

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล

เรื่อง

แผนปฏิบัติการราชการ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการ
ทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย (ระยะ 5 ปี พ.ศ.2566 – 2570)

โดย

นาวาโทหญิงโสภิตา ล่อใจ

นักศึกษาหลักสูตรนัทยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เพื่อศึกษาการจัดทำแผนปฏิบัติการสำนักงานทหารพัฒนา ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ตรวจสอบสถานะแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของ สำนักงานทหารพัฒนาทั้งปัจจัยภายนอก โอกาสและภัยคุกคาม ปัจจัยภายในทั้ง จุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา และ 2) เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการดำเนินการของ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (พ.ศ.2566- 2570) เพื่อให้มีแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมเป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน รวมถึงมีความสอดคล้อง สอดคล้องกับแผนและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานหลัก การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยวิธีการตรวจสอบสถานะแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของ สำนักงานทหารพัฒนา ทั้งปัจจัยภายนอก โอกาส และภัยคุกคาม ปัจจัยภายในทั้งจุดอ่อน จุดแข็ง โดยการวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อรวบรวมข้อมูลนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ในการค้นหาโอกาสพัฒนาต่อยอดการปฏิบัติงานและการให้บริการโดยการใช้เครื่องมือ TOWS Matrix ผลการศึกษา พบว่า องค์กรมีจุดแข็งและโอกาสซึ่งถือว่าเป็น Star แสดงให้เห็นว่าองค์กรภาพรวมส่วนใหญ่มี ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส และมีปัจจัยภายในที่แข็ง เป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมสูงกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive) ต้องรักษาความเป็น Stars ให้ยั่งยืน ต่อไปและพัฒนางานต่อยอดอันนำไปสู่องค์กรที่มีประสิทธิภาพการทำงานสูง และเอื้อประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริงและมีแนวทางเพื่อการพัฒนาจุดแข็ง ดังนี้ 1) สร้างการรับรู้ร่วมกัน ทบทวนความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ทบทวนความเข้าใจในแผนราชการและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง 2) ประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำข้อขัดข้องมาพัฒนาระบบ และปรับปรุงแผนในระยะต่อไป และ 3) บูรณาการแผนการปฏิบัติงานเชื่อมโยงกับงบประมาณอันจะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามแผนงาน

คำนำ

การจัดทำแผนปฏิบัติการราชการสำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย ระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลโดยการตรวจสอบสภาพแวดล้อม ทั้งภายใน ภายนอก เพื่อนำมาวิเคราะห์ค้นหาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์และนำมากำหนดประเด็น ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงานโครงการ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ในการขับเคลื่อนงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์หน่วย และตอบสนองภารกิจตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ เป็นประโยชน์สูงสุดแก่ข้าราชการและประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของหน่วย

ผู้ศึกษาเป็นข้าราชการในสังกัดกองบัญชาการกองทัพไทย ได้เล็งเห็นว่า สำนักงานทหารพัฒนาเป็นหน่วยที่จัดทำภารกิจด้านการจัดการเกษตรและจัดการวิชาชีพ แก่เกษตรกรในพื้นที่ และประชาชนทั่วไป อันเป็นภารกิจที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยเป็นสำคัญซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น มีระเบียบ ข้อกำหนด ขั้นตอนการปฏิบัติ การแบ่งมอบงาน และขอบเขตงานชัดเจน และมีแนวทางที่จะจัดทำ เป็นแผนปฏิบัติการที่เป็นระบบใน แผนระยะสั้น ระยะยาว เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางที่หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์กองทัพไทย ยุทธศาสตร์ กระทรวงกลาโหม และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ตามลำดับ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารองค์กร หากแต่การนำข้อมูลไปปรับให้สามารถใช้ได้นั้น จะต้องมีการทบทวนร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางที่ชัดเจนและยอมรับร่วมกัน ยึดถือเป็นแผนปฏิบัติการของหน่วยเป็นประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรต่อไป

นาวาโทหญิง โสภิตา ล่อใจ

นักศึกษาลัทธิสุทรนัทยุทธศาสตร์ รุ่น 16

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
คำนำ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
สารบัญแผนภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	4
1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา.....	4
1.5 ข้อจำกัดของการศึกษา.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 การตรวจสอบสภาวะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์.....	6
2.1 สภาวะแวดล้อมภายนอก.....	6
2.2 สภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร (ภายใน).....	31
2.3 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์.....	38
บทที่ 3 แผนขององค์กร.....	68
3.1 แผนปฏิบัติราชการ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570).....	68
3.2 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END).....	68
3.3 แนวทางในการดำเนินการ (WAYS).....	44
3.4 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS).....	70
3.5 แผนที่ยุทธศาสตร์ (STRATEGIC MAP).....	85
บทที่ 4 ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์.....	86
ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำยุทธศาสตร์ไปใช้.....	86
บรรณานุกรม.....	87
ประวัติย่อผู้ศึกษา.....	88

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	ตารางจำนวนอัตราค่าจ้างพล สำนักงานทหารพัฒนา.....	37
ตารางที่ 2	ตารางการวิเคราะห์สภาพภายในองค์กร 7-S สำนักงานทหารพัฒนา.....	40
ตารางที่ 3	ตารางการวิเคราะห์สภาพภายในองค์กร 7-S สำนักงานทหารพัฒนา (ต่อ).....	41
ตารางที่ 4	ตารางการวิเคราะห์สภาพภายในองค์กร 7-S สำนักงานทหารพัฒนา (ต่อ).....	42
ตารางที่ 5	ตารางการวิเคราะห์สภาพภายในองค์กร 7-S สำนักงานทหารพัฒนา (ต่อ).....	43
ตารางที่ 6	ตารางการวิเคราะห์สภาพภายในองค์กร 7-S สำนักงานทหารพัฒนา (ต่อ).....	44
ตารางที่ 7	ตารางการวิเคราะห์สภาพภายในองค์กร 7-S สำนักงานทหารพัฒนา (ต่อ).....	45
ตารางที่ 8	ตารางการตรวจสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร C-PEST.....	47
ตารางที่ 9	ตารางการตรวจสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร C-PEST (ต่อ).....	48
ตารางที่ 10	ตารางการตรวจสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร C-PEST (ต่อ).....	49
ตารางที่ 11	ตารางการตรวจสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร C-PEST (ต่อ).....	50
ตารางที่ 12	ตารางค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน.....	51
ตารางที่ 13	ตารางค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมนอก.....	52
ตารางที่ 14	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน 7 S.....	53
ตารางที่ 15	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน 7 S (ต่อ).....	54
ตารางที่ 16	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน 7 S (ต่อ).....	55
ตารางที่ 17	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน 7 S (ต่อ).....	56
ตารางที่ 18	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน 7 S (ต่อ).....	57
ตารางที่ 19	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน 7 S (ต่อ)	58
ตารางที่ 20	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน 7 S (ต่อ)	59
ตารางที่ 21	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการใช้ C-PEST.....	59
ตารางที่ 22	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการใช้ C-PEST (ต่อ).....	60
ตารางที่ 23	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการใช้ C-PEST(ต่อ).....	61
ตารางที่ 24	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการใช้ C-PEST(ต่อ).....	62
ตารางที่ 25	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการใช้ C-PEST(ต่อ).....	63
ตารางที่ 26	ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการใช้ C-PEST(ต่อ).....	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 27 ตารางการสรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายใน.....	65
ตารางที่ 28 ตารางการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์.....	77
ตารางที่ 29 ตารางการวิเคราะห์เชิงแก้ไข.....	78
ตารางที่ 30 ตารางการวิเคราะห์เชิงป้องกัน.....	78
ตารางที่ 31 ตารางการวิเคราะห์เชิงรับ.....	79

สารบัญแผนภาพ

ภาพที่ 1	กระบวนการทำยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	6
ภาพที่ 2	การเชื่อมโยงในแต่ละองค์ประกอบในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์.....	7
ภาพที่ 3	โครงสร้างองค์กรของ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา.....	38
ภาพที่ 4	การประเมินตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ขององค์กร.....	67
ภาพที่ 5	ทางเลือกเชิงกลยุทธ์.....	75
ภาพที่ 6	แผนที่ยุทธศาสตร์.....	85

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ หรือ วิกฤติโควิด 19 (COVID-19) ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2562 ส่งผลกระทบในทุกด้านต่อทุกประเทศทั่วโลก แม้จนปัจจุบันนี้ วงการแพทย์ยังไม่สามารถได้ผลสรุปที่ชัดเจนถึงสาเหตุของการเกิดโรคอันจะนำไปสู่การผลิตยาต้านไวรัสดังกล่าวได้เป็นผลสำเร็จ และยังพบว่า โรคนี้สามารถเกิดขึ้นซ้ำได้อีก ทำให้แต่ละประเทศต้องหาวิธีป้องกันการแพร่ระบาดภายในประเทศของตนเอง

ประเทศไทยในช่วงเวลาดังกล่าว ได้มีการออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคนี้ไม่ว่าจะเป็นการกักตัวผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศเพื่อเฝ้าระวังอาการตามระยะเวลาที่กำหนด การรณรงค์สวมหน้ากากอนามัยและล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้งเมื่อต้องอยู่ในที่สาธารณะ รวมถึงวิธีการปฏิบัติตนอื่นๆ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นอย่างดี จนสามารถทำให้การแพร่ระบาดของโรคนี้อัตลงอย่างเห็นได้ชัด ได้รับคำชมเชยอย่างมากจากนานาชาติ การดำเนินงานตามแผนงานและการวางนโยบายที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันจึงสำคัญยิ่ง พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562 กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการโดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี และแผนปฏิบัติราชการรายปีซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา แผนปฏิบัติการด้าน และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยในวาระเริ่มแรกให้จัดทำเป็นแผน 3 ปี

ผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้กรุณากำหนดนโยบายในการพัฒนาองค์กรของกองบัญชาการกองทัพไทยให้มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ซึ่งในขั้นต้นมีการจัดทำแผนปฏิบัติราชการฯ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาองค์กร เกิดการจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570) กองบัญชาการกองทัพไทย ตามรูปแบบที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

กำหนด เพื่อให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปฏิบัติราชการ และจัดสรรทรัพยากร

หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (นทพ.) เป็นหน่วยขึ้นตรงกองบัญชาการทัพไทย กระทรวงกลาโหม มีหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย วางแผน อำนาจการ ประสานงาน และดำเนินการ พัฒนาประเทศเพื่อสร้างความมั่นคงของชาติ สนับสนุนภารกิจของรัฐในการพัฒนาชาติ ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาจากภัยพิบัติและการช่วยเหลือประชาชน ตลอดจนปฏิบัติการอื่นใดตามที่ ได้รับมอบหมาย โดย มีการจัดโครงสร้างหน่วยออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ (1) สำนักงานสนับสนุน กลุ่มที่ (2) สำนักงานทหาร พัฒนากลุ่มที่ (3) หน่วยปฏิบัติการในพื้นที่ โดยแบ่งออกเป็น สำนักงานพัฒนาภาค 1-5 และหน่วย พัฒนาการพิเศษ

1 หน่วย และเพื่อสนับสนุนงานของ สำนักงานพัฒนาภาคให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สำนักงานพัฒนาภาค 1-5 ได้กำหนดหน่วยขึ้นตรงไว้ สำนักงานภาคละ 6 หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ (นพค.) รวมจำนวนทั้งสิ้น 30 หน่วย ตั้งอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ นทพ. ได้กำหนดวิสัยทัศน์คือ “หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา เป็นหน่วยงาน ชั้นเยี่ยมของกองทัพไทย ในด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคง โดยเตรียมความพร้อมของ ทรัพยากร บุคคล ชุมชน พื้นที่ เพื่อป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ และประชาชนมีความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อ กองทัพไทย”

สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (สทพ.นทพ.) เป็นหน่วยขึ้นตรงของหน่วย บัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย ภารกิจมีหน้าที่พิจารณา เสนอความเห็นเกี่ยวกับ นโยบาย การใช้กำลังทหารเพื่อการพัฒนาประเทศ วางแผน อำนาจการ ประสานงาน กำกับดูแล ดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาอาชีพด้านการเกษตรและสหกรณ์ และด้านช่างฝีมือ รวมทั้งการ พัฒนาบุคลากรให้กับกำลังพลของทหาร และบุคคลอื่น ๆ เพื่อผลด้านความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ ตลอดจนการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผู้อำนวยการสำนักงานทหาร พัฒนา เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบโดยขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่ที่สำคัญของสำนักงานทหาร พัฒนา ประกอบด้วย 1. พิจารณาเสนอความเห็น เกี่ยวกับนโยบาย วางแผน อำนาจการ ประสานงาน กำกับดูแล ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรและสหกรณ์ ด้านช่างฝีมือ การ พัฒนาบุคลากร ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความมั่นคงของประเทศ

2. จัดทำโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและสหกรณ์ ด้านช่างฝีมือ ให้กับกำลังพล หน่วยทหาร ประชาชน และส่วนราชการ จัดทำโครงการพัฒนากำลังทหารโดยเฉพาะอย่างยิ่งทหารกองประจำการ ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาอย่างเหมาะสม ตามความต้องการของทหารและศักยภาพของหน่วย พัฒนาศักยภาพของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาให้มีศักยภาพในการพัฒนาช่วยเหลือประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง

3. ผลิตน้ำเชื้อผสมเทียมสัตว์ จัดหาพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สัตว์ เพื่อสนับสนุนการขยายพันธุ์สัตว์

4. ดำเนินการเกี่ยวกับการผลิต การเก็บรักษา การส่งเสริม และการตลาด ด้านการเกษตร

5. ดำเนินการฝึกอบรม ส่งเสริม สนับสนุน ด้านพัฒนาอาชีพ ทักษะและความรู้ในการดำรงชีวิต เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

6. วิจัย ประเมินผล และพัฒนาเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

7. ประสานงานกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและสหกรณ์

8. วิจัย พัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความมั่นคงรวมทั้งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จากภารกิจอันสำคัญดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติการ สำนักงานทหารพัฒนา ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) เพื่อให้มีแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน รวมถึงมีความสอดคล้อง สอดคล้องกับแผนและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานหลัก และเหมาะสมต่อการดำเนินงานต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1) เพื่อตรวจสอบสถานะแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการทำงานของ สำนักงานทหารพัฒนา ทั้งปัจจัยภายนอก โอกาสและภัยคุกคาม ปัจจัยภายในทั้ง จุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

2) เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการดำเนินการของ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (พ.ศ.2566- 2570)

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1) ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิเคราะห์เอกสารที่น่าเชื่อถือ ประกอบด้วยข้อมูลแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนยุทธศาสตร์กองบัญชาการกองทัพไทย และแผนยุทธศาสตร์หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

2) ขอบเขตด้านประชากร ประกอบด้วย บุคลากรรวมทั้งสิ้น 627 นาย จำแนกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว

3) ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษาใช้เวลา 3 เดือน (มีนาคม ถึง พฤษภาคม 2566)

1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยวิธีการตรวจสอบสภาวะแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาทั้งปัจจัยภายนอก โอกาสและภัยคุกคาม ปัจจัยภายในทั้งจุดอ่อน จุดแข็ง โดยการวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อรวบรวมข้อมูลนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ในการค้นหาโอกาสพัฒนาต่อยอดการปฏิบัติงานและการให้บริการโดยการใช้เครื่องมือ TOWS Matrix

1.5 ข้อยกจำกัดของการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย (ระยะ 5 ปี พ.ศ.2566 – 2570) ภายในระยะเวลามีนาคม ถึง พฤษภาคม 2566 ทำให้มีข้อจำกัดด้านเวลา การรวบรวมสถิติบางประเภทที่เป็นข้อมูลเชิงลึกทางราชการ และเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบกับแผนปฏิบัติราชการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาระยะ 5 ปี อยู่ระหว่างดำเนินการจึงอาจทำให้ผลการจัดทำไม่สมบูรณ์ในบางประเด็น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ผู้ปฏิบัติงานใน สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ได้ร่วมกัน ระดมความคิดเห็นในการตรวจสอบสภาวะแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน ทั้งปัจจัยภายนอก โอกาสและภัยคุกคาม ปัจจัยภายในทั้งจุดอ่อนจุดแข็งนำไปสู่การวิเคราะห์สภาวะ แวดล้อมทางยุทธศาสตร์ โดยการวิเคราะห์ SWOT Analysis การใช้เครื่องมือ TOWS Matrix ใน การจัดกลุ่มแผนปฏิบัติการและสังเคราะห์เป็นแผนทางเลือกให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

2) ได้แผนปฏิบัติการ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา เป็น แผนปฏิบัติราชการด้านการดำเนินงานของ ให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา เพื่อพัฒนาต่อยอดคุณภาพการให้บริการด้านการเกษตรให้เกิดความพึงพอใจแก่กำลังพล ครอบครัว ตลอดจนประชาชนที่มารับบริการ

บทที่ 2

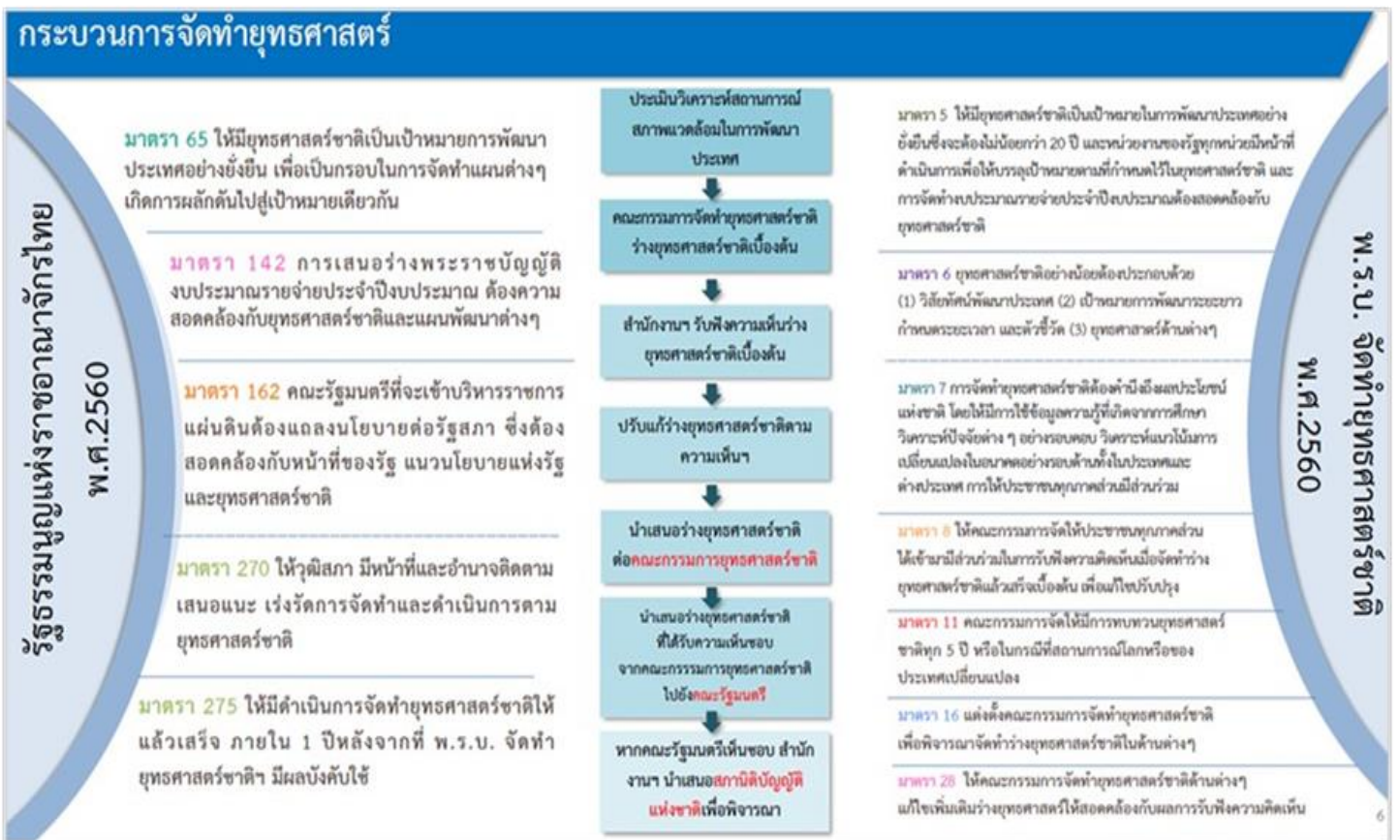
การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์

2.1 สถานะแวดล้อมภายนอก

ความสำคัญของกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์ 20 ปี

ความหมายของยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิธีการ (Ways) ที่จะนำกำลังอำนาจ (Power) มาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Objective) ที่กำหนดไว้” และยุทธศาสตร์จะเป็นตัวเชื่อมระหว่างเครื่องมือ (Means) กับความมุ่งหมาย (End) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคนวิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งมีคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ภาพกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

2. ยกร่างยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาประเทศที่สำคัญ และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ และจัดให้มีการมีส่วนร่วมและรับฟังความเห็น ต่อร่างยุทธศาสตร์ชาติจากทุกภาคส่วน

3. จัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ที่มีเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ประเทศไทย ประเด็นการพัฒนาประเทศที่สำคัญแนวทางการแก้ไขปัญหาและความเห็นจากภาคส่วน

4. จัดทำโครงการและการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศผ่านแผนปฏิบัติการและแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการ โดยมุ่งเน้นการดำเนินการที่ก่อให้เกิดการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

5. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลความสำเร็จของนโยบาย แผนงาน และโครงการ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนระดับต่างๆ และโครงการ ให้สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

การเชื่อมโยงในแต่ละองค์ประกอบในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์

คำว่า “ยุทธศาสตร์” คือ แผนและนโยบายในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยแผนยุทธศาสตร์จะใช้ในระดับผู้บริหารหรือระดับนโยบาย นอกจากนี้ยังควรมีการทำความเข้าใจถึงองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเป็นระบบประกอบไปด้วยรายละเอียดสำคัญมีต่อไปนี้

1. ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security) ตามพระราชบัญญัติสภาพความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2559 ลงวันที่ 26 ก.ย.59 ได้กล่าวว่า “ความมั่นคงแห่งชาติ” หมายถึง 6 ภาวะที่ประเทศปลอดภัย ภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตยบูรณภาพแห่งอาณาเขตสถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความปลอดภัยของประชาชนการดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน หรือที่กระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ หรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขรวมทั้งความพร้อมของ ประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่างๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบความสำคัญของความมั่นคงของชาติ อยู่ที่เมื่อชาติมั่นคง คนในชาติจะสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ปลอดภัย มีศักดิ์ศรีมีอิสระเสรีในการ ดำเนินชีวิต มีความหวัง สามารถจะมั่นใจในอนาคตของตนเองและลูกหลานได้ความมั่นคงของชาติจึงมีผล โดยตรงต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่และความปกติสุขของทุกคนในชาติแต่การที่จะทำให้ชาติมั่นคงและรักษา ความมั่นคงไว้ให้ได้อย่างถาวรนั้นมีไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย อีกทั้งยังยากต่อการทำความเข้าใจ ทั้งนี้ก็เนื่องมาจาก ปัญหาความมั่นคงเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทุกคนภายในชาติเกี่ยวเนื่องในทุกกิจกรรม และทุกด้านของ สังคม ทั้งในด้านการเมืองภายในประเทศ การเมืองระหว่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีหรือแม้แต่ในปัญหาสิ่งแวดล้อมก็ตาม ดังนั้นการทำความเข้าใจในแง่มุมของปัญหา ความมั่นคงนั้น จะต้องพิจารณาให้ถ่องแท้ในทุกด้านทุกมุมนอกจากความเกี่ยวพันของปัญหาความมั่นคง ในทุกด้านตามที่กล่าวไป ผลกระทบต่อกันของแต่ละระดับของความมั่นคง หรือความมั่นคงของคนแต่ละ กลุ่ม แต่ละขนาดยังส่งผลให้การศึกษาด้านความมั่นคงมีความยุ่งยากซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งสภาพของ สังคมมนุษย์ที่ไม่เคยหยุดนิ่ง มีลักษณะเป็นพลวัต (Dynamic) จึงทำให้ปัญหาความมั่นคงมีความเป็นพล วัตตามไปด้วย

2. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Policy) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเป็น หนทางในการปฏิบัติอย่างกว้างๆ หรือเป็นข้อความแสดงแนวทางปฏิบัติซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อดำเนินการให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ตลอดจนมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์และ ผลประโยชน์แห่งชาติ ทั้งนี้สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ได้ให้คำจำกัดความว่า “นโยบาย ความมั่นคงแห่งชาติ” เป็นแนวทางปฏิบัติกว้างๆ ในระดับชาติของรัฐบาลที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการดำเนินการเพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ

3. ผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interests) ผลประโยชน์แห่งชาติเป็นความต้องการสูงสุดของประชาชนในชาติเป็นการดำรงสถานะของประเทศให้มั่นคงและยั่งยืนภายใต้สถานการณ์ความมั่นคงที่มีความซับซ้อน โดยเฉพาะการเผชิญกับปัญหาเอกภาพภายในชาติและภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ ทั้งนี้ได้กำหนดผลประโยชน์แห่งชาติดังนี้

(1) การมีเอกราช อธิปไตย ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) สังคมไทยร่มเย็นเป็นสุข การพัฒนาที่ยั่งยืน มีความมั่นคงและประชาชนอยู่ดีกินดี

(3) การมีเกียรติและศักดิ์ศรีในสังคมโลก และอยู่ร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างสันติสุข

ผลประโยชน์แห่งชาติหรือ “แนวความคิดที่ได้ไตร่ตรองอย่างรอบคอบที่สุดแล้วจากบรรดาองค์ประกอบต่างๆซึ่งประมวลขึ้นเป็นความต้องการที่สำคัญที่สุดที่ชาติจะขาดเสียมิได้ทั้งนี้รวมถึงการคุ้มครองตนเอง ความเป็นเอกราชบูรณภาพแห่งชาติความมั่นคงทางทหาร เสถียรภาพทางเศรษฐกิจกับบรรดาความมั่งคั่งทั้งหลายที่จะพึงมี” นอกจากนั้นสถาบันบรูกกิ้ง ให้คำจำกัดความไว้ว่า ผลประโยชน์แห่งชาติได้แก่ “จุดหมายปลายทางทั่วไปและต่อเนื่องที่ชาติมุ่งกระทำให้บรรลุผล และเป็นจุดหมายปลายทางที่ชาติรู้สึกว่าจะมีความสำคัญแก่ความมั่นคงและความมั่งคั่งแห่งชาติ” ผลประโยชน์แห่งชาติจำแนกออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

(1) จำแนกตามลักษณะความสำคัญ (Degree of Primacy) ได้แก่ผลประโยชน์แห่งชาติที่มีความสำคัญสูงสุด (Vital Interests) กับผลประโยชน์แห่งชาติระดับรอง (Secondary Interests)

(2) จำแนกตามลักษณะความยั่งยืน (Degree of Permanence) ได้แก่ ผลประโยชน์แห่งชาติถาวร (Permanent Interests) กับผลประโยชน์แห่งชาติไม่ถาวร (Variable Interests)

(3) จำแนกตามลักษณะความเจาะจง (Degree of Generality) ได้แก่ผลประโยชน์แห่งชาติทั่วไป (General Interests) กับผลประโยชน์แห่งชาติเฉพาะ (Specific Interests) การจำแนกผลประโยชน์แห่งชาติออกเป็นลักษณะต่างๆดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการพิจารณากำหนดผลประโยชน์แห่งชาติในช่วงที่จะวางแผนยุทธศาสตร์ชาติ คือ จะวางแผนในช่วงระยะสั้น 2 ปีข้างหน้า หรือช่วงระยะปานกลาง 3 - 10 ปีข้างหน้า หรือช่วงระยะยาวซึ่งครอบคลุมจาก 11 - 20 ปีข้างหน้า อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์แห่งชาติจะต้องเป็นความต้องการที่สำคัญที่สุดที่ประเทศชาติจะขาดเสียมิได้

4. กำลังอำนาจแห่งชาติ (National Powers) “กำลังอำนาจแห่งชาติคือ กำลังหรือขีดความสามารถของชาติ” หรือกล่าวได้อีกอย่างว่า “กำลังอำนาจแห่งชาติคือ ความสามารถของรัฐหนึ่งในด้านที่จะก่อให้เกิดอิทธิพลแก่รัฐอื่นๆ” เพราะเหตุว่าประเทศต่างๆ ย่อมมีพลังอำนาจแห่งชาติไม่เท่ากัน

บรรดาประเทศที่มีพลังอำนาจมากอันได้แก่ ประเทศอภิมหาอำนาจและประเทศมหาอำนาจต่างๆ ย่อมจะมีอิทธิพลเหนือประเทศที่ยากจน และมีพลังอำนาจน้อยกว่าทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อมก็ตาม

ลักษณะกำลังอำนาจแห่งชาติในด้านต่างๆ กำลังอำนาจของชาติหรือ National Power เริ่มมีการใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์มาตั้งแต่อดีต ที่เด่นชัดคือ Niccolo Machiavelli ได้เสนอความคิดที่เกี่ยวกับพลังลักษณะกำลังอำนาจแห่งชาติในด้านต่างๆ กำลังอำนาจของชาติหรือ National Power ซึ่งต่อมาก็ได้พัฒนามาเป็น องค์ประกอบของกำลังอำนาจของชาติ 3 ประการคือการเมือง สังคม และการทหารต่อมา แนวความคิดในเรื่องของกำลังอำนาจของชาติได้ถูกพัฒนาเพิ่มเติม โดย Carl von Clausewitz ได้เพิ่มเติมองค์ประกอบที่ 4 คือ เศรษฐกิจ ทำให้องค์ประกอบพลังอำนาจของชาติสมบูรณ์ยิ่งขึ้น คือประกอบด้วย การเมือง เศรษฐกิจ การทหารและสังคมจิตวิทยา ช่วงต่อมานักยุทธศาสตร์หลายท่านและสถาบันต่างๆ ได้ศึกษาและพัฒนาองค์ประกอบของกำลังอำนาจของชาติให้กว้างขวาง และครอบคลุมพลังอำนาจด้านต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นภายหลังตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกยุคปัจจุบันที่มีวิวัฒนาการไปตามเวลา องค์ประกอบของกำลังอำนาจของชาติในยุคปัจจุบันมีดังต่อไปนี้

4.1 การเมือง : เป็นพลังอำนาจที่ได้จากความนิยม และการสนับสนุนจากพลังประชาชนต่อระบอบการปกครอง ต่อรัฐบาลและต่อนโยบายของประเทศ นโยบายทางการเมืองการปกครองที่ดี การแก้ไขปัญหาภายในประเทศให้ลุล่วงจะสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและเป็นหลักประกันถึงเสถียรภาพของรัฐบาล หากการดำเนินนโยบายที่ล้มเหลวก็จะส่งผลให้รัฐบาลไม่มีเสถียรภาพที่มั่นคงส่งผลให้พลังอำนาจของชาติทางการเมืองมีความอ่อนแอตามไปด้วย

4.2 เศรษฐกิจ : ถือว่ามีความสำคัญต่อพลังอำนาจของชาติเพราะความเป็นอยู่ของคนในชาติ ถ้ามีความมั่งคั่งแล้วจะสามารถเปลี่ยนความมั่งคั่งเหล่านี้กลายเป็นเสริมกำลังอำนาจด้านอื่นๆ และมีอิทธิพลต่างๆต่อประเทศอื่นได้สำหรับพลังอำนาจด้านเศรษฐกิจจะมากหรือน้อยพิจารณาได้จาก ระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ เช่น มูลค่าการส่งออก, GDP ของประเทศ, ความเข้มแข็งของสถาบันการเงิน เป็นต้น

4.3 สังคมจิตวิทยา : มีผลต่อพลังอำนาจของชาติและเป็นสิ่งที่ผลักดันให้ชาติมีทิศทางไปตามค่านิยมและความคิดของคนในชาติเช่น แนวความคิดที่เห็นได้ชัดในประเทศเราก็คือ อิทธิพลจากภาพยนตร์ต่างๆที่ทำให้คนในชาติรักชาติมากขึ้น ถือเป็นพลังอำนาจของชาติที่ไม่มีตัวตนที่สามารถผลักดันชาติไปในทิศทางที่คนในชาติเชื่อมั่นและยึดถือได้

4.4 การทหาร : เป็นเรื่องที่มีผลต่อพลังอำนาจของชาติมาตั้งแต่ประวัติศาสตร์ เราจะเห็นได้ว่าถ้าประเทศใดมีกำลังทหารที่แข็งแกร่งแล้วก็จะมีอำนาจต่อรอง และสร้างอิทธิพลต่อประเทศที่มีกำลังทหารอ่อนแอกว่าได้และบางครั้ง ก็จะใช้ความเหนือกว่าทางการทหารเข้ารุกรานประเทศอื่นๆ

4.5 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี: การที่ประเทศมีโครงสร้างพื้นฐานและความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ดีสามารถดำเนินการในด้านวิชาการชั้นสูงต่างๆ ได้ในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็น เกษตรกรรมอุตสาหกรรม บุคลากรสนับสนุน ก็ย่อมที่จะมีพลังอำนาจของชาติที่แข็งแกร่งตามไปด้วย

4.6 ภูมิศาสตร์ : ภูมิศาสตร์มีความสำคัญต่อพลังอำนาจเป็นอย่างยิ่ง เช่นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเลอาจจะเสียเปรียบต่อประเทศที่มีทางออกสู่ทะเลเพราะเส้นทางการคมนาคม และ เส้นทางการขนส่งทางทะเล จะมีความสำคัญยิ่งต่อการทำการค้าระหว่างประเทศ หรือ ประเทศที่มีแต่ภูเขาจะเสียเปรียบต่อประเทศที่มีพื้นที่ราบ เพราะประเทศที่มีพื้นที่ราบจะสามารถทำการเกษตรกรรมได้ดีกว่า

4.7 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ของชาตินั้นๆ ถือเป็นพลังอำนาจของชาติด้านหนึ่งที่มีอำนาจต่อรองกับประเทศอื่นๆเช่น ประเทศที่อุดมไปด้วยพลังงานน้ำมัน จะสามารถต่อรองและกำหนดราคาน้ำมันที่จะขายให้กับประเทศที่ต้องการซื้อ เช่น กลุ่มประเทศ OPEC

4.8 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร : การพิจารณาขีดความสามารถทางด้านข้อมูลข่าวสาร ทั้งในการรับข้อมูลข่าวสารการให้ข้อมูลข่าวสารการนำข้อมูลข่าวสารมาใช้ประโยชน์หรือแม้แต่การต่อสู้กันทางด้านข้อมูลข่าวสารก็ตามจะเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้รัฐหรือประเทศนั้นมีความได้เปรียบในการตกลงใจต่างๆ การดำเนินการทุกอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของพลังอำนาจของชาติแต่ละด้านข้างต้นล้วนแล้วแต่มีความสำคัญไม่ด้อยไปกว่ากัน การกำหนดพลังอำนาจของชาติต่างๆมีส่วนหนึ่งที่เหมือนกันเสมือนเป็นพลังอำนาจมูลฐานที่ทุกชาติต้องมีได้แก่การเมือง เศรษฐกิจการทหารและสังคมจิตวิทยาส่วนด้านอื่นที่เพิ่มขึ้นมาย่อมขึ้นอยู่กับกลไกและศักยภาพของชาตินั้นๆ ที่จะดำเนินการพัฒนาให้เกิดขึ้น ทุกพลังอำนาจที่แต่ละชาติมียิ่งมากเท่าใดย่อมเสริมสร้างความมั่นคงเข้มแข็งให้กับประเทศนั้นๆอย่างมีประสิทธิภาพในการกำหนดยุทธศาสตร์ของชาติเช่นเดียวกันต้องอาศัย “พลังอำนาจของชาติ” ที่มีอยู่เป็นเสมือนเครื่องมือ (Means) ในการสนับสนุนนโยบายแห่งชาติ(National Policies) (Ways) เพื่อผลแห่งชัยชนะหรือดำรงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์แห่งชาติ(National Objectives)และผลประโยชน์แห่งชาติ(National Interests) อันเป็นจุดหมายปลายทางของชาติ(Ends) ที่ได้วางไว้นั่นเอง

5. วัตถุประสงค์แห่งชาติ (National Objectives) วัตถุประสงค์แห่งชาติหรือ “จุดหมาย เป้าหมาย หรือความมุ่งหมายต่างๆ อันเป็นหลักมูลฐานของชาติซึ่งจะต้องหาหนทางให้บรรลุถึงในที่สุด โดยจะต้องกำหนดนโยบายอย่างใดอย่างหนึ่งเข้าหาและจะต้องใช้ความเพียรพยายามตลอดจนต้องนำทรัพยากรต่างๆ ของชาติมาใช้ให้บรรลุถึง” วัตถุประสงค์แห่งชาติจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

5.1 วัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติเป็นหลักมูลฐานของชาติซึ่งกว้างขวางมาก มีลักษณะมั่นคงถาวร ยั่งยืนนานบางครั้งก็ยากที่จะดำเนินการให้บรรลุถึงได้รัฐบาลจะต้องใช้ความเพียรพยายามอย่างต่อเนื่องใน

การพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายแห่งชาติทุกครั้งต้องนำเอาวัตถุประสงค์มูลฐานขึ้นมาเป็นหลักพิจารณาร่วมด้วยเสมอ

5.2 วัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติไม่จำเป็นจะต้องมั่นคงถาวรยั่งยืนและบางครั้งก็ไม่สามารถจะดำเนินการให้บรรลุถึงได้ทั้งหมด เป้าหมายเหล่านี้ อาจมีลักษณะเป็นการชั่วคราวที่จะก้าวไปสนองวัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติแต่จะต้องถือเป็นข้อพิจารณาที่สำคัญยิ่งเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติการกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติควรสำนึกอยู่เสมอว่าเมื่อกำหนดขึ้นแล้วจะเป็นสะพานก้าวไปสู่หรือจัดอุปสรรคขัดขวางต่างๆ ในอันที่จะบรรลุถึงซึ่งวัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติทั้งนี้ตามความหมายของคำว่า “วัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ” จะต้องเป็นเรื่องสำคัญยิ่งเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติและเป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการเพื่อจัดอุปสรรคขัดขวางต่างๆ หรือจัดปัญหาต่างๆ ในอันที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติอุปสรรคหรือปัญหาต่างๆ นั้น จะทราบได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทุกด้านที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติด้านต่างๆ ของประเทศจากการตรวจสอบและวิเคราะห์สถานะแวดล้อมและได้ทราบถึงปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ หรือภัยคุกคาม หรือโอกาสที่จะแสวงประโยชน์ รวมทั้งเรื่องที่ทำหายต่อการที่ชาติจะต้องเข้าดำเนินการแล้ว นักยุทธศาสตร์จะสามารถคาดการณ์ได้ว่าจะต้อง “ทำอะไร” ในการแก้ปัญหาเหล่านั้น เรื่องต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการนั้นก็คือ “วัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ” และเมื่อได้พิจารณาตกลงใจว่าจะ “ทำอย่างไร” เพื่อจัดปัญหาอุปสรรคหรือภัยคุกคามเหล่านั้นนั้นก็คือ “นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ” ต่อมาจากการพิจารณานโยบายฯ เห็นว่า จะต้องใช้ศิลปะและศาสตร์ตลอดจนทรัพยากรของชาติหรือใช้กำลังอำนาจแห่งชาติด้านใดและใช้อย่างไร นั่นคือ “กระบวนการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ” ผู้วางแผนยุทธศาสตร์ชาติจะไม่สามารถวางแผนให้มีประสิทธิภาพได้ถ้าละเลยไม่นำพาต่อเรื่องต่างๆ ดังกล่าว

6. มาตรการเฉพาะ (Specific Measures) มาตรการเฉพาะเป็นการกำหนดเครื่องมือหรือสิ่งที่จะต้องดำเนินการรองรับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ(ที่เสนอ)และเป็นจุดเริ่มต้นในการแจกจ่ายไปยังกระทรวง กรม ตลอดจนส่วนราชการต่างๆ รูปแบบของมาตรการเฉพาะจะเป็นไปในลักษณะใดก็ได้ตามความเหมาะสมต่อการดำเนินนโยบายทั้งจากภายในประเทศและภายนอกประเทศ ที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

7. แผนงาน / โครงการ (Program / project) เป็นการดำเนินงาน ระยะเวลา และความต้องการทางด้านงบประมาณเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด หมายถึง แผนงานหรือโครงการระดับชาติที่สำคัญ จะส่งผลกระทบต่อประเทศเป็นส่วนรวมและเกี่ยวข้องต่อส่วนราชการ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน อาจเป็นโครงการเริ่มใหม่ หรือโครงการเดิมซึ่งต้องพัฒนาให้เกิดผลไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

8. แรงผลักดัน (Forces) ปรากฏการณ์ที่มีผลกระทบ หรือสามารถที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อ การดำเนินการใดๆ ของรัฐ เพื่อการบรรลุ หรือมิให้บรรลุถึงซึ่งวัตถุประสงค์และผลประโยชน์แห่งชาติ จะต้องพิสูจน์ทราบแรงผลักดัน เพราะเป็นปัจจัยที่เป็นเหตุ

9. แนวโน้ม (Trends) หนทางหรือผล ซึ่งเป็นแรงผลักดันสามารถที่จะทำให้เปลี่ยนแปลงไปได้ แนวโน้มดังกล่าวเกี่ยวข้องกับทิศทาง รูปแบบ และระดับความรุนแรงตามนัยของแรงผลักดัน เพื่อให้เกิด การขับเคลื่อนกระบวนการต่างๆเป็นไปอย่างมีระบบ

10. ปัญหา (Problems) สถานการณ์ หรือสภาวะการณ์ที่ขัดต่อการดำเนินนโยบายหรือขัดต่อ วัตถุประสงค์ที่ต้องการ หรือ สภาพเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งมีแนวโน้มที่จะไม่ตรงกับ ความต้องการ การบรรลุผลสำเร็จตามความปรารถนาหรือการมีอุปสรรคไม่บรรลุผลสำเร็จ ย่อมมีสาเหตุมาจาก แรงผลักดันและแนวโน้ม แรงผลักดันและแนวโน้มที่ขัดต่อวัตถุประสงค์แห่งชาติย่อมก่อให้เกิดปัญหาและ การคุกคาม

11. ภัยคุกคาม (Threats) พฤติการณ์ที่คาดคะเนได้ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหาย มีผลให้ฝ่ายที่ ถูกคุกคามต้องกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ภัยคุกคามจะมีความสำคัญเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความนึกคิดของทั้งผู้คุกคาม และผู้ถูกคุกคาม ความนึกคิดดังกล่าวขึ้นอยู่กับความรู้สึกว่า ผู้ คุกคามมีเครื่องมือหรือมีศักยภาพกำลังอำนาจพอที่จะดำเนินการให้บังเกิดผลตามที่ต้องการจะคุกคามได้ หรือไม่ ขึ้นอยู่ที่เจตนาในการพิจารณาภัยคุกคามนั้นความยากอยู่ที่การหยั่งเจตนาของประเทศที่คุกคาม

12. โอกาส (Opportunities) การตรวจสอบสภาวะแวดล้อมที่ทราบผลประโยชน์ที่เกื้อกูล ส่งเสริมขีดความสามารถของชาติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อย่างแน่ชัด หรือกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยและ สถานการณ์ภายนอกที่เอื้ออำนวยให้การทำงานขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการขององค์กรนั้นๆ

13. การท้าทาย (Challenges) การตรวจสอบสภาวะแวดล้อมที่ยังไม่ทราบผลประโยชน์ที่เกื้อกูล ขีดความสามารถของชาติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อย่างแน่ชัด และหากเป็นภาวะการท้าทายในเชิงของผู้นำ ทางยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการของตนเอง ทั้งในด้าน ของการบริหารเวลาการจัดลำดับความสำคัญ การคิดเชิงกลยุทธ์การตัดสินใจและการพัฒนาตนเองให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงของภายนอกจะสังเกตได้ว่าสิ่งที่ผู้นำกังวลในแง่ของการพัฒนาตนเองนั้น ไม่ใช่ประเด็น ในเรื่องของทักษะหรือความรู้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงาน แต่จะเป็นทักษะที่เราอาจจะเรียกว่า Soft-Skilled ซึ่งในอดีตทักษะเหล่านี้ก็เป็นสิ่งสำคัญแต่ดูเหมือนจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ ที่เพิ่ม มากขึ้นและเร็วขึ้นยิ่งทำให้ทักษะต่างๆเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

14. ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค (Obstacles) ปัจจัยที่มีได้อำนวยประโยชน์เป็นปัจจัยที่อยู่ในวิถีทางที่ขัดขวาง ต่อการบรรลุถึงวัตถุประสงค์เช่น การคุกคามทางทหารของประเทศใกล้เคียงที่มีลักษณะรุกราน การขาดแคลนทรัพยากรทางเศรษฐกิจ ฯลฯ หรือสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการทำงานขององค์กร และถือเป็นปัญหาต่อองค์กรสำหรับวิธีการประเมินศักยภาพขององค์กรนั้นๆ

15. ปัจจัยที่สนับสนุน (Supports) ปัจจัยที่เอื้ออำนวยประโยชน์ ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนการบริหารจัดการในด้านต่างๆ อย่างเป็นระบบ ซึ่งจะเป็นผลดีช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 3 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) เป้าหมายของยุทธศาสตร์ (End)
- 2) กลไกในการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย (Ways)
- 3) เครื่องมือสำคัญในการดำเนินการ (Means)

การกำหนดจุดมุ่งหมายทางยุทธศาสตร์ (End) ความหมาย/ ขอบเขตการกำหนดจุดมุ่งหมายทางยุทธศาสตร์ ถือเป็นขั้นตอนสำคัญในขั้นต้นของการวางแผนในการจัดทำยุทธศาสตร์และเป็นการกำหนดผลสำเร็จขั้นสุดท้ายของยุทธศาสตร์ หรือกล่าวได้ว่ายุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นจะมีผลสัมฤทธิ์หรือไม่อย่างไร ทั้งนี้จุดมุ่งหมายทางยุทธศาสตร์จะต้องได้รับการตอบสนองและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ ยุทธศาสตร์นั้นจึงถือว่ามีความสมบูรณ์อย่างไรก็ตามจุดมุ่งหมายทางยุทธศาสตร์จะนำไปสู่การ กำหนดกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (WAYS) และการกำหนดวิธีการทรัพยากรและกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (MEANS) องค์ประกอบการกำหนดจุดมุ่งหมายทางยุทธศาสตร์การกำหนดจุดมุ่งหมายทางยุทธศาสตร์ ถือได้ว่าเป็น “จุดหมาย เป้าหมาย หรือความมุ่งหมายต่างๆ อันเป็นหลักมูลฐานของชาติที่จะต้องหาหนทางให้บรรลุถึงในที่สุด โดยการกำหนดนโยบายอย่างใดอย่างหนึ่งและจะต้องใช้ความเพียรพยายามตลอดจนต้องนำทรัพยากรต่างๆ ของชาติมาใช้ให้บรรลุถึง” ประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติ มีลักษณะมั่นคงถาวรยั่งยืนนานบางครั้งก็ยากที่จะดำเนินการให้บรรลุถึงได้รัฐบาลจะต้องใช้ความเพียรพยายามอย่างต่อเนื่องในการพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายแห่งชาติทุกครั้งต้องนำเอาวัตถุประสงค์มูลฐานขึ้นมาเป็นหลักพิจารณาพร้อมด้วยเสมอ” (คำจำกัดความดังกล่าวนี้ใกล้เคียงกับคำว่า ผลประโยชน์แห่งชาติ ซึ่งนักวิชาการบางท่านและตำราบางเล่มได้ใช้ความหมายนี้เป็นผลประโยชน์แห่งชาติ)

2. วัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ มีลักษณะเป็นการชั่วคราวที่จะก้าวไปสนองวัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติ แต่จะต้องถือเป็นข้อพิจารณาที่สำคัญยิ่งเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ การกำหนดวัตถุประสงค์

เฉพาะแห่งชาติ จะต้องนำไปสู่การบรรลุถึงซึ่งวัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติไปตามลำดับขั้นกระบวนการกำหนดจุดมุ่งหมายทางยุทธศาสตร์

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2560-2579)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 เป็นแผนระดับที่ 2 ที่แปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติและกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปีข้างหน้า ตั้งแต่ปี 2560-2570 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาบนพื้นฐานของหลักการแนวคิดที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิด Resilience เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) และโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) เพื่อมุ่งสู่วัตถุประสงค์หลักของแผน คือการ "พลิกโฉม" ประเทศไทยสู่ "สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน" โดยมีเป้าหมายหลัก 5 ประการ คือ (1) การปรับโครงสร้างสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (2) การพัฒนาคนสำหรับโลก ยุคใหม่ (3) มุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม (4) เปลี่ยนผ่านการผลิตและการบริโภคไปสู่ความยั่งยืน และ (5) สร้างความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงเพิ่ม

สำหรับหมุดหมายการพัฒนาประเทศ แผนฯ 13 กำหนดไว้ 13 หมุดหมาย ครอบคลุม 4 มิติการพัฒนา ได้แก่

1. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย ประกอบด้วย 6 หมุดหมาย ได้แก่ หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมุดหมายที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก หมุดหมายที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุน และยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค และหมุดหมายที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน

2. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย 3 หมุดหมาย ได้แก่ หมุดหมายที่ 7 ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เดิโตได้อย่างยั่งยืน หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม

3. มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 2 หมุดหมาย ได้แก่ หมุดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ และ หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ ประกอบด้วย 2 หมายเหตุ ได้แก่ หมายเหตุที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต หมายเหตุที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

ในการกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด 4 ประการ ดังนี้

1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอด การพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมี เหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน บนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไข ระดับประเทศและระดับโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ และศักยภาพของทุน ทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศให้มีความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมดุลในมิติต่าง ๆ ทั้งความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคงความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคน และพื้นที่ และความสมดุลทางธรรมชาติเพื่อให้คนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน รวมถึงการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางวิชาการที่รอบด้านและพิจารณาด้วยความรอบคอบ ควบคู่กับการยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมเป็นที่ตั้งและมุ่งมั่นผลักดันให้การพัฒนาระบุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ระดับ ประกอบด้วย

1) การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด” ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชนประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายในรวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว 2) การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง” ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และประเทศ รวมถึงปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ 3) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ

ระดับ “ยั่งยืน” ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

3. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ของสหประชาชาติ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่ บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติของการมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัยสนับสนุนให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ การมีโอกาที่จะใช้ศักยภาพของตน ในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี และการมุ่งส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

4. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว โดยให้ความสำคัญกับ การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต การให้บริการ และการบริโภคเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

แผนกลยุทธ์รายหมวดหมาย

หมวดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมวดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

ความเชื่อมโยงของหมวดหมายกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 และยุทธศาสตร์ชาติ

หมวดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง มีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ทั้ง 5 เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ 1) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน และเศรษฐกิจ ท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย เป้าหมายที่ 2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยสนับสนุนให้ กำลังคนมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย เป้าหมายที่ 3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยลดความเหลื่อมล้ำทั้งในเชิงรายได้และความมั่นคงรวมถึงโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจ และให้กลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสมีโอกาสในการเลื่อนขั้นทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น เป้าหมายที่ 4) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน โดยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริโภค อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ และ เป้าหมายที่ 5) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง

ภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยประเทศไทยมีความสามารถในการรับมือกับภัยคุกคามที่สำคัญในอนาคต โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โรคระบาดร้ายแรงและโรคอุบัติใหม่และภัยคุกคามทางไซเบอร์ เป้าหมายของหมวดหมู่ที่ 1 เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ พบว่า มีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ในเป้าหมาย (1) ประเทศไทย เป็นประเทศพัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และ (2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยมีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น เกษตร ที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยการใช้ประโยชน์ จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่เพื่อ สร้างมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดการ ฟาร์ม 2) ด้านการสร้างโอกาสและ ความเสมอภาคทางสังคม ในเป้าหมายการสร้างความเป็นธรรม และ ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติโดยมีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นเศรษฐกิจฐานรากที่ให้ความ สำคัญกับการรวมกลุ่มในรูปแบบที่มีโครงสร้างกระจาย รายได้ให้กับเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างเป็น รูปธรรม และมีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคมและชุมชนท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน พร้อมทั้งสร้างความเข้มแข็ง ให้กับชุมชน และ 3) ด้าน การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในเป้าหมายการใช้ประโยชน์ และสร้างการ เติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ โดยมี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน ที่ให้ความสำคัญกับการเติบโตที่เน้น หลักการใช้ ประโยชน์ การอนุรักษ์ การรักษา พื้นฟูและสร้างใหม่ เพื่อให้มีฐานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินความพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกิน ความสามารถในการรองรับและ เยียวยาของระบบนิเวศ รวมถึงการผลิตและการบริโภคเป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของการพัฒนาระดับหมวดหมู่

เป้าหมายที่ 1 มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเติบโต ร้อยละ 4.5 ต่อปี

ตัวชี้วัดที่ 1.2 รายได้สุทธิต่อครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า 537,000 บาทต่อครัวเรือน เมื่อสิ้นสุด

แผน

ตัวชี้วัดที่ 1.3 พื้นที่เกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นเป็น 2.0 ล้านไร่ และพื้นที่เกษตรที่ได้รับการรับรองตาม หลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเพิ่มขึ้นเป็น 2.5 ล้านไร่ เมื่อสิ้นสุดแผน

ตัวชี้วัดที่ 1.4 พื้นที่เพาะปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมลดลงร้อยละ 10 เมื่อสิ้นสุดแผน

เป้าหมายที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงทางอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ภาคเกษตรมีผลผลิตภาพการผลิตรวม เฉลี่ยร้อยละ 1.5 เมื่อสิ้นสุดแผน

ตัวชี้วัดที่ 2.2 มีตลาดกลางสินค้าเกษตรภูมิภาคในภาคเหนือ 2 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 แห่ง ภาคใต้ 2 แห่ง ภาคกลาง 1 แห่ง และภาคตะวันออก 1 แห่ง เมื่อสิ้นสุดแผน

ตัวชี้วัดที่ 2.3 น้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศมีปริมาณอย่างน้อย 40,000 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี เมื่อสิ้นสุดแผน

ตัวชี้วัดที่ 2.4 ระบบชลประทานมีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 เมื่อสิ้นสุดแผน

ตัวชี้วัดที่ 2.5 เกิดการใช้น้ำซ้ำในพื้นที่เกษตรนอกเขตชลประทาน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของพื้นที่เมื่อสิ้นสุดแผน

ตัวชี้วัดที่ 2.6 มีพื้นที่ที่สามารถลดความเสี่ยงภัยน้ำท่วม-น้ำแล้ง และเกิดระบบจัดการน้ำชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่า 4,000 ตำบล เมื่อสิ้นสุดแผน

เป้าหมายที่ 3 การเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่ อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

ตัวชี้วัดที่ 3.1 จำนวนสหกรณ์ภาคเกษตรในชั้นที่ 1 ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งสหกรณ์เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 18 เมื่อสิ้นสุดแผน

ตัวชี้วัดที่ 3.2 จำนวนกลุ่มเกษตรกรในชั้นที่ 1 ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรเพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 6 เมื่อสิ้นสุดแผน

ตัวชี้วัดที่ 3.3 จำนวนวิสาหกิจชุมชนในระดับดี ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งวิสาหกิจชุมชนเพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 35 เมื่อสิ้นสุดแผน

ตัวชี้วัดที่ 3.4 ผู้ประกอบการเกษตรเพิ่มขึ้นปีละ 4,000 ราย

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมุ่งเป้า เพื่อให้เกิดการยกระดับกระบวนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 สนับสนุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและแปรรูปแบบมุ่งเป้าโดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการนำงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมของตลาด

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 ส่งเสริมและขยายผลงานวิจัยจากหน่วยงานวิจัย มหาวิทยาลัยและสถาบัน อาชีวศึกษา ภาคเอกชน และองค์กรเกษตรกรที่มีส่วนในการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการใช้ ประโยชน์จากผลงานวิจัยและสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างผู้พัฒนาเทคโนโลยีและผู้ใช้งาน

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตร แปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง อาทิ ผลผลิตเกษตรปลอดภัย สมุนไพรแปรรูป อาหารทางการแพทย์ อาหาร ทางเลือก อาหารฟังก์ชัน พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ โปรตีนจากพืชและแมลง

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและทำธุรกิจผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงที่มี ศักยภาพทางการตลาดในอนาคต โดยให้มีการจัดทำแผนที่นำทางสำหรับการพัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงรายผลิตภัณฑ์อย่างครบวงจร เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้มีการพัฒนาและจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สาขาเกษตร แปรรูป

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 กำหนดแผนที่นำทางในการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตและใช้ผลิตภัณฑ์ ชีวภาพ ที่ผลิตจากวัตถุดิบทางการเกษตร ของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตภาคเกษตร และผลพลอยได้ อื่น อาทิ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ ปุ๋ยชีวภาพ วัคซีน สารชีวภัณฑ์ คาร์บอนเครดิต คาร์บอนซิงก์ รวมถึงการผลักดันไปสู่การปฏิบัติ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 ส่งเสริมให้เกษตรกรประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม กระบวนการ ผลิตที่หลากหลาย และคลังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รวมถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่นในการ วิเคราะห์ วางแผน พัฒนาผลผลิตและประสิทธิภาพการผลิต แปรรูปสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม ผลผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.4 ส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ไปสู่การ ผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.5 รณรงค์และส่งเสริมให้ผู้บริโภคมีการตระหนัก เลือกใช้ และบริโภคสินค้า เกษตร และเกษตรแปรรูปที่ปลอดภัย มีคุณภาพสูง และได้มาตรฐาน เพื่อกระตุ้นให้เกิดตลาดสินค้า คุณภาพในวงกว้างอย่างทั่วถึง

กลยุทธ์ย่อย 2.6 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ส่วนราชการมีการใช้สินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูป ที่ได้คุณภาพ อาทิ ผลผลิตจากการเกษตรสำหรับใช้ในโรงพยาบาล โรงเรียน และเรือนจำ อาหารทาง การแพทย์

กลยุทธ์ที่ 3 การขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูงจาก แบบอย่าง ความสำเร็จในประเทศ เช่น เกษตรตามโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจ

สีเขียว เกษตรปลอดภัย วนเกษตร เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยวเกษตร ประมงพื้นบ้าน การทำประมงถูกกฎหมาย และการปฏิบัติต่อแรงงานที่ถูกต้อง เป็นต้น

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 ส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืนที่ตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ที่อาศัยธรรมชาติเป็นพื้นฐานผ่านการดำเนินการปกป้อง จัดการอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูธรรมชาติ หรือระบบนิเวศที่เปลี่ยนไปเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของมนุษย์ และเป็นประโยชน์ต่อความหลากหลายทางชีวภาพ อาทิ การปลูกป่า เศรษฐกิจ การทำวนเกษตร การลดการเผาตอซัง การทำประมงถูกกฎหมาย การปฏิบัติต่อแรงงานที่ถูกต้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการขยายผลรูปแบบเกษตรกรรม เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูง อาทิ สารชีวภัณฑ์ ปุ๋ยชีวภาพ พร้อมทั้งให้มีการจัดเก็บข้อมูล ปริมาณการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 จัดให้มีการบริหาร อนุรักษ์ เพาะพันธุ์ เพาะเลี้ยง พันธุ์พืชเฉพาะถิ่น สัตว์น้ำ และ ปศุสัตว์เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตทางการเกษตรตามธรรมชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4 ขยายผลแบบอย่างความสำเร็จในการบริหารจัดการเพื่อผลิตสินค้าเกษตรให้ สอดคล้องกับทรัพยากรของชุมชนที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ ที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีความสมดุลระหว่างอุปสงค์ และอุปทาน

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 ส่งเสริมและผลักดันการเพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำ/ป่าเศรษฐกิจที่สามารถสร้างรายได้ ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืช รวมทั้งเพิ่มปริมาณน้ำตามธรรมชาติให้น้ำเพียงพอต่อการใช้น้ำ ทั่วประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 เร่งพัฒนาและฟื้นฟูระบบชลประทานและการกระจายน้ำในพื้นที่เขต ชลประทาน พร้อมทั้งพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน รวมถึงแหล่งน้ำชุมชน ตลอดจนการจัดการตะกอนที่เหมาะสม โดยความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำให้สามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 ดำเนินการให้มีการจัดการตะกอนอย่างเหมาะสม ตั้งแต่การมีระบบดักตะกอน การลดการชะล้างพังทลายของตะกอนในลำน้ำด้วยการปลูกพืชคลุมดินหรือพืชป้องกันกีดเซาะตลิ่ง เพื่อเพิ่มปริมาณและแหล่งเก็บกักน้ำให้สามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 บริหารจัดการและวางแผนการใช้น้ำอย่างเป็นระบบและสมดุล ตลอดจน พัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 การส่งเสริมให้เอกชนลงทุนพัฒนาตลาดกลางและตลาดออนไลน์สินค้าเกษตร รวมถึงสินค้ากลุ่มปศุสัตว์และประมง

กลยุทธ์ย่อยที่ 5.1 พัฒนาปัจจัยสนับสนุนที่เอื้อและจูงใจให้เอกชนลงทุนและพัฒนาตลาดกลาง ภูมิภาค/ตลาดในชุมชน

กลยุทธ์ย่อยที่ 5.2 ผลักดันให้มีการจัดเก็บข้อมูลราคาสินค้าเกษตรเปรียบเทียบระหว่างตลาด ภูมิภาค และตลาดส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ย่อยที่ 5.3 พัฒนาความรู้และทักษะให้เกษตรกรสามารถซื้อขายผลผลิตผ่านตลาด ออนไลน์ สินค้าเกษตร เช่น พืช ประมง และปศุสัตว์ เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 6 การสนับสนุนระบบประกันภัยและรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรและสินค้า เกษตร แปรรูปที่เกษตรกรเข้าถึงได้

กลยุทธ์ย่อยที่ 6.1 เพิ่มประสิทธิภาพของระบบประกันภัยสินค้าเกษตรให้มีความหลากหลายและ เหมาะสมกับรูปแบบการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ย่อยที่ 6.2 ดำเนินการให้มีการปรับลดต้นทุนการทำธุรกรรมของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับ การขอรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงและจูงใจให้เกษตรกรมี การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น

กลยุทธ์ย่อยที่ 6.3 สนับสนุนบทบาทของเอกชนในการเชื่อมโยงผลผลิตของเกษตรกรที่ได้ มาตรฐานเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรสร้างมูลค่า

กลยุทธ์ย่อยที่ 6.4 เจาะจาหรือทำข้อตกลงให้มาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ของไทยเป็นที่ ยอมรับในต่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 6.5 เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ รวมถึงกระบวนการ ทดสอบคุณภาพที่จำเป็น สำหรับการพัฒนาสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

กลยุทธ์ที่ 7 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการฟาร์มและกิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าผลผลิตของเกษตรกร

กลยุทธ์ย่อยที่ 7.1 สนับสนุนบทบาทสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน) ในฐานะหน่วยธุรกิจของเกษตรกร ให้ทำหน้าที่สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการฟาร์ม กิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยวและกระบวนการนำส่งผลผลิตจนถึงลูกค้าปลายทาง เพื่อลดต้นทุนและเพิ่ม มูลค่าให้กับผลผลิตของเกษตรกร

กลยุทธ์ย่อยที่ 7.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการรวบรวมและขนส่ง สินค้าเกษตร เพื่อเชื่อมโยงผลผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ย่อยที่ 7.3 พัฒนาให้มีการจัดเก็บข้อมูลความสูญเสียในกระบวนการผลิตของภาคเกษตร เพื่อใช้เป็นฐานสำหรับการวัดในอนาคต

กลยุทธ์ที่ 8 การส่งเสริมให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินและรักษาพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมไว้เป็นฐานการผลิต การเกษตร

กลยุทธ์ย่อยที่ 8.1 สนับสนุนและส่งเสริมการจัดสรรที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรอย่างเป็นระบบผ่านกลไกที่มีอยู่ อาทิ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล และการจัดสรรที่ดินของสำนักงานการปฏิรูป ที่ดินเพื่อเกษตรกร

กลยุทธ์ย่อยที่ 8.2 คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น รวมถึงการกำหนดเขตการใช้พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม

กลยุทธ์ที่ 9 การพัฒนาฐานข้อมูลและคลังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รวมทั้งผลักดันให้มีการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 9.1 พัฒนาระบบคลังข้อมูลด้านเกษตรให้เชื่อมโยงกัน และเป็นข้อมูลเปิดเพื่อเป็นฐานสำหรับนำไปใช้งานประยุกต์ต่อยอดในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ภาคเกษตรและการสร้างมูลค่าเพิ่มต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ (อาทิ น้ำ ดิน ป่า ทะเล) 2) ด้านการเกษตร เช่น ความเหมาะสมของพื้นที่ในการผลิตสินค้าเกษตร และทะเบียนเกษตรกร เป็นต้น 3) ด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ อาทิ แนวโน้มราคาสินค้าเกษตร แหล่งรับซื้อ และ 5) ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์ย่อยที่ 9.2 พัฒนาแพลตฟอร์มและแอปพลิเคชันสำหรับการเข้าถึงคลังข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้มีการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรในการจำแนกรูปแบบการผลิตและสมรรถนะของเกษตรกร เพื่อให้การจัดทำ แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาคเกษตร รวมถึงมาตรการต่าง ๆ มีความเหมาะสมกับสมรรถนะเกษตรกรและ ศักยภาพของพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน

กลยุทธ์ที่ 10 การพัฒนาให้เกิดระบบการบริหารจัดการเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร

กลยุทธ์ย่อยที่ 10.1 ส่งเสริมให้ชุมชนสามารถเข้าถึงความมั่นคงทางอาหารทั้งด้านปริมาณและโภชนาการที่ครบถ้วน รวมถึงระบบสำรองอาหาร ให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ปลอดภัย เพียงพอและสนับสนุนให้เกิดพื้นที่ต้นแบบด้านการสำรองอาหารของชุมชน

กลยุทธ์ย่อยที่ 10.2 เตรียมการบริหารจัดการการกระจายสินค้าเกษตรและอาหารในภาวะวิกฤต

กลยุทธ์ที่ 11 การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ย่อยที่ 11.1 พัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และทักษะในการบริหารจัดการฟาร์ม ความปลอดภัย และอาชีวอนามัยของเกษตรกร และการดำเนินธุรกิจการเกษตรในยุคดิจิทัลเพื่อยกระดับ

ความสามารถเกษตรกรไปสู่การเป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนากระบวนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

กลยุทธ์ย่อยที่ 11.2 ยกกระดับความเข้มแข็งและความสามารถในการดำเนินธุรกิจเพิ่มมูลค่าของสหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งสนับสนุนบทบาทภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาทั้งระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาในพื้นที่ในการเป็นผู้ให้บริการ ผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยี และที่ปรึกษาทางธุรกิจ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล องค์กรความรู้ และเทคโนโลยีกับการ ปรับเปลี่ยนและต่อยอดธุรกิจการเกษตรได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 11.3 ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการพัฒนาสหกรณ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและเอื้อต่อการสร้างความเข้มแข็งของสหกรณ์ อาทิ ปรับปรุงระบบการจัดทำบัญชี และการตรวจสอบทางการเงินให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และเป็นอิสระ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันสถานการณ์ และสร้างความเชื่อมั่นของสมาชิกและประชาชนต่อระบบสหกรณ์

กลยุทธ์ที่ 12 การพัฒนากลไกเพื่อเชื่อมโยงภาคีต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ส่วนราชการกลุ่มเกษตรกรและ นักวิชาการในพื้นที่ในการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในการพัฒนาภาคเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

กลยุทธ์ย่อยที่ 12.1 สนับสนุนบทบาทขององค์กรหรือสภาเกษตรกรในกลไกความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการในแต่ละจังหวัด เพื่อเชื่อมโยงการผลิตของเกษตรกรและการดำเนินธุรกิจการเกษตรของสถาบันเกษตรกรในพื้นที่ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ความต้องการของภาคเอกชนในระดับจังหวัดการดำเนินภารกิจของส่วนราชการระดับจังหวัด และความเชี่ยวชาญของสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เพื่อสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการแบ่งปันข้อมูลองค์ความรู้ ทักษะ และผลประโยชน์ อย่างเท่าเทียมและเหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ

กลยุทธ์ย่อยที่ 12.2 ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจกับสถาบันเกษตรกรและเกษตรกรในรูปแบบธุรกิจต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการผลิตให้มีความสอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดโดยมีการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

แผนปฏิบัติการ กองบัญชาการกองทัพไทย ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

ภารกิจ การรับผิดชอบการวางแผน พัฒนาและดำเนินการเกี่ยวกับระบบควบคุมบังคับบัญชา กองทัพไทย ให้สามารถติดต่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆทั้งในระดับรัฐบาล

ระดับกระทรวง และหน่วยงานในกระทรวงกลาโหมตลอดจนการแบ่งมอบความรับผิดชอบในการดำเนินการให้กับกองทัพและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

พันธกิจ

1. ปกป้อง เทิดทูน พิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์และส่งเสริมการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. อำนวยการปฏิบัติการร่วมของทุกเหล่าทัพ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการป้องกันประเทศจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ
3. สนับสนุนรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติการพัฒนาประเทศ และการช่วยเหลือประชาชน
4. ค้ำครอง และพิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติ
5. เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้านกลุ่มประเทศอาเซียนมิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ
6. สนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศโดยยึดหลัก มนุษยธรรมและสันติวิธี
7. ปฏิบัติการเพื่อสันติภาพภายใต้กรอบของสหประชาชาติเพื่อธำรงเกียรติ และศักดิ์ศรีในประชาคมโลก

แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570)กองบัญชาการกองทัพไทย

คาดการณ์สถานะแวดล้อมด้านความมั่นคง

1. **คาดการณ์บริบทความมั่นคงในระดับโลก** ความมั่นคงของโลกเปลี่ยนแปลงไปสู่หลายขั้วอำนาจอย่างชัดเจน มีการคานอำนาจและสร้างดุลอำนาจของโลกขึ้นมาใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันระหว่างสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่มีแนวโน้มนำไปสู่ความขัดแย้งที่มากขึ้น การแข่งขันและการขยายอิทธิพลของชาติมหาอำนาจจะเป็นไปในรูปแบบการสกัดกั้น การปิดล้อมสงครามทางการค้า และในรูปแบบทางการทหารซึ่งจากการแข่งขันระหว่างชาติมหาอำนาจจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงระเบียบโลกทั้งทางการเมืองการทหาร และเศรษฐกิจการแสวงหาแหล่งพลังงานเพื่อสร้างความมั่นคงทางพลัง ยังคงเป็นเรื่องสำคัญที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศได้ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ จะส่งผลต่อภัยธรรมชาติที่รุนแรงและบ่อยครั้งมากยิ่งขึ้นจากการแข่งขันของชาติมหาอำนาจจะทำให้ประเทศไทยถูกแรงกดดันและผลกระทบจากการขยายอิทธิพลดังกล่าว อย่างไรก็ตามทิศทางการความสัมพันธ์กับชาติมหาอำนาจจำเป็นต้องวางบทบาทและจุดยืน รวมทั้งดำเนินความสัมพันธ์อย่างสมดุล

2. คาดการณ์บริบทความมั่นคงข้ามพรมแดน ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายยังคงเป็นภัยคุกคามที่ต้องจับตามอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากการล่มสลายของกลุ่มรัฐอิสลามในอิรักและซีเรีย (ISIS) และการถอนกำลังทหารของสหรัฐอเมริกาและชาติพันธมิตรออกจากประเทศอัฟกานิสถาน อาจก่อให้เกิดศูนย์กลางของกลุ่มก่อการร้ายและเกิดกลุ่มก่อการร้ายใหม่ๆ ในภูมิภาคซึ่งประเทศอัฟกานิสถานถือเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญที่เชื่อมโยงภูมิภาคต่างๆ ทั้ง เอเชียกลาง เอเชียใต้ และยุโรปอาชญากรรมทางไซเบอร์จะเป็นภัยคุกคามสำคัญที่ควบคุมได้ยากในลำดับต้นๆ มีแนวโน้มที่จะขยายตัวมีการพัฒนารูปแบบและวิธีการที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น คาดการณ์ว่าภัยคุกคามจากอาชญากรรมข้ามชาติจะทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยการโจมตีทางไซเบอร์จะเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการทำสงครามในอนาคตภัยคุกคามรูปแบบอื่นๆ ประกอบด้วยภัยที่เชื่อมโยงกับบริบทในมิติต่างๆ เช่น เศรษฐกิจสังคม การเมืองด้านเทคโนโลยีรวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลก ผลจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ขาดความสมดุล การแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ ฯลฯ ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านต่างๆ เป็นวงกว้างเช่น ความมั่นคงของมนุษย์ความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงทางพลังงาน ความมั่นคงของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร นอกจากนี้ความต้องการพลังงานของโลกที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่อความมั่นคงทางพลังงานในการแข่งขันแสวงหาแหล่งพลังงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่ต้องพึ่งพิงแหล่งพลังงานจากภายนอกในสัดส่วนที่สูง

3. คาดการณ์สถานการณ์หลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ในประเทศต่างๆ อยู่ในความควบคุม จะส่งผลกระทบต่อมิติทางด้านภูมิรัฐศาสตร์และระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยมีแนวโน้มว่าหลายประเทศจะให้ความสำคัญกับกิจการภายในประเทศมากขึ้นตามแนวคิดชาตินิยม เนื่องจากความล้มเหลวในการแก้ปัญหาขององค์การระหว่างประเทศและกลไกความร่วมมือระดับภูมิภาค อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา -19 อาจเป็นปัจจัยช่วยเสริมสร้างความร่วมมือทางด้านสาธารณสุขของโลกและเป็นแรงหนุนให้ประชาคมระหว่างประเทศหันมาให้ความสำคัญกับภัยโรคอุบัติใหม่อย่างจริงจัง ในส่วนของผลกระทบด้านเศรษฐกิจและห่วงโซ่อุปทานโลกเศรษฐกิจโลกจะเข้าสู่ภาวะถดถอยที่ฟื้นตัวได้ช้าภาคการผลิตและห่วงโซ่อุปทานหยุดชะงักโดยหลายประเทศมีแนวโน้มที่จะเน้นการบริโภคภายในประเทศมากขึ้นเพื่อฟื้นเศรษฐกิจ รวมถึงการกระจายความเสี่ยงทางเศรษฐกิจจากการพึ่งพาประเทศใดประเทศหนึ่งไปยังหลายประเทศมากขึ้น

4. คาดการณ์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีแนวโน้มที่ดี มีการพัฒนาความร่วมมือในหลายๆ ด้านร่วมกันเพิ่มมากขึ้น สถานการณ์ตามแนวชายแดนมีความสงบและยังไม่มีแนวโน้มของการใช้กำลังทหารอย่างไรก็ตาม

ประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงมีปัญหาคความไม่เข้าใจความหวาดระแวง ปัญหาคความไม่ชัดเจนของเขตแดนทางบกและทางทะเลตลอดจนการแข่งขันในการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ จึงคาดการณ์ว่าจะยังคงมีความเสี่ยงที่จะนำไปสู่การใช้กำลังทหารต่อกันได้ หากความขัดแย้งในระดับรุนแรงไม่มีกลไกการบริหารจัดการปัญหาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ

5. คาดการณ์บริบทความมั่นคงภายในประเทศ ยังคงมีความเคลื่อนไหวของกลุ่มบุคคลทั้งจากภายในประเทศและจากต่างประเทศ ที่บ่อนทำลายบิตเบียน สร้างความเข้าใจผิด กระทบต่อความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจะเป็นประเด็นที่นำมาซึ่งความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนที่ขาดความตระหนักรู้อย่างถูกต้องถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติความขัดแย้งและการขาดความสามัคคีของคนภายในประเทศ เนื่องจากความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจทางสังคม การเข้าถึงทรัพยากร การไม่ได้รับความยุติธรรม การบริหารภาครัฐที่ไม่มีประสิทธิภาพ การมีทัศนคติทางการเมืองที่แตกต่างกันของกลุ่มคนในสังคม ความสุดโต่งทางการเมืองส่งผลให้ปัญหาคความขัดแย้งและขาดความสามัคคีของสังคมไทยยังคงมีแนวโน้มที่อาจขยายตัวจนกลายเป็นความขัดแย้งที่รุนแรงปัญหาคความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ถึงแม้สถานการณ์โดยรวมจะดีขึ้นในระดับที่สามารถควบคุมได้ แต่ปัญหาในพื้นที่ก็ที่ยังคงอยู่ โดยเฉพาะอุดมการณ์ต้องการแบ่งแยกดินแดน ทำให้เกิดบรรยากาศความกลัวอันไม่เอื้อต่อการลงทุน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการพัฒนาพื้นที่ด้านต่างๆ นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการเข้ามามีบทบาทและแทรกแซงปัญหาขององค์กรระหว่างประเทศ ปัญหายาเสพติดยังคงเป็นปัญหาหลักในสังคมไทย นอกจากนี้ยังเกี่ยวพันเชื่อมโยงกับปัญหาอาชญากรรมอื่นๆ โดยยังมีสาเหตุมากจากการพัฒนาประเทศที่ขาดความสมดุล ปัญหาคความยากจน ฯลฯ และเนื่องจากประเทศไทยมีภูมิศาสตร์ที่เอื้อกับการลำเลียงยาเสพติดจากแหล่งผลิตเข้ามาสู่ประเทศตลอดจนเป็นทางผ่านไปสู่ประเทศปลายทางความเสี่ยงเนื่องจากภัยพิบัติทางธรรมชาติเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาวะโลกร้อน การเพิ่มจำนวนของประชากร การใช้ทรัพยากรธรรมชาติโดยขาดความสมดุล ส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติของประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมที่สามารถบริหารจัดการภัยพิบัติและสถานการณ์วิกฤติให้มีประสิทธิภาพ

6. คาดการณ์ความท้าทายด้านความมั่นคงของประเทศไทย จากการประเมินสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคง พบว่าประเทศไทยกำลังเผชิญความท้าทายด้านความมั่นคงซึ่งกองทัพไทยต้องบูรณาการขีดความสามารถและประสานการปฏิบัติกับทุกภาคส่วน เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด โดยประเด็นท้าทายด้านความมั่นคงของไทยที่สำคัญ ได้แก่

- ภัยคุกคามต่อความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ
- ความแตกแยกขาดความสามัคคีของคนในชาติ

- ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยังคงอยู่
- ปัญหายาเสพติดที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น
- ภัยคุกคามข้ามชาติ เช่น การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ
- ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีขีดความสามารถสูงขึ้น
- ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ที่ทวีความรุนแรงและมีความถี่มากยิ่งขึ้น
- การฟื้นฟูประเทศหลังจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19
- โรคระบาดอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ ทั้งในคน พืช และสัตว์
- การแก้ปัญหาข้อพิพาทเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน
- การแข่งขันในการพัฒนากองทัพ และการสะสมอาวุธในภูมิภาค
- การแข่งขันของชาติมหาอำนาจในการเข้ามามีอิทธิพลในภูมิภาค ที่ส่งผลกระทบต่อ

รักษาคุณภาพในการพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศมหาอำนาจ และประเทศอื่นๆที่มีบทบาทสำคัญในภูมิภาค

7. การพัฒนาเทคโนโลยีด้านความมั่นคงในระยะต่อไป ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสัมพันธ์กับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของกิจการอื่นๆ จึงควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงครามมากยิ่งขึ้น ได้แก่ การแย่งชิงทรัพยากรทางเศรษฐกิจ การฟอกเงิน อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การกระทำอันเป็นโจรสลัด การลักลอบค้ามนุษย์ความขัดแย้งทางความคิดของคนในชาติ ปัญหายาเสพติด ปัญหาความไม่สงบใน จชต. การก่อการร้ายปัญหาภัยคุกคามด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ภัยทางธรรมชาติและปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาโรคระบาดร้ายแรง เป็นต้น ดังนั้นการมีเทคโนโลยีเป็นของตัวเอง และสามารถผลิตได้เองจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาภัยคุกคามได้อย่างยั่งยืน ลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ และลดงบประมาณภาครัฐ ได้แก่ เทคโนโลยีจรวดและอาวุธนำวิถีเนื่องจากอำนาจการยิงด้วยจรวดและอาวุธนำวิถี เป็นศักยภาพด้านการป้องกันประเทศเชิงรุกที่สำคัญยิ่งของทุกเหล่าทัพ ทั้งกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศจึงจำเป็นต้องมีเทคโนโลยีนี้เป็นของตนเอง เทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากการข่าวและการติดต่อสื่อสารเป็นหัวใจสำคัญควบคุมบังคับบัญชาในทุกระดับและทุกมิติ จึงมีความสำคัญทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต อีกทั้งเป็นความต้องการในการใช้งานของทุกหน่วยงาน จึงควรพัฒนาให้เป็นเทคโนโลยียุทธศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ ระบบรักษาความปลอดภัยไซเบอร์ระบบควบคุมและบังคับบัญชา ระบบ Social Listening ระบบ Cloud เป็นต้น เทคโนโลยียานไร้คนขับ และ โดรน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญทางทหาร ทั้งในปัจจุบันและอนาคตสำหรับการตรวจการณ์ การหาข่าว การเฝ้าตรวจ และสามารถใช้เป็นอาวุธทำลายฝ่ายตรงข้ามโดยที่ไม่เกิดความสูญเสียให้แก่กำลังทหารและยุทโธปกรณ์หลัก ซึ่งประเทศต่างๆ ได้กำหนดให้เทคโนโลยี

ประเภทนี้เป็นเทคโนโลยีอนาคตสำหรับด้านความมั่นคง จึงจำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีด้านนี้ขึ้นใช้เอง แทนการจัดหาจากต่างประเทศเทคโนโลยีการจำลองยุทธ และการฝึกเสมือนจริง เนื่องจากในการเตรียมกำลังให้มีความพร้อมรับสถานการณ์ จำเป็นจะต้องมีการฝึกซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อประหยัดงบประมาณด้านการฝึกแต่ยังคงไว้ซึ่งขีดความสามารถและความชำนาญในการรบ เทคโนโลยีด้านนี้จึงมีความสำคัญในการสร้างความพร้อมปฏิบัติการเทคโนโลยีด้านระบบเฝ้าตรวจ แจ้งเตือน ระบบอาวุธ และยานพาหนะ เนื่องจากการรักษาความปลอดภัยตามแนวชายแดน การตรวจการณ์ การแจ้งเตือน และการดำเนินภารกิจต่างๆ จำเป็นต้องมีระบบเฝ้าตรวจ แจ้งเตือน ระบบอาวุธ และยานพาหนะสำหรับการปฏิบัติการกิจของกองทัพ รวมทั้งภารกิจช่วยเหลือประชาชน จึงจำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับด้านนี้ขึ้นใช้เองแทนการจัดหาจากต่างประเทศเทคโนโลยีการต่อต้านอาวุธทำลายล้างอำนาจสูง มุ่งเน้นไปที่อุปกรณ์ตรวจจับอาวุธเคมี ชีวะและรังสี ทดแทนการนำเข้า เทคโนโลยีพลังงานทางเลือก เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงมีน้อยลงและราคาสูงขึ้น จึงจำเป็นต้องพัฒนา

พลังงานทางเลือกไว้เพื่อรองรับการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง และเป็นการประหยัดงบประมาณของกองทัพได้อย่างยั่งยืน

บทสรุปผู้บริหาร

1.1 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ

แผนระดับที่ 1 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนระดับที่ 2 : แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นความมั่นคงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ แผนการปฏิรูปประเทศ กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2562 – 2565

แผนระดับที่ 3 : สอดคล้องกับ แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570) กระทรวงกลาโหม

1.2 วัตถุประสงค์หลัก วิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ ของกองบัญชาการกองทัพไทย

วัตถุประสงค์หลัก บูรณาการกองทัพไทยเพื่อปกป้องอธิปไตยของประเทศ ดำรงไว้ซึ่งทุกสถาบันหลักของชาติเพื่อความสงบสุขและความมีเสถียรภาพของประชาชน สังคม และประเทศชาติ วิสัยทัศน์ กองบัญชาการกองทัพไทยควบคุมและอำนวยความสะดวกร่วมเหล่าทัพ ให้พร้อมรองรับภัยคุกคามได้ทุกรูปแบบ และทุกมิติ ด้วยความทันสมัย ประสานสอดคล้อง แน่นแฟ้นในทุกระดับ ได้รับการยอมรับจากประชาชน และกองทัพมิตรประเทศ

เป้าประสงค์ปี พ.ศ.2566 - 2570

- กองทัพไทยและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อมในการป้องกันประเทศและแก้ไขความมั่นคง
- กองทัพไทยเป็นที่ยอมรับของประชาชน และกองทัพมิตรประเทศ
- กองบัญชาการกองทัพไทยเป็น DIGITAL HQ โดยสมบูรณ์ และพัฒนาสู่ความเป็น PROMPT HQ

1.3 แผนปฏิบัติราชการ 6 เรื่อง

1. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การเทิดทูน พิทักษ์ และเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ

เป้าหมาย: สถาบันพระมหากษัตริย์มีความปลอดภัยมั่นคงสูงสุด และได้รับการเทิดทูนอย่างสมพระเกียรติในฐานะสถาบันหลักสำคัญของชาติและศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ

2. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การป้องกันประเทศ รักษาอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ

เป้าหมาย :กองทัพ มีความพร้อมสูงขึ้นไปจะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบทุกมิติและทุกระดับความรุนแรงรวมทั้งมีศักยภาพทางทหารที่มุ่งไปสู่ความทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งประเทศมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามทางทหาร

3. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การรักษาความมั่นคงของประเทศ

เป้าหมาย: ภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในรูปแบบต่างๆรวมทั้งปัญหาวิกฤติด้านความมั่นคงทั้งจากภายในประเทศและจากภายนอกประเทศ ได้รับการแก้ไขหรือทำให้ลดลงอยู่ในระดับที่ควบคุมได้

4. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง และการช่วยเหลือประชาชน

เป้าหมาย: ประชาชน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย มีความเป็นอยู่พื้นฐานและคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถใช้ชีวิตอยู่ได้อย่างปลอดภัย มั่นคง และเกื้อกูลต่อการรักษาความมั่นคงภายในและการป้องกันประเทศรวมทั้งทุกพื้นที่ที่มีมาตรการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพรองรับเมื่อมีสถานการณ์ภัยพิบัติหรือสาธารณภัยเกิดขึ้น

5. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ

เป้าหมาย: กองบัญชาการกองทัพไทยมีศักยภาพเป็นที่ยอมรับและมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค เป็นที่เชื่อถือและได้รับการสนับสนุนจากประชาคมระหว่างประเทศ ภายใต้การรักษาสมดุลกับประเทศมหาอำนาจและการส่งเสริมความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality)

6. แผนปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาองค์กรเพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง

เป้าหมาย : กองบัญชาการกองทัพไทยสามารถผลักดันองค์กรไปสู่ภารกิจและวิสัยทัศน์ที่กำหนด โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการการปฏิบัติงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำรงความต่อเนื่องในการปรับปรุงและพัฒนาขีดความสามารถเพื่อสร้างความเข้มแข็ง มีความทันสมัย สามารถตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็ว

2.2 สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร (ภายใน)

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

1. ลักษณะองค์กร หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (นทพ.) เป็นหน่วยขึ้นตรงกองบัญชาการทัพไทย มีหน้าที่ พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน และดำเนินการ พัฒนาประเทศเพื่อสร้างความมั่นคงของชาติ สนับสนุนภารกิจของรัฐในการพัฒนาชาติ ป้องกัน และแก้ไขปัญหามาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือประชาชน ตลอดจนปฏิบัติภารกิจอื่นใดตามที่ ได้รับมอบหมาย โดยมีการจัดโครงสร้างหน่วยออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ (1) สำนักงาน สนับสนุน มีหน่วยขึ้นตรง ประกอบด้วย บก.ธุรการ กองคลัง กองขนส่ง กองซ่อม และกองแพทย์ มีภารกิจในด้านการสนับสนุน การบริการ การจัดเก็บรวบรวม การซ่อมแซมบำรุงรักษา และการ ตรวจรักษาโรคแก่กำลังพลครอบครัวและประชาชนทั่วไป กลุ่มที่ (2) สำนักงานทหารพัฒนา มี หน่วยขึ้นตรง ประกอบด้วย บก.ธุรการ กองการสนับสนุนและขยายพันธุ์สัตว์ กองการเกษตรและ สหกรณ์ หน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ที่ 1-5 ซึ่งมีที่ตั้งหน่วยอยู่ต่างจังหวัด และศูนย์ฝึก บรรเทาสาธารณภัย มีภารกิจในเรื่องของการส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ปศุสัตว์ วิชาชีพด้านการช่างให้แก่ทหารกองประจำการและประชาชน นอกจากนั้นได้ดำเนินการ ศึกษาวิจัยพัฒนาส่งเสริมการขยายพันธุ์สัตว์ การผสมเทียมและการผลิตอาหารสัตว์ กลุ่มที่ (3) หน่วยปฏิบัติการในพื้นที่ โดยแบ่งออกเป็นสำนักงานพัฒนาภาค 1-5 และหน่วยพัฒนาการพิเศษจำนวน 1 หน่วย มีหน้าที่เป็นส่วนปฏิบัติหลักในการพัฒนาเสริมสร้างความมั่นคงเป็นหน่วยงานก่อสร้างที่ มุ่งเน้นในการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อสนับสนุนงานของสำนักงานพัฒนาภาคให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สำนักงานพัฒนาภาค 1-5 ได้กำหนดหน่วยขึ้นตรงไว้ สำนักงานภาคละ 6 หน่วยพัฒนาการ เคลื่อนที่ (นพค.) รวมจำนวนทั้งสิ้น 30 หน่วย ตั้งอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ รวมถึงมีหน่วย ช่างพัฒนา หน่วยวิทยุกระจายเสียง มีหน้าที่ในการพัฒนา การก่อสร้าง ซ่อมบำรุงเส้นทาง สะพาน ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล รวมถึงงานด้านจิตวิทยา ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารวิชาการอันเป็น ประโยชน์ต่อชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของ

ประชาชน นทพ. ได้กำหนดวิสัยทัศน์คือ “หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาเป็นหน่วยงานชั้นเยี่ยมของกองทัพไทย ในด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคง โดยเตรียมความพร้อมของ ทหารยุวชนบุคคล ชุมชน พื้นที่ เพื่อป้องกันภัยคุกคาม ทุกรูปแบบ และ ประชาชนมีความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อกองทัพไทย” โดยมีพันธกิจ 3 ด้าน ดังนี้

1. เติบโตสถาบันพระมหากษัตริย์ และส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. สนับสนุนภารกิจของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติการช่วยเหลือประชาชน การป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขภัยและภัยพิบัติ

3. สนับสนุนภารกิจของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสำคัญเร่งด่วนของชาติตลอดจนปฏิบัติ ภารกิจอื่นตามที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงานที่จะตอบสนองต่อความสำเร็จตาม เป้าประสงค์ของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กำหนดให้มีการปฏิบัติภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategy issue) 4 ประเด็น ดังนี้

3.1 เติบโตสถาบันพระมหากษัตริย์

3.2 พัฒนาศักยภาพของ คน ชุมชน พื้นที่ ให้เกื้อกูลต่อการผืนกำลังป้องกันประเทศ

3.3 สนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนของชาติ และ ประเด็นยุทธศาสตร์

3.4 การพัฒนาองค์กร

ภารกิจ มีหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบายวางแผน อำนาจการ ประสานงาน และ ดำเนินการพัฒนาประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง สนับสนุนภารกิจของรัฐบาลในการพัฒนาการป้องกันชาติ และแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือประชาชนตลอดจนปฏิบัติภารกิจ อื่นใด ตามที่ได้รับมอบหมาย มี ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

ขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่ที่สำคัญ

1.วางแผน ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างความมั่นคงของ ชาติตามที่ได้รับมอบหมาย

2.วางแผน อำนาจการประสานงาน และดำเนินการในด้านพัฒนาประเทศทางด้าน เศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนและชุมชนในพื้นที่พัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง

3.วางแผน อำนาจการประสานงาน และดำเนินการในด้านพัฒนาประเทศทางด้าน เศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่เป้าหมายให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร

4.วางแผน อำนาจการประสานงาน และดำเนินการช่วยเหลือ ประชาชน ตลอดจนการลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติที่สร้างความเสียหายให้กับประชาชนและพื้นที่ หรือปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนอื่นๆ

5.วางแผน อำนาจการ ประสานงานและดำเนินการร่วมกับส่วนราชการอื่นๆเพื่อสนับสนุนนโยบายของทางราชการในด้านความปลอดภัย การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา

6.วางแผน อำนาจการประสานงาน และดำเนินการเกี่ยวกับกิจการพลเรือนการ ปฏิบัติการทางจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความมั่นคงภายในชาติ

7.วางแผน อำนาจการประสานงาน และดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนากำลังพลของทหารและประชาชนด้วยการฝึกอบรมวิชาชีพแก่กำลังพลของทหาร และบุคคลอื่นตามที่ได้รับมอบหมายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ กองบัญชาการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ในพื้นที่ตั้ง กทม. การกิจ มีหน้าที่ควบคุมบังคับบัญชา วางแผน อำนาจการ ประสานงาน และกำกับ ดูแลเพื่อให้งานฝ่ายอำนาจการงานฝ่ายกิจการพิเศษ การปฏิบัติงานพัฒนาและการปฏิบัติการกิจอื่นๆ ที่หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาได้รับมอบหมายบรรลุภารกิจ

สำนักงานพัฒนาภาค 1-5 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

ภารกิจ มีหน้าที่วางแผนอำนาจการประสานงาน และดำเนิน การเพื่อเสริมสร้าง ความมั่นคงของชาติด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในท้องถิ่นทุรกันดาร ส่งเสริมและ สนับสนุนการประกอบอาชีพแก่ราษฎรและหน่วยทหาร กิจกรรมของหน่วยทหารเพื่อสนับสนุนการ พัฒนาประเทศ ตลอดจนปฏิบัติการกิจ อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย มีผู้อำนาจการสำนักงานพัฒนา ภาค 1-5 เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

1. สำนักงานพัฒนาภาค1 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา รับผิดชอบพื้นที่ภาคกลางรวม 28 จังหวัด

2. สำนักงานพัฒนาภาค2 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา รับผิดชอบพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน รวม 10 จังหวัด

3. สำนักงานพัฒนาภาค3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา รับผิดชอบพื้นที่ภาคเหนือ รวม 15 จังหวัด

4. สำนักงานพัฒนาภาค4 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา รับผิดชอบพื้นที่ภาคใต้รวม 14 จังหวัด

5. สำนักงานพัฒนาภาค 5 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา รับผิดชอบพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างรวม 10 จังหวัด

6. หน่วยช่างพัฒนา มีหน้าที่ก่อสร้างและซ่อมบำรุงเส้นทาง สะพาน และงานช่าง อื่นๆตลอดจน การเจาะบ่อน้ำบาดาลและการพัฒนาในพื้นที่รับผิดชอบ

7. สถานีวิทยุกระจายเสียง มีหน้าที่ส่งกระจายเสียงเผยแพร่ ข่าวสารวิชาการต่างๆเกี่ยวกับอาชีพ และความเป็นอยู่ของราษฎรเสนอบทความ สารคดีและให้ความรู้ความบันเทิงเป็นสื่อระหว่างประชาชน กับรัฐบาลตลอดจนปฏิบัติการประชาสัมพันธ์และการปฏิบัติการจิตวิทยาในพื้นที่ รับผิดชอบ

หน่วยพัฒนาการพิเศษ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

ภารกิจ มีหน้าที่ปฏิบัติงานก่อสร้างงานตามโครงการพระราชดำริ โครงการตาม นโยบายของ รัฐบาลตลอดจนโครงการตามการร้องขอ ของส่วนราชการอื่นและงานการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานเพื่อ เสริมความมั่นคงของชาติรวมทั้งการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ ตลอดจน ปฏิบัติภารกิจที่กำหนด อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายมีผู้บังคับหน่วยพัฒนาการพิเศษเป็นผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบ ประกอบด้วย (1) ปฏิบัติงานตามโครงการพระราชดำริ โครงการตามนโยบายเร่งด่วนของ รัฐบาลตลอดจนโครงการตามการ ร้องขอ ของส่วนราชการอื่น (2) สำรวจและประมาณการสร้าง เส้นทางคมนาคมการขุดลอกคูคลอง และ การก่อสร้างอาคาร ภายในขีดความสามารถ (3) ก่อสร้าง เส้นทางคมนาคมชั้นทางลาดยางคอนกรีต เสริม เหล็กและทางลูกรังภายในขีดความสามารถ (4) ก่อสร้างสะพานและอาคารสิ่งปลูกสร้างภายในขีด ความสามารถ (5) พัฒนาแหล่งจัดสร้างระบบ ประปาและระบบน้ำบาดาล ด้วยเครื่องมือที่มีอยู่อย่าง จำกัด (6) ช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัยด้วยเครื่องมือที่มีอยู่ (7) ปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน (8) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการทหาร พัฒนามอบหมาย

ศูนย์ฝึกบรรเทาสาธารณภัยหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

ภารกิจ มีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาและฝึกอบรมความรู้ ด้านการบรรเทาสาธารณภัย การ ค้นหาค้นหาและช่วยชีวิตและความรู้ทั่วไปในการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นเมื่อเกิดภัยพิบัติต่างๆ ให้กับกำลังพล ภายในกองทัพไทย ส่วนราชการอื่นและประชาชนทั่วไป ทั้งการพัฒนาบุคลากรและผลิตครูด้านการ บรรเทาสาธารณภัยที่มีทักษะความชำนาญและได้มาตรฐาน ตลอดจนการวิจัยปรับปรุงและพัฒนาการฝึก และการปฏิบัติงานด้านการบรรเทาสาธารณภัย ของกองทัพไทยให้มีความ ทันสมัยโดยมีผู้อำนวยการศูนย์ ฝึกบรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ (1) ดำเนินการ จัดการศึกษาและฝึกอบรมความรู้ ด้านการบรรเทา สาธารณภัยการค้นหาค้นหาและช่วยชีวิตและความรู้ ทั่วไปในการช่วยเหลือตนเองและ ผู้อื่น เมื่อเกิดภัยพิบัติต่างๆให้กับกำลังพลภายในกองทัพไทยส่วน ราชการอื่นและ ประชาชนทั่วไปให้เป็นไป ตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา (2) จัดทำหลักสูตร/ โครงการในการศึกษาการฝึกอบรมด้าน การบรรเทา สาธารณภัยการค้นหาค้นหาช่วยชีวิตและความรู้ทั่วไป ในการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นเมื่อเกิดภัยพิบัติต่างๆ

รวมทั้งหลักสูตร/โครงการในการพัฒนา บุคลากร ผลิตครูด้านการบรรเทาสาธารณภัยที่มีทักษะ ความชำนาญ ได้มาตรฐานในการช่วยเหลือ ประชาชนผู้ประสบภัยที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ ภัยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (3) การวิจัยปรับปรุง พัฒนาการฝึกและการปฏิบัติงานด้านการ บรรเทาสาธารณภัยของ กองทัพไทยให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ภัยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

สำนักงานสนับสนุน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (สสน.นทพ.)

ภารกิจ มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับ การสนับสนุนและบริการรวมถึงงานด้านการส่งกำลังบำรุงที่ปวงให้แก่หน่วยต่างๆของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา โดยมีผู้อำนวยการสำนักงาน สนับสนุนเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

ขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่ที่สำคัญ

1. ดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอความต้องการ จัดหา เก็บรักษา แจกจ่าย และ จำหน่าย สิ่งอุปกรณ์ของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา
2. ดำเนินการซ่อมบำรุงตามระบบซ่อมบำรุง ให้แก่หน่วยขึ้นตรง ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่เกินขีดความสามารถของหน่วยนั้นๆ
3. ดำเนินการเกี่ยวกับ การบริการด้านการขนส่ง แรงงาน การแพทย์ การก่อสร้าง การบำรุงรักษา อาคารสถานที่ และสาธารณูปโภค ของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา
4. ดำเนินการเกี่ยวกับการธุรการกำลังพล แผนงาน การส่งกำลังบำรุง การเงิน การงบประมาณ การสื่อสารและสารสนเทศ ของสำนักงานสนับสนุน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

(1) ภารกิจหรือหน้าที่ตามกฎหมาย

สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (สทพ.นทพ.) เป็นหน่วยขึ้นตรง หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย กระทรวงกลาโหม ได้รับการสถาปนาเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2518 ปัจจุบันใช้อัตราเฉพาะกิจ หมายเลข 2180 ภารกิจมีหน้าที่พิจารณา เสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย การใช้กำลังทหารเพื่อการพัฒนาประเทศ วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับดูแล ดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาอาชีพด้านการเกษตรและสหกรณ์ และด้านช่างฝีมือ รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรให้กับกำลังพลของทหาร และบุคคลอื่น ๆ เพื่อผลด้านความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ ตลอดจนการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผู้อำนวยการสำนักงานทหารพัฒนา เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

ปัจจุบัน สทพ.นทพ. รองรับการให้บริการแก่หน่วยงานของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่ที่สำคัญของ สำนักงานทหารพัฒนา ประกอบด้วย

1. พิจารณาเสนอความเห็น เกี่ยวกับนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับดูแล ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรและสหกรณ์ ด้านช่างฝีมือ การพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความมั่นคงของประเทศ
2. จัดทำโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและสหกรณ์ ด้านช่างฝีมือ ให้กับกำลังพล หน่วยทหาร ประชาชน และส่วนราชการ จัดทำโครงการพัฒนากำลังทหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งทหารกองประจำการ ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาอย่างเหมาะสม ตามความต้องการของทหารและศักยภาพของหน่วย พัฒนาบุคลากรของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาให้มีศักยภาพ ในการพัฒนาช่วยเหลือประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง
3. ผลิตน้ำเชื้อผสมเทียมสัตว์ จัดหาพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สัตว์ เพื่อสนับสนุนการขยายพันธุ์สัตว์
4. ดำเนินการเกี่ยวกับการผลิต การเก็บรักษา การส่งเสริม และการตลาด ด้านการเกษตร
5. ดำเนินการฝึกอบรม ส่งเสริม สนับสนุน ด้านพัฒนาอาชีพ ทักษะและความรู้ในการดำรงชีวิต เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
6. วิจัย ประเมินผล และพัฒนาเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
7. ประสานงานกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและสหกรณ์
8. วิจัย พัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความมั่นคง รวมทั้งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แนวทางและวิธีการในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ

สำหรับแนวทางการให้บริการแก่ผู้รับบริการในแต่ละกลุ่ม สำนักงานทหารพัฒนา(สทพ.นทพ.) มีช่องทางการให้บริการที่หลากหลาย และแตกต่างกันตามความสะดวกในการเข้าถึงของผู้รับบริการ และครอบคลุมผู้รับบริการผ่านกองบังคับการสำนักงานทหารพัฒนา ศูนย์ฝึกศึกษา กองการเกษตรและสหกรณ์ กองส่งเสริมและขยายพันธุ์สัตว์ หน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ที่ 1 - 5 และ Website สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (<http://mdo.rtarf.mi.th/>) ตลอดจนสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ (คู่มือกิจกรรมการพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน/แนวปฏิบัติรายงานประจำปี) เป็นต้น

บุคลากรในสำนักงานทหารพัฒนา สทพ.นทพ. มีบุคลากรรวมทั้งสิ้น 627 นาย จำแนกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งมีอายุเฉลี่ย ดังนี้ วิทยหนุ่มสาว (อายุระหว่าง 18 - 30 ปี) : ร้อยละ 10 วิทยทำงาน (อายุระหว่าง 31 - 49 ปี) : ร้อยละ 60 และ วิทยอาวุโส

(อายุระหว่าง 50 - 60 ปี) : ร้อยละ 30 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกำลังพลส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ 60 อยู่ในวัยทำงาน ซึ่งกลุ่มอายุดังกล่าวมีความเข้มแข็งในการปฏิบัติภารกิจของ สำนักงานทหารพัฒนา เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะภารกิจที่ต้องใช้แรงงานในการขับเคลื่อน รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องประสานงานกับประชาชน ทั้งนี้ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.39 เฉพาะส่วนกลางคิดเป็น ร้อยละ 60.90 ซึ่งแสดงให้เห็นถึง กองบังคับการ สำนักงานทหารพัฒนา ถือได้ว่าเป็นหน่วยที่เป็นแกนหลักของ สำนักงานทหารพัฒนา เพื่อให้หน่วยสามารถบรรลุภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย และภาพรวมถือว่ากำลังพลส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาที่สูงและมีคุณภาพ สามารถพัฒนางานของสำนักงานทหารพัฒนาให้มีประสิทธิภาพได้ นอกจากนี้สายอาชีพของบุคลากรยังมีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ ปศุสัตว์ ประมง ครุศาสตร์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามยังพบว่าสาขาวิชาที่กำลังพลจบการศึกษานั้น ไม่ตรงตามตำแหน่งหน้าที่ ทำให้ส่งผลกระทบต่อหน่วยงานอย่างมาก ในการนี้ สำนักงานทหารพัฒนา ได้แก้ปัญหาเบื้องต้นโดยการฝึกอบรมหรือฝึกงานให้กับกำลังพลกลุ่มดังกล่าวเป็นห้วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อปรับสภาพและเรียนรู้ ให้เกิดทักษะในงานนั้น ๆ ก่อนเริ่มปฏิบัติงานจริง

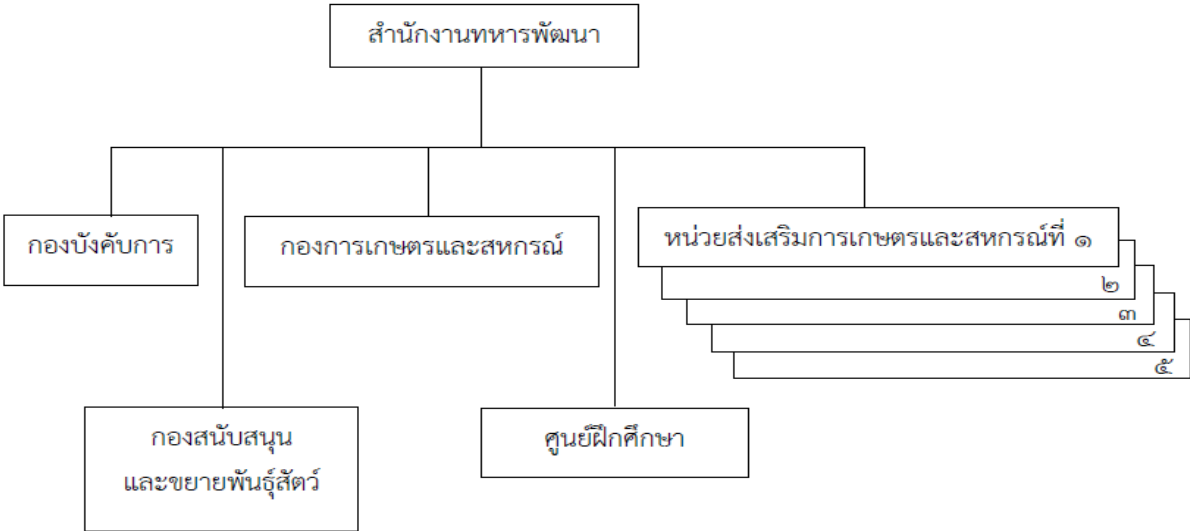
ตารางจำนวนอัตรากำลังพล สำนักงานทหารพัฒนา

ประเภท	จำนวน (คน)			ระดับการศึกษา (คน)					เพศ (คน)		อายุเฉลี่ย (ร้อยละ)		
	ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวม	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ชาย	หญิง	วัยหนุ่มสาว ช่วงอายุ 18 - 30 ปี	วัยทำงาน ช่วงอายุ 31 - 49 ปี	วัยอาวุโส ช่วงอายุ 50 - 60 ปี
1. ข้าราชการ	240	343	583	5	168	133	211	25	283	300	58	350	175
1.1 นายทหารสัญญาบัตร	111	72	183	-	12	17	113	20	89	94	18	110	55
1.2 นายทหารประทวน	129	271	400	5	156	116	98	5	194	206	40	240	120
2. พนักงานราชการ	11	9	20	1	11	3	6	-	9	11	2	12	6
3. ลูกจ้างประจำ	-	6	6	2	6	4	4	-	2	4	-	4	2
4. ลูกจ้างชั่วคราว	1	17	18	2	36	9	1	-	9	9	-	11	7
รวม	252	375	627	10	221	149	222	25	303	324	60	377	190

สาขาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

- 1. สาขาบริหารและการจัดการ
- 2. สาขาวิทยาศาสตร์
- 3. สาขาเกษตรศาสตร์
- 4. สาขารัฐศาสตร์
- 5. สาขาคอมพิวเตอร์
- 6. สาขาครุศาสตร์
- 7. สาขานิติศาสตร์
- 8. สาขานิติศาสตร์

สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

2.3 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (STRATEGIC ANALYSIS : SWOT Analysis , SFAS (Strategic Factor Analysis Summary) , McKinsey 7’S Framework , PESTEL และ TOWS Matrix

การวิเคราะห์สภาพภายในองค์กร (7-S Framework) กรอบการวิเคราะห์ปัจจัย ภายในจะใช้การวิเคราะห์คุณลักษณะขององค์กร 7 ประการของ McKinsey (McKinney 7-S Framework) ซึ่งตัวแปรดังกล่าวมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร 7-S ประกอบด้วย

โครงสร้างองค์กร (Structure : S1) จะพิจารณาลักษณะขององค์กรที่มี ประโยชน์ต่อการจัดทำกลยุทธ์ขององค์กรโดยวิเคราะห์โครงสร้างองค์กรที่ได้ตั้งขึ้นตาม กฎหมายการแบ่งหน่วยงาน การมอบ หมายหน้าที่ความรับผิดชอบ และสายการบังคับบัญชา ถ้าโครงสร้างองค์กรมีความเหมาะสมและ

สอดคล้องต่อกกลยุทธ์ที่เลือกใช้ก็จะเป็นจุดแข็งขององค์กรแต่ถ้าโครงสร้างขององค์กรไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่เลือกใช้ก็จะเป็นจุดอ่อนขององค์กร

กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy : S2) ได้แก่ กิจกรรมหรือการดำเนินงาน ภายในองค์กรที่ได้ถูกวางแผนขึ้นมาเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร กลยุทธ์ขององค์กรมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้องค์กรมีความสามารถสร้างกลยุทธ์ขององค์กรที่มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างขององค์กรอย่างใกล้ชิด เนื่องจากการจัดโครงสร้างขององค์กรนั้นจะต้องเป็นไปตามกลยุทธ์ขององค์กรนั้น ๆ (Structure Follows Strategy)

ระบบการปฏิบัติงานขององค์กร (Systems : S3) หรือการดำเนินงานภายในองค์กร ได้แก่ ระบบหรือขั้นตอนการดำเนินงานภายในองค์กร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่ช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการองค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น ระบบการวางแผน ระบบตามงบประมาณและระบบบัญชี ระบบในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร ระบบ ในการฝึกอบรม ระบบในการติดต่อสื่อสาร ระบบหรือขั้นตอนการทำงานเหล่านี้จะบ่งบอกถึงวิธีการทำงานต่าง ๆ ขององค์กร

แบบแผนการบริหาร (Style : S4) การบริหารหรือพฤติกรรมในการบริหารงานของผู้บริหาร ระดับสูง คลิภาพ ภาวะผู้นำและคุณธรรม เนื่องจากการกระทำหรือพฤติกรรมของผู้บริหารระดับสูง จะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของบุคลากรภายในองค์กรมากกว่าคำพูดของผู้บริหาร หากผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่ดีจะสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จพร้อมด้วยคุณธรรม

บุคลากรในองค์กร (Staff : S5) ประกอบด้วยบุคลากรทุกระดับภายในองค์กรทั้งในเรื่องจำนวนบุคลากรที่เพียงพอ รวมทั้งแบบแผนและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่องค์กรแสดงและปฏิบัติต่อพนักงานภายในองค์กร เช่น การมอบหมายให้ฝ่ายบุคคลเป็นผู้ดูแลเกี่ยวกับด้านการบุคลากรทั้งหมด หรือการที่ผู้บริหารระดับสูงเข้ามาเกี่ยวข้องต่อการจูงใจและพัฒนาบุคลากร

ทักษะ ความรู้ และความสามารถของบุคลากร (Skills : S6) เช่น ความสามารถและทักษะขององค์กรใน การให้ บริหาร ความสามารถในด้านวิจัยและ พัฒนาความสามารถด้าน การตลาด และ ความสามารถด้านการเงิน เป็นต้น

ค่านิยมร่วมกัน (Shared Values : S7) ได้แก่ แนวคิดร่วมกัน ค่านิยม ความคาดหวังของ

องค์กรซึ่งมักจะไม่ได้เขียนไว้อย่างเป็นทางการเป็นแนวคิดพื้นฐานขององค์กรแต่ละแห่ง รวมทั้งสิ่งที่ต้องการให้องค์กรเป็นในอนาคตข้างหน้าองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารมักจะมีค่านิยมร่วมกันที่ก่อให้เกิดปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหาร

ตารางการวิเคราะห์สภาพภายในองค์กร 7-S สำนักงานทหารพัฒนา

7 s model	Strength	Weakness
1. โครงสร้างองค์กร (Structure)	<p>S1 โครงสร้างองค์กรเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร</p> <p>S2 ขอบเขตงานรับผิดชอบมีความชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษร</p>	<p>W1 โครงสร้างองค์กรไม่สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>W2 โครงสร้างองค์กรเป็นแบบสายการบังคับบัญชา ต้องรอการตัดสินใจจากผู้บริหาร</p> <p>W3 เจ้าหน้าที่มีภารกิจมาก รวมทั้งได้รับมอบหมายงานนอกภารกิจเพิ่มเติม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานตามภารกิจหลัก</p> <p>W4 อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ปฏิบัติงานเป็นรุ่นเก่า ไม่สามารถรองรับการใช้งาน ที่ซับซ้อนและทันกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว</p>
2. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	<p>S3 แผนกลยุทธ์ขององค์กรมีความชัดเจนครอบคลุม และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี วิสัยทัศน์ บก.ทพ. และวิสัยทัศน์ นทพ.</p> <p>S4 เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน</p> <p>S5 มีผู้รับผิดชอบหลักแต่ละแผนกลยุทธ์</p> <p>S6 การจัดทำโครงการและงบประมาณสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ นทพ.</p>	<p>W5 ขาดภาคีเครือข่ายในการร่วมจัดทำแผน / ขาดการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และขาดภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการเกษตรให้มากขึ้น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน</p> <p>W6 ไม่มีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชในเขตที่เหมาะสมตามหลัก Zoning</p>

7 s model	Strength	Weakness
	<p>S7 สำนักงานทหารพัฒนา มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงและช่วยเหลือประชาชน</p> <p>S8 มีส่วนสำคัญในการพัฒนาศักยภาพกำลังพลของกองทัพ เพราะมีหลักสูตรการฝึกอบรมที่ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ (หลักสูตรอบรมวิชาชีพระยะสั้น ทั้งการเกษตร การช่าง วิชาชีพทั่วไป และ กศน.) รวมทั้งหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรของ นทพ. (หลักสูตรนายทหารนักพัฒนา และหลักสูตรอบรมเจ้าหน้าที่ผสมเทียม)</p> <p>S9 ผลงานตามภารกิจของหน่วยงานเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (งานผสมเทียมเป็นที่รู้จักของส่วนราชการอื่นๆ เช่น กรมปศุสัตว์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน)</p> <p>S10 มีระบบเทคโนโลยีมีความทันสมัยที่ใช้กับสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Application และ website ให้ผู้รับบริการเข้าถึงข้อมูลการใช้บริการได้</p>	<p>W7 การบริหารงานยังเป็นแบบตั้งรับมากกว่าการดำเนินการเชิงรุก และยังไม่ใช้แผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนและนำองค์กรอย่างแท้จริง</p> <p>W8 การสื่อสารทำความเข้าใจในนโยบายสำคัญไปยังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร</p>
<p>3. ระบบ และระเบียบวิธีการปฏิบัติงานขององค์กร (System)</p>	<p>S11 คำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการ</p> <p>S12 มีความโปร่งใสด้านการเงิน/ด้านการบริหารพัสดุ</p> <p>S13 มีระบบ Internet เข้ามาใช้ในการดำเนินงาน ครอบคลุมทุกพื้นที่</p>	<p>W9 ภาระงานนโยบายมาก ทำให้กระบวนการหลักไม่ได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>W10 ระบบการติดตามและประเมินผลไม่ต่อเนื่อง</p>

7 s model	Strength	Weakness
	<p>S14 มีเครือข่ายการทำงานครอบคลุมในทุกพื้นที่</p> <p>S15 มีการรายงานข้อมูล/สถานการณ์ต่าง ๆ ผ่าน Social Media ช่วยให้สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้รวดเร็ว</p> <p>S16 มีข้อมูลสารสนเทศที่สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก</p> <p>S17 มีเครือข่ายคอมพิวเตอร์รองรับการสื่อสารและการประชุมผ่านระบบ Video Conference</p> <p>S18 มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาเกษตรกรในชุมชน</p>	<p>W11 ฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตรและสหกรณ์ ด้านช่างฝีมือ การพัฒนาบุคลากรตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ครอบคลุม ไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ และไม่สามารถสะท้อนสถานการณ์ปัญหาในสายงานนั้นหรือเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหารได้</p> <p>W12 การบันทึกข้อมูลในระบบการติดตามการผสมเทียมโคนมยังไม่ถูกต้องและครบถ้วน</p> <p>W13 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์องค์กรไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>W14 ควบคุมกำกับกับการเบิกจ่ายเงินแผนงานโครงการไม่ทันตามแผนงาน</p> <p>W15 ขาดระบบการทบทวนบทบาทหน้าที่ของบุคลากร</p> <p>W16 ภาวะเบียดบางส่วนยังล้ำสมัย มีขั้นตอนยุ่งยาก ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า</p>
<p>4. ลักษณะแบบแผนการบริหารงานของผู้บริหารระดับสูง (Style)</p>	<p>S19 ผู้บริหารมีการกำกับติดตามความก้าวหน้าของงาน ทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>S20 ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา</p> <p>S21 สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ใต้บังคับบัญชา</p> <p>S22 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนางาน</p>	<p>W17 การควบคุมกำกับแผนยังมีน้อยเกินไป</p> <p>W18 ขาดการกระตุ้นนโยบายเชิงรุก</p> <p>W19 การประสานงานและการสื่อสารล่าช้า ในบางเรื่อง</p>

7 s model	Strength	Weakness
<p>5. บุคลากรในองค์กร (Staff)</p>	<p>S23 บุคลากรส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการทำงาน</p> <p>S24 ทีมงานมีความสามัคคี ให้ความร่วมมือในการทำงาน</p> <p>S25 กำลังพลส่วนใหญ่เป็นนายทหารชั้นประทวน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการปฏิบัติตามภารกิจของ สทพ.นทพ. ในระดับรากหญ้า</p> <p>S26 กำลังพลส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน ซึ่งเป็นช่วงอายุ ที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนงานของ สทพ.นทพ. ให้บรรลุเป้าหมายตามภารกิจ</p> <p>S27 บุคลากรมีความพร้อมที่จะพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ยอมรับ และมีการปรับแนวคิดในการทำงาน</p>	<p>W20 บุคลากรที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในส่วนกลาง ทำให้การขับเคลื่อนงานในภาพรวมของหน่วยเป็นไปด้วยความยากลำบาก</p> <p>W21 บุคลากรส่วนใหญ่จบการศึกษาไม่ตรงตามตำแหน่งหน้าที่หรือสายงานที่ปฏิบัติงานจริง</p> <p>W22 บุคลากรขาดการจัดการความรู้ร่วมตามวิสัยทัศน์กองทัพไทย เนื่องจากพื้นที่อยู่ห่างไกลลำบากต่อการอบรม</p> <p>W23 บุคลากรบางส่วนขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน อาจเนื่องจากการประเมินความดีความชอบของบุคลากรไม่สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และหน่วยงานไม่มีการกำหนดเกณฑ์การวัดปริมาณภาระงาน (Work load) ในแต่ละบุคคลที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ</p> <p>W24 กำลังพลขาดความชำนาญในการร่างหนังสือ</p> <p>W25 มีบุคลากรใกล้จะเกษียณจำนวนมาก แต่การสร้างบุคลากรทดแทนทำได้ล่าช้า</p> <p>W26 บุคลากรส่วนใหญ่ขาดทักษะด้านภาษาต่างประเทศ การสื่อสารและการประสานงาน ส่งผลต่อการพัฒนาความร่วมมือ แลกเปลี่ยน เรียนรู้และขยายผลการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาความรู้</p>

7 s model	Strength	Weakness
		<p>W27 บุคลากรส่วนใหญ่ขาดทักษะด้านเทคโนโลยี รวมถึงการจัดทำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำเสนอด้านวิชาการในรูปแบบที่น่าสนใจ</p> <p>W28 ความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กรมีน้อย ทำให้บุคลากรมีปรับย้ายตำแหน่งและเปลี่ยนงาน เป็นผลให้บุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงาน ต้องพัฒนาบุคลากรใหม่ และขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรในสายงานการศึกษาที่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่บุคลากรบางส่วนบรรจุไม่ตรงกับสายงานที่ปฏิบัติงานจริง</p> <p>W29 การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับที่สามารถทำการสอน ทำให้ต้องเชิญอาจารย์ภายนอกมาบรรยายในหลักสูตรที่รับผิดชอบ</p>
<p>6. ทักษะ หรือ ความรู้ ความสามารถของบุคลากรในองค์กร (Skill)</p>	<p>S28 บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความรู้ความเข้าใจในงาน เนื่องจากมีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานมานาน (อายุงานเฉลี่ย 10 ปี)</p> <p>S29 บุคลากรบางส่วนมีประสิทธิภาพสูง สามารถพัฒนา และใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ สามารถลดเวลาในการทำงาน และสามารถทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น</p>	<p>W30 บุคลากรมุ่งทำงานประจำมากกว่าการทำงานแบบริเริ่มสร้างสรรค์และกล้า แส ด ง อ อ ก ข อ ง บุ ค ล า ก ร</p> <p>W31 ขาดการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในระดับปฏิบัติ ซึ่งทำให้บุคลากรไม่เกิดการพัฒนาตนเอง และขาดความกระตือรือร้นในงานที่ทำ</p> <p>W32 ขาดการวางแผนการพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคลที่ทั่วถึง</p> <p>W33 เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ห่างไกลขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ</p>

7 s model	Strength	Weakness
		<p>W34 ยังขาดการรวบรวมองค์ความรู้ และการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการส่งเสริมการทำเกษตรแบบ Smart Farming</p> <p>W35 บุคลากรขาดการพัฒนาทักษะและความรู้วิชาการเฉพาะด้าน</p> <p>W36 เจ้าหน้าที่ขาดความเข้าใจในการวางแผนเชิงกลยุทธ์และไม่มีการใช้แผนเป็นกรอบในการดำเนินงาน</p> <p>W37 บุคลากรบางส่วนโดยเฉพาะในสวนสนามไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ</p>
<p>7. ค่านิยมร่วม และบรรยากาศในการทำงาน และทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดการ)</p> <p>(Shared values)</p>	<p>S30 มีวิสัยทัศน์ขององค์กรร่วมกัน</p> <p>S31 ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง</p> <p>S32 มีกิจกรรมและรับประทานอาหารร่วมกัน</p> <p>S33 บุคลากรรุ่นใหม่มีการใส่ใจในการค้นหานวัตกรรม ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน</p>	<p>W38 การสื่อสาร/ทำความเข้าใจไม่ทั่วองค์กร</p> <p>W39 การปฏิบัติของบุคลากรตามค่านิยม/วัฒนธรรม องค์กรไม่ครอบคลุม</p> <p>W40 ขาดการกระตุ้นจากหัวหน้าอย่างต่อเนื่อง</p> <p>W41 ค่านิยมในการทำงานของเจ้าหน้าที่บางส่วนยังเคยชินต่อการรอรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา การทำงานยึดติดรูปแบบและ ขาดความริเริ่มในการพัฒนา</p>

การตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร C-PEST

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดยนำปัจจัย 5 ด้านที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์มาวิเคราะห์ ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้แก่

1. **ด้านพฤติกรรมของผู้รับบริการ (Customer Behaviors : C)** วิเคราะห์ในเรื่อง ผู้รับผลประโยชน์ผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชนที่อยู่โดยรอบ สภาพของคู่แข่งและการแข่งขัน ฯลฯ
2. **ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and legal factors : P)** วิเคราะห์ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 นโยบายรัฐบาล นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม นโยบายของต้นสังกัด กฎ ระเบียบที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการหน่วยงาน ฯลฯ
3. **ด้านเศรษฐกิจ (Economic factors : E)** วิเคราะห์สภาพและแนวโน้มเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจของชุมชน ประชาชน ภาวะทางการเงิน การว่างงาน อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ฯลฯ
4. **ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-cultural factors : S)** วิเคราะห์ โครงสร้าง ประชากร ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม แนวคิด สภาพและกระแสสังคมและชุมชนที่ล้อมรอบ ความต้องการของสังคม ปัญหาของสังคม เครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน
5. **ด้านเทคโนโลยี (Technological factors : T)** วิเคราะห์ในเรื่อง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีการบริหาร การเข้าถึงระบบเครือข่าย

ตารางการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร C-PEST

C-PEST Model	Opportunities	Threat
<p>พฤติกรรมของ ผู้รับบริการ Customer Behavior)</p>	<p><u>O1</u> ปัจจุบันผู้บริโภคเริ่มต้นตัวและได้หันมาใส่ใจกับการดูแลสุขภาพของตัวเองมากขึ้น แนวโน้มการผลิตและการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ดีต่อสุขภาพ จึงเพิ่มขึ้นตามมาอย่างเห็นได้ชัด</p> <p><u>O2</u> สินค้าเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมีหรือมีการควบคุมสารพิษตกค้าง เป็นสินค้าที่มีปริมาณอุปสงค์มากกว่าอุปทาน</p> <p><u>O3</u> สินค้าเกษตรอินทรีย์เป็นที่ต้องการของตลาด ผู้ขายจึงสามารถกำหนดราคาและเงื่อนไขได้</p> <p><u>O4</u> ประชาชนมีการศึกษา/มีความรู้มากขึ้น สนใจรับรู้ข่าวสารมากขึ้น</p> <p><u>O5</u> ประชาชนมีอายุขัยเฉลี่ยมากขึ้น เพื่อเป็นต้นแบบในการดูแลสุขภาพ</p>	<p><u>T1</u> สินค้าเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมีหรือมีการควบคุมสารพิษตกค้างมีราคาแพงกว่าสินค้าหลายเท่า</p> <p><u>T2</u> พื้นที่สำหรับเพาะปลูกสินค้าเกษตรอินทรีย์จำนวนฟาร์มของเกษตรกร และช่องทางการจัดจำหน่ายกลับยังมีไม่มาก ผู้ซื้อจึงเข้าถึงผลผลิตได้ยากและมีตัวเลือกน้อย ทั้งในแง่ของปริมาณผลผลิต ราคาจำหน่าย และความหลากหลายของสินค้า</p> <p><u>T3</u> การแข่งขันระหว่างคู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกันค่อนข้างสูง เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรเป็นสินค้าที่มีรูปลักษณ์ภายนอกคล้ายคลึงกัน อาจแตกต่างกันที่ตรารับรองมาตรฐาน ซึ่งผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้</p> <p><u>T4</u> เกษตรกรจึงต้องมีเงินทุนสำรองในช่วงระยะแรกของการปรับเปลี่ยน และสามารถถอดถอนรอย เพื่อให้เห็นจุดเริ่มต้นนี้ไปได้</p> <p><u>T5</u> ส่วนใหญ่มักทำการเกษตรในลักษณะนี้ ได้ไม่นาน เนื่องจากผลผลิตมีขนาดเล็กและให้ปริมาณน้อยกว่าการใช้สารเคมี พันธุ์พืชไม่ทนทานต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง และเสี่ยงต่อความเสียหายอันเกิดจากศัตรูพืช</p> <p><u>T6</u> ความคาดหวังของผู้รับบริการต่อการได้รับบริการสูงขึ้น</p> <p><u>T7</u> ประชาชนขาดความตระหนักในการคัด กรองโรค และขาดความตระหนักในการ ป้องกันสุขภาพตนเอง</p>

ตารางการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร C-PEST (ต่อ)

C-PEST Model	Opportunities	Threat
การเมือง/กฎหมาย (Politics)	<p><u>O6</u> รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐเพื่อพัฒนาภาคการเกษตร</p> <p><u>O7</u> แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ, การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สอดคล้องกับภารกิจของหน่วย</p>	<p><u>T8</u> การบริหารและการจัดทำโครงการงบประมาณเป็นแบบ Top Down ทำให้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่</p> <p><u>T9</u> สนับสนุนภารกิจของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสำคัญเร่งด่วนของชาติ ซึ่งมีมาเรื่อยๆ เป็นการเพิ่มภาระงาน อาจส่งผลให้การปฏิบัติงานประจำเกิดความล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน</p> <p><u>T10</u> นโยบายขึ้นอยู่กับนักการเมือง และใกล้ห้วงของการเลือกตั้งที่ จึงมีอาจถูกปรับเปลี่ยน ทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง</p>
เศรษฐกิจ (Economic)	<p><u>O8</u> การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC : Asean Economic Community) เป็นโอกาสในการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและการขยายตลาดสินค้าการเกษตรของไทย ซึ่งเน้นเศรษฐกิจและเกษตรสีเขียว</p> <p><u>O9</u> การขยายตัวของการท่องเที่ยว ทำให้มีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาจำนวนมาก ส่งผลให้มีการบริโภคอาหารและสินค้ามากขึ้น</p>	<p><u>T11</u> ราคาสินค้าเกษตรผันผวน ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ไม่แน่นอน</p> <p><u>T12</u> เกษตรกรได้รับผลตอบแทนต่ำ เนื่องจากส่วนใหญ่ขายผลผลิตขั้นต้น</p> <p><u>T13</u> การเปิดเสรีทางการค้า ทำให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น</p> <p><u>T14</u> ค่าแรงภาคการเกษตรน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับค่าแรงของภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ</p> <p><u>T15</u> การบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร ยังขาดประสิทธิภาพ และทำให้ต้นทุนสูงไม่สามารถแข่งขันได้</p> <p><u>T16</u> ประเทศยังไม่เน้นการเกษตรสีเขียวซึ่งเป็นแนวโน้มของโลกทำให้สินค้าเกษตรที่ได้ยังไม่สามารถแข่งขันได้ในระดับโลก</p>

ตารางการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร C-PEST (ต่อ)

C-PEST Model	Opportunities	Threat
<p>สังคม (Socio - cultural)</p>	<p>O10 เกษตรกรรุ่นใหม่มีศักยภาพ และสามารถรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตร</p> <p>O11 การเข้าสู่สังคมสูงอายุส่งผลต่อทั้งเศรษฐกิจรูปแบบ การดำเนินชีวิต และการบริโภค เป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการทางการเกษตรสำหรับผู้สูงอายุ</p> <p>O12 วิถีชีวิตของคนในยุคดิจิทัล เป็นโอกาสในการขายสินค้าทางออนไลน์ ทำให้เกษตรกรเข้าถึงผู้บริโภคได้โดยตรง</p> <p>O13 ประชากรโลกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความต้องการบริโภคอาหารเพิ่มขึ้น</p> <p>O14 แนวโน้มผู้บริโภคให้ความสำคัญในการรักษาสุขภาพ ทำให้มีความต้องการในการบริโภคสินค้าปลอดภัย มีคุณภาพ และสินค้าเกษตรอินทรีย์มากขึ้น</p> <p>O15 เกษตรกรมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ</p> <p>O16 คนรุ่นใหม่และผู้ประกอบการอื่นสนใจอาชีพการเกษตรมากขึ้น</p> <p>O17 นโยบายให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer เพื่อทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุ</p> <p>O18 นโยบายของประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนา โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตรทฤษฎีใหม่</p> <p>O19 รัฐบาลสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและการจัดทำโครงการตามความต้องการของชุมชน</p>	<p>T17 การรวมกลุ่มของเกษตรกรและสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งยังมีน้อย และขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการ</p> <p>T18 ขนาดการถือครองที่ดินต่อครัวเรือนมีแนวโน้มลดลงจากการแยกครัวเรือน</p> <p>T19 แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง</p> <p>T20 การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในภาคการเกษตรจะส่งผลต่อการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่</p> <p>T21 เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร เงินทุน</p> <p>T22 ขาดข้อมูลความต้องการของเกษตรกร เพื่อประกอบการกำหนดนโยบายที่เหมาะสม</p>

ตารางการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร C-PEST (ต่อ)

C-PEST Model	Opportunities	Threat
เทคโนโลยี (Technology)	<p>O20 ระบบ IT มีความทันสมัยขึ้นและพยายามขยายในวงกว้าง</p> <p>O21 การพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการผลิตสามารถช่วยเกษตรกรเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งเพิ่มมูลค่าให้ผลผลิตได้อีกด้วย</p> <p>O22 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารช่วยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ</p>	<p>T23 เทคโนโลยี Disruption หรือในยุคที่เทคโนโลยีใหม่ ๆ หลั่งไหลเข้ามามีบทบาทต่อไลฟ์สไตล์การใช้ชีวิตของผู้คนทุกธุรกิจ ทุกอุตสาหกรรม ล้วนได้รับผลกระทบ</p> <p>T24 เครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร</p> <p>T25 ระบบการดำเนินงานที่หน่วยงานผู้กำกับดูแล กำหนดให้ใช้ไม่สมบูรณ์</p> <p>T26 การคุกคามของ Virus และการโจรกรรมข้อมูลที่มาจากระบบอินเทอร์เน็ต</p> <p>T27 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต้องใช้งบประมาณดำเนินการมาก</p> <p>T28 การดำเนินการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ มีความยุ่งยาก ลำบาก</p>

การวิเคราะห์องค์กรโดยการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน

ประเด็นและวิเคราะห์ว่าประเด็นดังกล่าวส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานทหารพัฒนาโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานทหารพัฒนา มากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานทหารพัฒนา มาก
- 3 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานทหารพัฒนา ปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานทหารพัฒนาน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานทหารพัฒนาน้อยที่สุด

ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน 7 S

7 s model	คะแนน	Strength	คะแนน	Weakness
1. โครงสร้างองค์กร (Structure)	3.5	S1 โครงสร้างองค์กรเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร	3.5	W1 โครงสร้างองค์กรไม่สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
	4.5	S2 ขอบเขตงานรับผิดชอบมีความชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	3	W2 โครงสร้างองค์กรเป็นแบบสายการบังคับบัญชา ต้องรอการตัดสินใจจากผู้บริหาร
			4.5	W3 เจ้าหน้าที่มีภารกิจมาก รวมทั้งได้รับมอบหมายงานนอกภารกิจเพิ่มเติม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานตามภารกิจหลัก
			3.5	W4 อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ปฏิบัติงานเป็นรุ่นเก่า ไม่สามารถรองรับการใช้งานที่ซับซ้อนและทันกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
รวม S1	8		14.5	
2. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	4	S3 แผนกลยุทธ์ขององค์กรมีความชัดเจนครอบคลุม และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี วิสัยทัศน์ บก. ทท. และวิสัยทัศน์ นทพ.	4.5	W5 ขาดภาคีเครือข่ายในการร่วมจัดทำแผน / ขาดการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และขาดภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการเกษตรให้มากขึ้น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน
	3	S4 เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน	4	W6 ไม่มีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืช ในเขตที่เหมาะสมตามหลัก Zoning
	3	S5 มีผู้รับผิดชอบหลักแต่ละแผนกลยุทธ์	4.5	W7 การบริหารงานยังเป็นแบบตั้งรับมากกว่าการดำเนินการเชิงรุก และยังไม่ใช้แผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนและนำองค์กรอย่างแท้จริง
	4	S6 การจัดทำโครงการและงบประมาณสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ นทพ.	4	W8 การสื่อสารทำความเข้าใจในนโยบายสำคัญไปยังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

7 s model	คะแนน	Strength	คะแนน	Weakness
	<p>3.5</p> <p>4</p> <p>4.5</p>	<p>S7 สำนักงานทหารพัฒนา มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงและช่วยเหลือประชาชน</p> <p>S8 มีส่วนสำคัญในการพัฒนาศักยภาพกำลังพลของกองทัพ เพราะมีหลักสูตรการฝึกอบรมที่ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ (หลักสูตรอบรมวิชาชีพระยะสั้น ทั้งการเกษตร การช่าง วิชาชีพทั่วไป และ กศน.) รวมทั้งหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรของ นทพ. (หลักสูตรนายทหาร นักพัฒนา และหลักสูตรอบรมเจ้าหน้าที่ ผสมเทียม)</p> <p>S9 ผลงานตามภารกิจของหน่วยงานเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (งานผสมเทียมเป็นที่รู้จักของส่วนราชการอื่น ๆ เช่น กรมปศุสัตว์ องค์กร</p>		

7 s model	คะแนน	Strength	คะแนน	Weakness
	3.5	ปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน) S10 มีระบบเทคโนโลยีมีความทันสมัยที่ใช้กับสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Application และ website ให้ผู้รับบริการเข้าถึงข้อมูลการใช้บริการได้		
รวม S2	29.5		17	
3. ระบบและระเบียบวิธีปฏิบัติงานขององค์กร (System)	4 4 3 3.5 3.5	S11 คำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการ S12 มีความโปร่งใสด้านการเงิน/ด้านการบริหารพัสดุ S13 มีระบบ Internet เข้ามาใช้ในการดำเนินงานครอบคลุมทุกพื้นที่ S14 มีเครือข่ายการทำงานครอบคลุมในทุกพื้นที่ S15 มีการรายงานข้อมูล/สถานการณ์ต่าง ๆ ผ่าน Social Media ช่วยให้สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้รวดเร็ว	3.5 4 3.5 3.5 4 3 3 4.5	W9 ภาระงานนโยบายมาก ทำให้กระบวนการหลักไม่ได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ W10 ระบบการติดตามและประเมินผลไม่ต่อเนื่อง W11 ฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตรและสหกรณ์ ด้านช่างฝีมือ การพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ครอบคลุม ไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ และไม่สามารถสะท้อนสถานการณ์ปัญหาในสายงานนั้นหรือเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหารได้ W12 การบันทึกข้อมูลในระบบการติดตามการผสมเทียมโคนม. ยังไม่ถูกต้องและครบถ้วน W13 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์องค์กรไม่มีประสิทธิภาพ W14 ควบคุมกำกับการเบิกจ่ายเงินแผนงานโครงการไม่ทันตามแผนงาน W15 ขาดระบบการทบทวนบทบาทหน้าที่ของบุคลากร W16 ภาวะเปรียบเทียบบางส่วนยังล้าสมัย มีขั้นตอนยุ่งยาก ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า

7 s model	คะแนน	Strength	คะแนน	Weakness
	4.5	S16 มีข้อมูลสารสนเทศที่สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก		
	4	S 17 มีเครือข่ายคอมพิวเตอร์รองรับการสื่อสารและการประชุมผ่านระบบ Video Conference		
	3	S18 มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาเกษตรกรในชุมชน		
รวม S3	29.5		29	
4. ลักษณะแบบแผนการบริหารงานของผู้บริหารระดับสูง (Style)	4	S19 ผู้บริหารมีการกำกับติดตามความก้าวหน้าของงาน ทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่ อย่างสม่ำเสมอ	3.5 3.5 3	W17 การควบคุมกำกับแผนยังมีน้อยเกินไป W18 ขาดการกระตุ้นนโยบายเชิงรุก W19 การประสานงานและการสื่อสารล่าช้า ในบางเรื่อง
	4	S20 ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา		
	4	S21 สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ใต้บังคับบัญชา		
	4	S22 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนางาน		
รวม s4	16		10	

7 s model	คะแนน	Strength	คะแนน	Weakness
5. บุคลากรในองค์กร (Staff)	4.5	S23 บุคลากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน	3	W20 บุคลากรที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในส่วนกลาง ทำให้การขับเคลื่อนงานในภาพรวมของหน่วยเป็นไปด้วยความยากลำบาก
	4	S24 ทีมงานมีความสามัคคีให้ความร่วมมือในการทำงาน	3	W21 บุคลากรส่วนใหญ่จบการศึกษาไม่ตรงตามตำแหน่งหน้าที่หรือสายงานที่ปฏิบัติงานจริง
	4	S25 กำลังพลส่วนใหญ่เป็น นายทหาร ชั้นประทวน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการปฏิบัติตามภารกิจของ สทพ.นทพ. ในระดับบราทรูญา	3.5	W22 บุคลากรขาดการจัดการความรู้ร่วมตามวิสัยทัศน์กองทัพไทย เนื่องจากพื้นที่อยู่ห่างไกลลำบากต่อการอบรม
	4	S26 กำลังพลส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน ซึ่งเป็นช่วงอายุ ที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนงานของ สทพ.นทพ. ให้บรรลุเป้าหมายตามภารกิจ	3.5	W23 บุคลากรบางส่วนขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน อาจเนื่องจากการประเมินความดีความชอบของบุคลากรไม่สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และหน่วยงานไม่มีการกำหนดเกณฑ์การวัดปริมาณภาระงาน (Work load) ในแต่ละบุคคลที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ
	3.5	S27 บุคลากรมีความพร้อมที่จะพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ยอมรับ และมีการปรับแนวคิดในการทำงาน	4	W24 กำลังพลขาดความชำนาญในการร่างหนังสือ
			4	W25 มีบุคลากรใกล้จะเกษียณจำนวนมาก แต่การสร้างบุคลากรทดแทนทำได้ล่าช้า
			4.5	W26 บุคลากรส่วนใหญ่ขาดทักษะด้านภาษาต่างประเทศ การสื่อสารและการประสานงาน ส่งผลต่อการพัฒนาความร่วมมือแลกเปลี่ยน เรียนรู้และขยายผลการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาความรู้
			4	W27 บุคลากรส่วนใหญ่ขาดทักษะด้านเทคโนโลยี รวมถึงการจัดทำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำเสนอด้านวิชาการในรูปแบบที่น่าสนใจ
			4	W28 ความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กรมีน้อย ทำให้บุคลากรมีปรับย้ายตำแหน่งและเปลี่ยนงาน เป็นผลให้บุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงาน ต้องพัฒนาบุคลากรใหม่ และขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรในสายงานการศึกษาที่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่าง

7 s model	คะแนน	Strength	คะแนน	Weakness
			4	ต่อเนื่อง ในขณะที่บุคลากรบางส่วนบรรจุไม่ตรงกับสายงานที่ปฏิบัติงานจริง W29 การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับที่สามารถทำการสอน ทำให้ต้องเชิญอาจารย์ภายนอกมาบรรยายในหลักสูตรที่รับผิดชอบ
รวม s5	20		37	
6. ทักษะหรือความรู้ความสามารถของบุคลากรในองค์กร (Skill)	4.5 4	S28 บุคลากรมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความรู้ความเข้าใจในงาน เนื่องจากมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมานาน (อายุงานเฉลี่ย 10 ปี) S29 บุคลากรบางส่วนมีประสิทธิภาพสูง สามารถพัฒนา และใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ สามารถลดเวลาในการทำงาน และสามารถทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น	4 4 3.5 3 4 3.5 3.5 3.5	W30 บุคลากรมุ่งทำงานประจำมากกว่า การทำงานแบบริเริ่มสร้างสรรค์ และกล้าแสดงออกของบุคลากร W31 ขาดการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในระดับปฏิบัติ ซึ่งทำให้บุคลากรไม่เกิดการพัฒนาตนเอง และขาดความกระตือรือร้นในงานที่ทำ W32 ขาดการวางแผนการพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคลที่ทั่วถึง W33 เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ห่างไกลส่วนใหญ่ขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ W34 ยังขาดการรวบรวมองค์ความรู้ และการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการส่งเสริมการทำเกษตรแบบ Smart Farming W35 บุคลากรขาดการพัฒนาทักษะและความรู้วิชาการเฉพาะด้าน W36 เจ้าหน้าที่ขาดความเข้าใจในการวางแผนเชิงกลยุทธ์และไม่มีการใช้แผนเป็นกรอบในการดำเนินงาน W37 บุคลากรบางส่วนโดยเฉพาะในส่วนสนามไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ
รวม S6	8.5		29	

7 s model	คะแนน	Strength	คะแนน	Weakness
7. ค่านิยมร่วม และบรรยากาศ ในการทำงาน และทรัพยากร ในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และ การจัดการ) (Shared values)	3 4 4 4	S30 มีวิสัยทัศน์ขององค์กร ร่วมกัน S31 ยึดประชาชนเป็น ศูนย์กลาง S32 มีกิจกรรมและ รับประทานอาหารร่วมกัน S33 บุคลากรรุ่นใหม่มีการใส่ ใจในการค้นหานวัตกรรม ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการ ปฏิบัติงาน	3.5 4 3.5 4	W38 การสื่อสาร/ทำความเข้าใจไม่ทั่วองค์กร W39 การปฏิบัติของบุคลากรตามค่านิยม/วัฒนธรรม องค์กร ไม่ครอบคลุม W40ขาดการกระตุ้นจากหัวหน้าอย่างต่อเนื่อง W41ค่านิยมในการทำงานของเจ้าหน้าที่บางส่วนยังคงยึดติด การรอรับฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา การทำงานยึดติด รูปแบบและขาดความริเริ่มในการพัฒนางาน
รวม S7	15		15	

ตารางการให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการใช้ C-PEST

C-PEST Model		Opportunities		Threat
พฤติกรรมของผู้รับบริการ (Customer Behavior)	4.5	O1 ปัจจุบันผู้บริโภคเริ่มตื่นตัวและได้ หันมาใส่ใจกับการดูแลสุขภาพของ ตัวเองมากขึ้น แนวโน้มการผลิตและ การบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ดีต่อสุขภาพ จึงเพิ่มขึ้นตามมาอย่างเห็นได้ชัด	4	T 1 สินค้าเกษตรที่ไม่ใช้ สารเคมีหรือมีการควบคุม สารพิษตกค้างมีราคาแพงกว่า สินค้าหลายเท่า
	3.5	O2 สินค้าเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมีหรือมี การควบคุมสารพิษตกค้าง เป็นสินค้าที่ มีปริมาณอุปสงค์มากกว่าอุปทาน	4	T2 พื้นที่สำหรับเพาะปลูก สินค้าเกษตรอินทรีย์ จำนวน ฟาร์มของเกษตรกร และ ช่องทางการจัดจำหน่ายกลับ ยังมีไม่มาก ผู้ซื้อจึงเข้าถึง ผลผลิตได้ยากและมีตัวเลือก น้อย ทั้งในแง่ของปริมาณ ผลผลิต ราคาจำหน่าย และ ความหลากหลายของสินค้า
	4	O3 สินค้าเกษตรอินทรีย์เป็นที่ต้องการ ของตลาด ผู้ขายจึงสามารถกำหนด ราคาและเงื่อนไขได้	4	

C-PEST Model		Opportunities		Threat
	4 4.5	O4 ประชาชนมีการศึกษา/มีความรู้มากขึ้น สนใจรับรู้ข่าวสารมากขึ้น	3.5 3.5 3.5 4	<p>T3 การแข่งขันระหว่างคู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกันค่อนข้างสูง เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรเป็นสินค้าที่มีรูปลักษณะภายนอกคล้ายคลึงกัน อาจแตกต่างกันที่ตรารับรองมาตรฐาน ซึ่งผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้</p> <p>T4 เกษตรกรต้องมีเงินทุนสำรองในช่วงระยะแรกของการปรับเปลี่ยน และสามารถอดทนรอคอย เพื่อให้ผ่านจุดเริ่มต้นนี้ไปได้</p> <p>T5 ส่วนใหญ่มักทำการเกษตรในลักษณะนี้ได้ไม่นาน เนื่องจากผลผลิตมีขนาดเล็ก และให้ปริมาณน้อยกว่าการใช้สารเคมี พันธุ์พืชไม่ทนทานต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง และเสี่ยงต่อความเสียหายอันเกิดจากศัตรูพืช</p> <p>T6 ความคาดหวังของผู้รับบริการต่อการได้รับบริการสูงขึ้น</p> <p>T7 ประชาชนขาดความตระหนักในการตัด ครอบโรค และประชาชนขาดความ</p>

C-PEST Model		Opportunities		Threat
		O5 ประชาชนมีอายุขัยเฉลี่ยมากขึ้น เพื่อเป็นต้นแบบในการดูแลสุขภาพ		ตระหนักในการป้องกัน สุขภาพตนเอง
รวม C	20.5		26.5	
การเมือง/กฎหมาย(Politics)	4.5	O6 รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐเพื่อพัฒนาภาคการเกษตร	4	T8 การบริหารและการจัดทำโครงการงบประมาณเป็นแบบ Top Down ทำให้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่
	5	O7 แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ, การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	4	T9 สนับสนุนภารกิจของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสำคัญเร่งด่วนของชาติ ซึ่งมีมาเรื่อยๆ เป็นการเพิ่มภาระงาน อาจส่งผลให้การปฏิบัติงานประจำเกิดความล่าช้าไม่ เป็นไปตามแผน
			3	T10 นโยบายขึ้นอยู่กับนักการเมือง และใกล้ห้วงของการเลือกตั้งที่ จึงมีอาจถูกปรับเปลี่ยน ทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง
รวม P	9.5		11	
เศรษฐกิจ (Economic)	4	O8 การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC : Asean Economic Community) เป็นโอกาสในการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและการขยายตลาดสินค้า	4	T11 ราคาสินค้าเกษตรผันผวน ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ไม่แน่นอน
			4	T12 เกษตรกรได้รับผลตอบแทนต่ำ เนื่องจากส่วนใหญ่ขายผลผลิตขั้นต้น
			4	

C-PEST Model		Opportunities		Threat
	3.5	การเกษตรของไทย ซึ่งเน้นเศรษฐกิจและเกษตรสีเขียว O9 การขยายตัวของการท่องเที่ยว ทำให้มีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาจำนวนมาก ส่งผลให้มีการบริโภคอาหารและสินค้ามากขึ้น	4 4 4	T13 การเปิดเสรีทางการค้าทำให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น T14 ค่าแรงภาคการเกษตรน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับค่าแรงของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ T15 การบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร ยังขาดประสิทธิภาพ และทำให้ต้นทุนสูงไม่สามารถแข่งขันได้ T16 ประเทศยังไม่เน้นการเกษตรสีเขียวซึ่งเป็นแนวโน้มของโลกทำให้สินค้าเกษตรที่ได้ยังไม่สามารถแข่งขันได้ในระดับโลก
รวม E	7.5		24	
สังคม (Socio - cultural)	4.5 4.5 4.5	O10 เกษตรกรรุ่นใหม่มีศักยภาพ และสามารถรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตร O11 การเข้าสู่สังคมสูงอายุส่งผลต่อทั้งเศรษฐกิจ รูปแบบ การดำเนินชีวิต และการบริโภค เป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการทางการเกษตรสำหรับผู้สูงอายุ O12 วิถีชีวิตของคนในยุคดิจิทัล เป็นโอกาสในการขายสินค้าทางออนไลน์	4 3.5 4	T17 การรวมกลุ่มของเกษตรกรและสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งยังมีน้อย และขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการ T18 ขนาดการถือครองที่ดินต่อครัวเรือนมีแนวโน้มลดลงจากการแยกครัวเรือน T19 แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง

C-PEST Model		Opportunities		Threat
		ทำให้เกษตรกรเข้าถึงผู้บริโภคได้โดยตรง	3.5	T20 การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ในภาคการเกษตรจะส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึง และการใช้ ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่
	4	O13 ประชากรโลกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ ความต้องการบริโภคอาหารเพิ่มขึ้น		
	4	O14 แนวโน้มผู้บริโภคให้ความสำคัญ ในการรักษาสุขภาพ ทำให้มีความ ต้องการในการบริโภคสินค้าปลอดภัย มีคุณภาพ และสินค้าเกษตรอินทรีย์ มากขึ้น	4	T21 เกษตรกรส่วนใหญ่ขาด โอกาสในการเข้าถึงแหล่ง วิชาการ ข้อมูลข่าวสาร เงินทุน
	3.5	O15 เกษตรกรมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ ในการประกอบอาชีพ	4	T22 ขาดข้อมูลความต้องการ ของ เกษตรกร เพื่อ ประกอบการกำหนดนโยบาย ให้เหมาะสม
	4	O16 คนรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ อื่นสนใจอาชีพการเกษตรมากขึ้น		
	4	O17 นโยบายให้ความสำคัญกับการ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer เพื่อทดแทนเกษตรกร ผู้สูงอายุ		
	4	O18 นโยบายของประเทศให้ ความสำคัญกับการพัฒนา โดยยึดหลัก เศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตร ทฤษฎีใหม่		
	3.5	O19 รัฐบาลสนับสนุนการพัฒนาการ เกษตรและการจัดทำโครงการตาม ความต้องการของชุมชน		
รวม S	40.5		23	

C-PEST Model		Opportunities		Threat
เทคโนโลยี (Technology)	3.5	O20 ระบบ IT มีความทันสมัยขึ้นและพยายามขยายในวงกว้าง	4.5	T23 เทคโนโลยี Disruption หรือในยุคที่เทคโนโลยีใหม่ ๆ หลังไหลเข้ามามีบทบาทต่อไลฟ์สไตล์การใช้ชีวิตของผู้คน ทุกธุรกิจ ทุกอุตสาหกรรม ล้วนได้รับผลกระทบ
	3.5	O21 การพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการผลิต สามารถช่วยเกษตรกรเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งเพิ่มมูลค่าให้ผลผลิตได้อีกด้วย		
	4	O22 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารช่วยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ	4	T24 เครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร
			3.5	T25 ระบบการดำเนินงานที่หน่วยงานผู้กำกับดูแลกำหนดให้ใช้ไม่สมบูรณ์
			4.5	T26 การคุกคามของ Virus และการโจรกรรมข้อมูลที่มาจากระบบอินเทอร์เน็ต
			4	T27 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต้องใช้งบประมาณดำเนินการมาก
			3.5	T28 การดำเนินการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์มีความยุ่งยาก ลำบาก
รวม T	11		24	

การสรุปผลการวิเคราะห์สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

โดยมีการกำหนดน้ำหนักในแต่ละด้านของ 7S ตามความสำคัญ โดยมีหลักการว่าปัจจัยด้านใดที่เป็นจุดแข็งหรือปัญหามากจะกำหนดน้ำหนักคะแนนมากกว่ารายการที่เป็นจุดแข็ง หรือปัญหาน้อยเพื่อนำไปกำหนดกลยุทธ์และจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนา

ตารางการสรุปผลการวิเคราะห์สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายใน

รายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน	น้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x น้ำหนัก		สรุปผล (จุดแข็ง จุดอ่อน)
		จุด แข็ง	จุดอ่อน	จุด แข็ง	จุดอ่อน	
S1: โครงสร้างองค์กร (Structure)	0.13	4	3.63	0.52	0.47	0.05
S2: กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	0.12	3.69	4.25	0.44	0.51	-0.07
S3: ระบบในการดำเนินงานขององค์กร (System)	0.16	3.31	3.63	0.53	0.58	-0.05
S4: แบบแผนหรือพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารระดับสูง (Style)	0.21	4	3.33	0.84	0.67	0.17
S5: บุคลากรในองค์กร (Staff)	0.15	4	3.7	0.60	0.56	0.04
S6: ความรู้ความสามารถของบุคลากร (Skill)	0.11	4.25	3.63	0.47	0.40	0.07
S7: ค่านิยมร่วมกัน (Shared Value)	0.12	3.75	3.75	0.45	0.45	0
เฉลี่ยปัจจัยภายใน				3.85	3.64	
สรุปปัจจัยภายใน				0.21		

การประเมินตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ขององค์กร

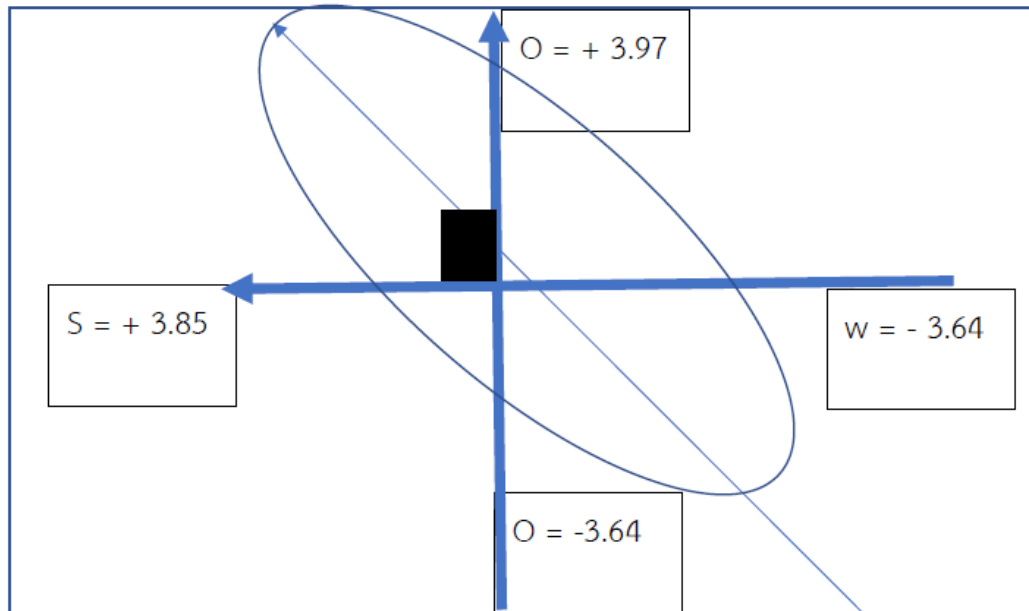
จากคะแนนข้างต้นจะนำไปสู่การจัดทำกราฟแสดงสถานภาพขององค์กร ซึ่งการ ประเมิน สถานภาพขององค์กรเป็นลักษณะใด ซึ่งการแสดงสถานภาพของหน่วยงานจะบ่งบอกถึง สถานภาพ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. Stars (เอื้อและแข็ง) เป็นตำแหน่งที่แสดงถึงปัจจัยภายนอกที่เอื้อ เป็นโอกาสและปัจจัย ภายในมีจุดแข็ง เป็นลักษณะของหน่วยหรือองค์กรที่มีความพร้อมสูง การกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive) ดังนั้นควรมีการขยาย ส่งเสริมและพัฒนางานต่างๆอย่างต่อเนื่อง

2. Question Marks (เอื้อแต่อ่อน) ตำแหน่งที่สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นโอกาส เป็นปัจจัย เอื้อ แต่สภาพแวดล้อมภายในเป็นจุดอ่อน ส่งผลให้มีข้อจำกัดในการพัฒนางาน เรียก สภาพปัญหาหาก แก้ปัญหาจุดอ่อนขององค์กรได้จะนำไปสู่สภาพที่เอื้อและแข็งได้ (Star) สามารถกำหนดกลยุทธ์พัฒนา องค์กร (Turnaround) ได้

3. Cash Cows (ไม่เอื้อแต่แข็ง) สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นอุปสรรค สภาพภายในเป็นจุดแข็งที่ เอื้อต่อการพัฒนา ซึ่งต้องรักษาความสามารถภายในไว้ พร้อมทั้งจะ ก้าวต่อไปเมื่อโอกาสมาถึงเรียก สภาพ วัวแม่ลูกอ่อน บ่งบอกว่าส่วนใหญ่ภายนอกองค์กรมีอุปสรรคปัญหา แต่ภายในองค์กรมีความเข้มแข็งเมื่อ ปัจจัยภายนอกเอื้อต่อการพัฒนาองค์กร หรือพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสนี้จะสามารถพัฒนาไปสู่สภาพ เอื้อ และแข็งได้ (Star) การกำหนดกลยุทธ์ สามารถกำหนดกลยุทธ์ป้องกัน/แตกตัว (Defend/Diversify)

4. Dogs (ไม่เอื้อและอ่อน) สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นอุปสรรค และสภาพแวดล้อมภายในเป็น จุดอ่อน จึงมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพเรียก สภาพสุนัขจวนตรอก มีปัญหาต่อแหลมต่อการประสบความสำเร็จ ค่อนข้างสูง จึงเป็นไปได้ว่าต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน เพราะหากดำเนินการต่อไป ปัญหาจะสะสมขึ้นเรื่อย ๆ ถึงอาจขั้นแก้ไขไม่ได้ต้องยุบองค์กรให้กำหนดกล ยุทธ์ประคองตัว/ถอย (Retrenchment)

รูปผลการประเมินตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ขององค์กร

จากรูปจะเห็นว่าลูกศรจะปรากฏอยู่ในด้านจุดแข็งและโอกาสซึ่งถือว่าเป็น Star แสดงให้เห็นว่าองค์กรภาพรวมส่วนใหญ่มีปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส และมีปัจจัยภายในที่แข็งแกร่ง เป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมสูงกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive) ต้องรักษาความเป็น Stars ให้ยั่งยืน ต่อไปและพัฒนางานต่อยอด อันนำไปสู่องค์กรที่มีประสิทธิภาพการทำงานสูง และเอื้อประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

บทที่ 3

แผนขององค์กร

3.1 แผนปฏิบัติการ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาเป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจพัฒนาศักยภาพของคน ชุมชน และพื้นที่เพื่อความมั่นคง ประกอบด้วย

1. ความมั่นคงทางสภาพสังคม โดยใช้โครงการพัฒนาที่หน่วยสนับสนุนให้กับประชาชนและการปฏิบัติงานของหน่วยที่บูรณาการการแก้ปัญหาสำคัญทางสังคมซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของชาติร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องก่อให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาแก่ประชาชนในด้านความรักชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์

2. ความมั่นคงในด้านพื้นที่ โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของพื้นที่ให้เกื้อกูลต่อการป้องกันประเทศทั้งในเรื่องเส้นทางคมนาคม แหล่งน้ำกินน้ำใช้ที่สอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศ ตลอดจนการพัฒนาที่เกื้อกูลต่อการเป็นแหล่งเสียดังในสนามรบตั้งแต่ยามปกติ

ความเชื่อมโยงของวิสัยทัศน์ บก.ทท. วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ นทพ. วิสัยทัศน์ สทพ.นทพ. และความเปลี่ยนแปลงสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนางานในภารกิจและบุคลากรของ สทพ.นทพ.

วิสัยทัศน์ บก.ทท.

เป้าหมายการดำเนินงานของ บก.ทท. ปี 2565 “Digital HQ” และวิสัยทัศน์ บก.ทท. ปี 2580 ก้าวไปสู่ “SMART HQ” โดยกลุ่มงานที่สอดรับ ยุทธศาสตร์ชาติ ของ บก.ทท. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของ สทพ.นทพ. คือ กลุ่มงานที่ 5 การพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง และการช่วยเหลือประชาชน

วิสัยทัศน์ นทพ.

เป็นหน่วยงานหลักชั้นเยี่ยมของกองทัพไทย ในด้านการพัฒนา เพื่อความมั่นคงโดยเตรียมความพร้อมของ ทรัพยากร บุคคล ชุมชน พื้นที่ เพื่อป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ และประชาชนมีความเชื่อมั่นศรัทธา ต่อกองทัพไทย”

3.2 ประเด็นเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (END: วิสัยทัศน์/พันธกิจ/ประเด็นยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เติบโตจนสถาบันพระมหากษัตริย์

เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ อย่างสมพระเกียรติ เผยแพร่และสืบสานการพัฒนาแนวทางพระราชดำริ และสนับสนุนการดำเนินโครงการพระราชดำริ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มาขยายผลอย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพของ คน ชุมชน พื้นที่ ให้เกื้อกูลต่อการผนึกกำลังป้องกันประเทศ

พัฒนาศักยภาพของคน ชุมชน และพื้นที่ ในพื้นที่เป้าหมาย ให้มีภูมิคุ้มกัน มีความมั่นคงแบบองค์รวม พร้อมทั้งจะเผชิญปัญหาในทุกมิติของความมั่นคง เพื่อให้คน ชุมชน มีความสุขอย่างยั่งยืน และพร้อมสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 สนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนของชาติ

เตรียมความพร้อมของกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และนำศักยภาพที่มีอยู่เข้าร่วมปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาสำคัญเร่งด่วนของชาติและสนับสนุน การดำเนินงานของส่วนราชการอื่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาองค์กร

พัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ โดยปรับระบบการทำงาน การพัฒนาขีดความสามารถ และวัฒนธรรมการทำงาน ทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร ตลอดจนพัฒนาด้านการบริการ การบริหารจัดการองค์ความรู้ในองค์กรและด้านสารสนเทศ

แผนที่ยุทธศาสตร์ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (AFDC Strategy Map) ได้พัฒนาแผนที่ยุทธศาสตร์ของหน่วยเพื่อแสดงทิศทางและแนวทางในการดำเนินยุทธศาสตร์ ให้กับหน่วยขึ้นตรงใช้เป็นแนวทางในการรวมกันขับเคลื่อน เป้าประสงค์ที่หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาจะใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อน มี 4 ประการ ดังนี้

1. สถาบันพระมหากษัตริย์ได้รับการเทิดทูนอย่างสมพระเกียรติ
2. ประชาชนเชื่อมั่นศรัทธาและมีจิตสำนึกในการป้องกันและต่อสู้กับภัยคุกคาม
3. พื้นที่ส่วนหลังได้รับการพัฒนาเสริมสร้างระบบงานให้มีประสิทธิภาพต่อกองทัพ
4. ปัญหาสำคัญเร่งด่วนของชาติ ได้รับการป้องกันและแก้ไขอย่างทันท่วงที

3.3 แนวทางในการดำเนินการ (WAYS: กลยุทธ์) ของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

กลยุทธ์ (Ways) ที่จะทำให้บรรลุเป้าประสงค์ กำหนดไว้ 6 หัวข้อ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. เสริมสร้างความจงรักภักดีและธรรมาภิบาลให้ประชาชนแสดงออกถึงความเข้มแข็งของมวลชนที่มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
3. พัฒนาคูณภาพชีวิตระดับบุคคลให้มีความอยู่ดีกินดี
4. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ให้มีความเข้มแข็งและมีระบบการบริหารที่ดี

5. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถสนับสนุนการเตรียมความพร้อมของพื้นที่ในการปฏิบัติภารกิจตามแผนป้องกันประเทศ

6. ปฏิบัติภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคriticalเร่งด่วนของชาติตามนโยบายสถานการณ์ และที่ได้รับมอบหมาย

3.4 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS: แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม)

ทรัพยากร(Means)

ในการดำเนินกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาทั้ง 8 แผนงานหลักได้แก่ แผนงานก่อสร้างเส้นทางคมนาคม แผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์แผนงานพัฒนาแหล่งน้ำ แผนงานพัฒนาชุมชนและสาธารณูปการ แผนงานด้านสาธารณสุข แผนงานศึกษาศาสตร์ และ วัฒนธรรมแผนงานการปฏิบัติภารกิจจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์ และแผนงานสังคมสงเคราะห์ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กำหนด 8 แผนงานหลักได้แก่

1. **แผนงานสร้างเส้นทางคมนาคม** ถนนหนทางนับเป็นปัจจัยสำคัญในการนำความเจริญเข้าไปสู่ท้องถิ่น พร้อมๆ กับการนำผลผลิตของผู้คนออกมาสู่ตลาด อีกทั้งยังเป็นปัจจัยในการดำรงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนอย่างยั่งยืนอีกด้วย ขีดความสามารถในการสร้างเส้นทางคมนาคมของ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ได้ทวีความก้าวหน้าทันสมัยขึ้นมา เป็นลำดับ จากถนนลูกรังบดอัดแน่นในอดีต จนมาเป็นถนนลาดยาง ในปัจจุบันนับหมื่นกิโลเมตรที่ตัดผ่านป่าทึบ ยอดดอยสูงชัน หรือแม้หุบเหวลึกล้นเป็นผลงานที่ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา มีความภาคภูมิใจทุกครั้งที่ได้เห็นรถของพี่น้องประชาชนชนพืชผักผลไม้วิ่งไปบนถนน และสะพานที่ตั้งใจสร้างขึ้น และมอบให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของส่วนราชการในท้องถิ่น

2. **แผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์** ดังที่ได้กล่าวไว้เบื้องต้นถึงความต้องการปัจจัยในการดำรงชีพของประชาชนในชนบทว่า นอกจากปัจจัย 4 แล้วอีกประการหนึ่งก็คือการมีอาชีพเลี้ยงตัวและครอบครัวนั้น อาชีพของประชากรส่วนใหญ่ ของไทยก็คือ อาชีพทางการเกษตรที่สืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษ ดังนั้น อีกแผนงานหนึ่งของ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ก็คือ การแก้ปัญหากลไกการประกอบอาชีพทางการเกษตร ให้ได้ผลมากขึ้น มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะหมายถึงความ เป็นอยู่ที่ดีขึ้น อาทิ การผลิตน้ำเชื้อแช่แข็ง เพื่อผสมเทียมให้แก่แม่โคพันธุ์พื้นเมืองของเกษตรกร เพื่อให้ได้ลูกโคพันธุ์ผสมที่ เลี้ยงง่าย โตเร็ว มีความทนทานต่อสภาพภูมิอากาศ, การผลิตพันธุ์ปลาน้ำ

จัดสนับสนุนเกษตรกร โรงเรียนและ กลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อนำไปเลี้ยงขยายพันธุ์ และปล่อยลงแหล่งน้ำ สาธารณะ, การจัดตั้งโครงการประมงหมู่บ้าน ประมงโรงเรียน รวมทั้งการผลิตเมล็ดพันธุ์หญ้าเพื่อเป็น อาหารสัตว์ การเพาะพันธุ์กล้าไม้ยืนต้น และการ ถ่ายทอดความรู้ ทางวิชาการเกษตรสู่พี่น้องเกษตรกร เพื่อความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ที่พอเพียงแก่การ ดำรงชีพ นอกจากนี้ ยังได้เริ่มดำเนินงาน โครงการสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ปฏิบัติการของ หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ มาตั้งแต่วันที่ 12 กรกฎาคม 2561 เป็นต้นมา โดยร่วมมือกับ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งใน ปัจจุบัน มีสหกรณ์การเกษตรในความดูแลรับผิดชอบของ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา จำนวน 35 แห่ง กระจายอยู่ ทั่วทุกภูมิภาค

3. แผนงานพัฒนาแหล่งน้ำ ด้วยลักษณะการประกอบอาชีพของคนไทยที่อาศัย ธรรมชาติ เป็นสำคัญ เป็นเหตุให้การใช้น้ำเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญยิ่ง ทั้งเพื่อการประกอบอาชีพ และ เพื่อการอุปโภค บริโภคในชีวิตประจำวัน ซึ่งแม้ในปัจจุบัน ก็ยังคงมีอีกหลายพื้นที่ที่ขาดการ ชลประทาน แผนงานนี้จึงถูกกำหนด ขึ้นมารองรับปัญหาดังกล่าวด้วยการแก้ไขภาวะขาดน้ำดังกล่าว ทั้งโดยการขุดสระเก็บ น้ำ ขุดคลองส่งน้ำ หรือสร้างฝายกั้นน้ำ สุดแต่ความเหมาะสมของพื้นที่ เพื่อ เป็นแหล่งน้ำกินน้ำ ใช้ของชุมชน เอื้อต่อการประกอบอาชีพ และยังเป็นที่รองรับพันธุ์ปลาต่างๆ ที่ หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ นำไปปล่อยไว้เพื่อ ขยายพันธุ์เป็นอาหาร สำหรับชุมชนต่อไปด้วย

4. แผนงานพัฒนาชุมชนและ สาธารณูปการ แผนงานนี้เป็นไปเพื่อความเป็น ระเบียบพร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นของชุมชน ที่หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา คำนึงถึง เป็นประการสำคัญ ได้แก่ การสร้างถนนภายในหมู่บ้าน การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล การสร้างระบบ ประปาหมู่บ้าน ระบบประปาภูเขา การสร้างถังเก็บน้ำฝน สร้างศาลาประชาคม ศาลาที่พักริมทาง และ สนามเด็กเล่น ซึ่งล้วนเป็นไปเพื่อการพัฒนาชนบทที่ยั่งยืน

5. แผนงานการสาธารณสุข ได้แก่ การมีสุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ เริ่มตั้งแต่ การให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ที่ถูกหลักสุขอนามัย การป้องกันโรค การวางแผน ครอบครัว การสร้างสถานีอนามัยให้แก่หมู่บ้านและประสาน ขอรับการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ประจำ สถานีอนามัย นอกจากนี้ ทุกหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ยังสามารถให้บริการ ตรวจรักษาโรคแก่ประชาชน ที่ตั้งหน่วยโดยไม่คิดมูลค่า และจัดชุดแพทย์เคลื่อนที่ออกไปให้บริการถึง หมู่บ้านเพื่อบรรเทาปัญหา การขาดแคลนแพทย์ในชนบท รวมทั้งเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน ด้านสุขภาพ อนามัยอีกด้วย

6. แผนงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นแผนงานเพื่อเพิ่มคุณภาพทางการศึกษาให้แก่เยาวชน โดยการส่งเสริมการศึกษาในโรงเรียน เช่น สร้างอาคารเรียน จัดหาอุปกรณ์การเรียน การกีฬา ทุนการศึกษา และส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียน เช่น การจัดตั้งศูนย์เยาวชน การฝึกอาชีพให้แก่เยาวชน รวมทั้งการขยายโอกาสทางการศึกษาและฝึกอาชีพแก่ทหารกองประจำการเพื่อใช้ประกอบอาชีพ และก้าวไปสู่การเป็นผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต โดยไม่ละเลยที่จะเน้นให้เยาวชนและประชาชนรำลึกถึงวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ตลอดจนศาสนาอันเป็นเครื่องนำทางไปสู่ความดีงามไปพร้อมๆ กันด้วย

7. แผนงานการประชาสัมพันธ์และจิตวิทยา การประชาสัมพันธ์นับเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ประชาชนได้มีโอกาสรับรู้ข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นจริง ไม่บิดเบือน แผนงานนี้จึงถูกกำหนดขึ้นเพื่อตอบสนอง ความต้องการบริโภคข่าวสารของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล รวมทั้ง เพื่อเป็นการขจัดข่าวลือ และการโฆษณาชวนเชื่อต่าง ๆ ตลอดจนปลูกฝังอุดมการณ์รักและเทิดทูนในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์แก่ประชาชน ด้วยสื่อทุกชนิดที่หน่วยมีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นหอกระจายข่าว สถานีวิทยุกระจายเสียงของหน่วย ตลอดจนการใช้สื่อบุคคล ด้วยการจัดชุดพัฒนาการเคลื่อนที่ออกไปเยี่ยมเยียน เพื่อช่วยเหลือประชาชน และรับรู้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในแต่ละชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

8. แผนงานสังคมสงเคราะห์และอื่นๆ ความเดือดร้อนสำหรับผู้ยากไร้นั้น เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและจะหนักหนาสาหัสยิ่งขึ้น ในยามที่ต้องประสบภัยพิบัติ ดังนั้น แผนงานนี้จึงเป็นไปเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่เดือดร้อน ได้รับความสูญเสีย ในยามที่เกิดภัยดังกล่าวขึ้น ไม่ว่าจะเป็น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว ภัยจากการสู้รบบริเวณชายแดน หรือภัยอันเกิดจากอุบัติเหตุที่ส่งผลถึงผู้คนจำนวนมาก ซึ่งการช่วยเหลือตามแผนงานนี้จะกระทำในนามศูนย์บรรเทาสาธารณภัย หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (สบท.นทพ.) ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติหลัก ในงานบรรเทาสาธารณภัยของกองบัญชาการกองทัพไทย

จากข้อมูล 8 แผนงานหลักของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา มีส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่จะนำมากำหนดเป็นแผนการปฏิบัติการสำนักงานทหารพัฒนา คือแผนงานข้อที่ 2 ด้านงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์

วิสัยทัศน์ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (สบท.นทพ.)

“มุ่งพัฒนาองค์กร เกษตรกรมีความสุข ศึกษาพัฒนาอาชีพเชิงรุก ทุกมิติเพื่อความมั่นคง”

การพัฒนาองค์กร เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภายในหน่วย เพื่อพัฒนาขีดความสามารถกำลังพลภายในหน่วยทุกระดับ มีการเพิ่มพูนความรู้และทักษะให้กับกำลังพลทุกนายมีความสามารถเพิ่มขึ้น สามารถใช้ความรู้และทักษะด้านสารสนเทศ เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ ทำงานบนพื้นฐานข้อมูล มีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบและมีระบบฐานข้อมูล (Database) ให้ผู้บังคับบัญชาตกลงใจได้อย่างเหมาะสม ควบคู่ไปกับการปรับทัศนคติและพฤติกรรมในการทำงานเสียใหม่ โดยการสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ มุ่งเน้นความซื่อสัตย์สุจริตและประโยชน์ส่วนรวม ปรับเปลี่ยน mindset ด้วยการจัดอบรมเพิ่มทักษะ สมรรถนะที่จำเป็น และบริหารการเปลี่ยนแปลงด้วย 5 ปัจจัยหลัก ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ ทักษะ แรงจูงใจ ทรัพยากร และแผนปฏิบัติการ รวมทั้งคิดเสมอว่าทำไปแล้วประชาชนได้ประโยชน์อะไร และจะทำอย่างไรให้ได้ประโยชน์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเบื้องต้นให้กำลังพลทุกนายสามารถตอบสนองนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาลในฐานะผู้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อเกษตรกรมีความสุข เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการที่ สทพ.นทพ. เป็นผู้ให้การสนับสนุนความรู้ในการประกอบอาชีพการเกษตรและปศุสัตว์ โดยเฉพาะเป็นผู้ส่งเสริมปัจจัยการผลิตในการเพิ่มประชากรโคเนื้อจากน้ำเชื้อผสมเทียมโคเนื้อสายพันธุ์ดี ตามแผนพัฒนาโคเนื้อ นทพ. ศึกษาพัฒนาอาชีพเชิงรุก ศฝษ.สทพ.นทพ. สร้างระบบฐานข้อมูลและพัฒนาแอปพลิเคชันที่สามารถกรอกข้อมูลและสามารถประมวลผลได้แบบ real - time

(1) พื้นที่ประสานแผนที่ครอบคลุมทุกความต้องการของผู้ได้รับประโยชน์ในทุกพื้นที่

(2) การสำรวจความต้องการของผู้เรียนทั้งความต้องการหลักสูตรและรายชื่อผู้เข้ารับการศึกษาเพื่อเปิดหลักสูตรวิชาชีพตามความต้องการของทหาร โดยแต่ละหลักสูตรต้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง นอกจากนี้หลักสูตรต้องมีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอนาคตอันใกล้ประเทศไทยจะเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งเป็นยุคแห่งการพัฒนาฝีมือแรงงานสู่การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

(3) การทำแบบทดสอบก่อน - หลังเรียน และบทเรียน online ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการติดตามประเมินผล และสุดท้ายคือ ทุกมิติเพื่อความมั่นคง ความมั่นคงเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า การพัฒนาประเทศต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาเสริมสร้างความมั่นคงของคนในชาติให้อยู่ดีมีสุข เพื่อจะได้เป็นกำลังสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติต่อไป ดังนั้น เพื่อให้บุคลากรของ สทพ.นทพ. สามารถผลักดันวิสัยทัศน์ดังกล่าวได้จึงได้ปลูกฝังค่านิยม

และวัฒนธรรมที่สำคัญ 3 ประการ คือ “พัฒนาตัวเองอยู่เสมอ” “ทำงานด้วยใจ” และ “ตัดสินใจด้วยฐานข้อมูล”

เป้าประสงค์หลัก สำนักงานทหารพัฒนา ในห้วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ.2565 -2570) ดังนี้

1. ควบคุมดูแลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการพัฒนาและช่วยเหลือประชาชนของ นทพ. ให้เป็นไปตามหลักวิชาการเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายและถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ

2. ให้บริการคำแนะนำปรึกษาการดำเนินงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ ปศุสัตว์ ประมง การสหกรณ์ การประกอบอาชีพด้านช่างฝีมือและความรู้ทั่วไป รวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความมั่นคงของประเทศ

3. บริหารโครงการโคเนื้อ นทพ. ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาโคเนื้อ นทพ. เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ ผ่านการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสนับสนุนน้ำเชื้อโคแช่แข็งการผสมเทียมโค การส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโค การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ เป็นต้น ตลอดจนการพัฒนาการจัดการตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ของกลุ่มต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ หรือตั้งแต่โคเนื้อจากผู้เลี้ยงผ่านพ่อค้าคนกลางไปจนถึงผู้บริโภค โดยเริ่มส่งเสริม ในกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมก่อน เพื่อให้โครงการดังกล่าวสามารถช่วยยกระดับให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อสามารถมีรายได้ที่มั่นคงและสร้างความมั่นคงให้เกษตรกรอย่างยั่งยืนได้

4. กำกับดูแลนโยบายและกิจกรรมการพัฒนาและช่วยเหลือประชาชนของ นทพ. โดยการจัดคณะทำงานเพื่อเดินทางไปให้คำแนะนำและกำกับดูแลงานตามแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ให้แก่ นขต.นทพ.

5. กำกับดูแล ติดตามประเมินผล การดำเนินงานฝึกศึกษาและฝึกอบรมประจำปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ สำนักงานทหารพัฒนาจะยึดถือตามประเด็นยุทธศาสตร์ของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ ซึ่ง ประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เติบโตสถาบันพระมหากษัตริย์

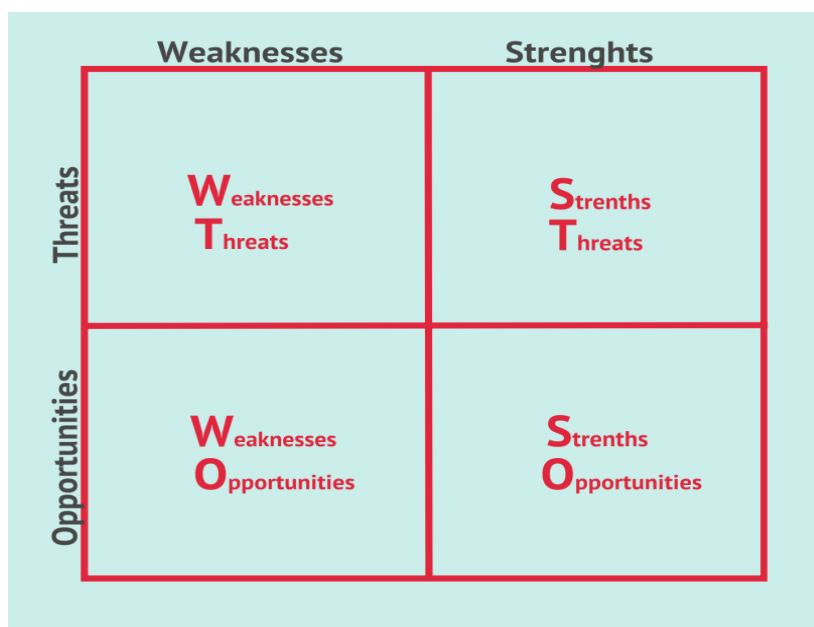
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพของ คน ชุมชน ในพื้นที่ ให้มีภูมิคุ้มกันมีความมั่นคงแบบองค์รวมมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงพร้อมที่จะเผชิญปัญหาในทุกมิติสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมีความสุขยั่งยืนในการดำเนินชีวิตและพร้อมสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารเมื่อได้รับการสั่งการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 สนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา อาทิ การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาโรคระบาด โรคติดต่อ ปัญหายาเสพติด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัย ทั้งด้านประสิทธิภาพโดยปรับระบบการทำงานให้มีมาตรฐานพัฒนาขีดสมรรถนะและวัฒนธรรมการทำงานทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร ตลอดจนพัฒนาด้านการบริการ การบริหาร การพัฒนาระบบบริหารความรู้ในองค์กร และการจัดการสารสนเทศ เพื่อให้เป็นองค์กรมีประสิทธิภาพมีความทันสมัยเกิดประสิทธิผลสูงสุด

3.3 แนวทางในการดำเนินการ (WAYS)

เมื่อพิจารณาผลที่ได้จากการทำ SWOT Analysis โดยเรียงลำดับความสำคัญของ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค 5 อันดับแรก แล้วนำมา TOWS Matrix มาใช้เพื่อวิเคราะห์ทางเลือกเชิงกลยุทธ์ที่เป็นไปได้ ซึ่งได้ผลเป็นกลยุทธ์ต่างๆ ดังแสดงตามตารางดังนี้

ที่มา : <https://fourweekmba.com/tows-matrix/>

จุดแข็ง 5 อันดับแรก (Strength)

- S2 ขอบเขตงานรับผิดชอบมีความชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษร
- S18 มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาเกษตรกรในชุมชน
- S19 ผู้บริหารมีการกำกับติดตามความก้าวหน้าของงาน ทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ
- S23 บุคลากรส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการทำงาน
- S31 ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

จุดอ่อน (Weaknesses) 5 อันดับแรก

- W13 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์องค์กรไม่มีประสิทธิภาพ
- W16 ภาวะเปียบบางส่วนยังล่าช้า มีขั้นตอนยุ่งยาก ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า
- W17 การควบคุมกำกับแผนยังมีน้อยเกินไป
- W23 บุคลากรบางส่วนขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน อาจเนื่องจากการประเมินความดีความชอบของบุคลากรไม่สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และหน่วยงานไม่มีการกำหนดเกณฑ์การวัดปริมาณภาระงาน (Work load) ในแต่ละบุคคลที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ
- W32 ขาดการวางแผนการพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคลที่ทั่วถึง

โอกาส (Opportunities) 5 อันดับแรก

- 6. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐเพื่อพัฒนาภาคการเกษตร
- 10. เกษตรกรรุ่นใหม่มีศักยภาพ และสามารถรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตร
- 17 นโยบายให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer เพื่อทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุ
- 19 รัฐบาลสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและการจัดทำโครงการตามความต้องการของชุมชน
- 20 ระบบ IT มีความทันสมัยขึ้นและพยายามขยายในวงกว้าง

อุปสรรค (Threats) 5 อันดับแรก

- T 17 การรวมกลุ่มของเกษตรกรและสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งยังมีน้อย และขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการ
- T 21. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร เงินทุน
- T 22. ขาดข้อมูลความต้องการของเกษตรกรเพื่อประกอบการกำหนดนโยบายให้เหมาะสม

T 23 เทคโนโลยี Disruption หรือในยุคที่เทคโนโลยีใหม่ ๆ หลั่งไหลเข้ามามีบทบาทต่อไลฟ์สไตล์การใช้ชีวิตของผู้คน ทุกธุรกิจ ทุกอุตสาหกรรม ล้วนได้รับผลกระทบ

T 27 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต้องใช้งบประมาณดำเนินการมาก

ตารางวิเคราะห์ TOWS Matrix

ตารางการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์

ปัจจัยภายนอก/ ภายใน	SO Strategies (กลยุทธ์เชิงรุก)
S23 + O17	บุคลากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน อันจะทำให้สนองนโยบายของหน่วยหรือของรัฐได้
S18 + O 21	มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาเกษตรกรในชุมชน พัฒนาการเกษตรและการจัดทำโครงการตามความต้องการของชุมชน
S19 + O19	ผู้บริหารมีการกำกับติดตามความก้าวหน้าของงาน ทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่อย่างสม่ำเสมอจึงสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้มอบนโยบายแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางการวิเคราะห์เชิงแก้ไข

ปัจจัยภายนอก/ ภายใน	WO Strategies (กลยุทธ์เชิงแก้ไข)
W13 + O17 W32 + O20	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์องค์กร และนำมาปรับใช้การให้ข้อมูลภาคการเกษตรเพื่อให้เข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ขาดการวางแผนการพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคลที่ทั่วถึง อาจนำระบบ IT มาช่วยจัดระบบและวางแผนการพัฒนาบุคลากร

ตารางการวิเคราะห์เชิงป้องกัน

ปัจจัยภายนอก/ ภายใน	ST Strategies (กลยุทธ์เชิงป้องกัน)
S2 + T27 S 31 + T 23	ขอบเขตงานรับผิดชอบมีความชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษรและบริหารจัดการด้วยระบบธรรมาภิบาล สามารถตรวจสอบได้ โดยมีการนำระบบ IT มาใช้อย่างเป็นระบบ มีเครือข่ายการทำงานกระจายหลายพื้นที่ และบูรณาการร่วมกับองค์กรอื่น ยืดความต้องการของประชาชนเป็นศูนย์กลางอันเกิดจาก เทคโนโลยี Disruption หรือในยุคที่เทคโนโลยีใหม่ ๆ หลั่งไหลเข้ามามีบทบาทต่อไลฟ์สไตล์การใช้ชีวิตของผู้คน ทุกธุรกิจ ทุกอุตสาหกรรม ล้วนได้รับผลกระทบ

ตารางการวิเคราะห์เชิงรับ

ปัจจัยภายนอก/ ภายใน	WT Strategies (กลยุทธ์เชิงรับ)
W13 + T27	เพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการตามความต้องการของประชาชนและนโยบายของรัฐ และใช้สื่อประชาสัมพันธ์หน่วยงานอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นเพื่อสอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบัน
W16 + T 23	กฎระเบียบบางส่วนยังล้าสมัย มีขั้นตอนยุ่งยาก ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า จึงมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อลดขั้นตอนการทำงานให้รวดเร็วขึ้น

กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies)

กลยุทธ์เชิงรุก เป็นการใช้ประโยชน์จากจุดแข็งผนวกกับโอกาสที่มีอยู่ซึ่งกลยุทธ์ที่กำหนดไว้คือ บุคลากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน อันจะทำให้สนองนโยบายของหน่วยหรือของรัฐได้

กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategies)

กลยุทธ์เชิงแก้ไข เป็นการนำโอกาสที่มีมาปิดจุดอ่อนของเราหรือทำให้จุดอ่อนลด น้อยลงเป็นกลยุทธ์เน้นการแก้ไขจุดอ่อนด้วยโอกาสที่เข้ามา ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์องค์กร และนำมาปรับใช้การให้ข้อมูลภาคการเกษตรเพื่อให้เข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว และเพิ่มการสื่อสารในองค์กรและแผนการพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคลที่ทั่วถึง

กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategies)

กลยุทธ์เชิงป้องกัน เป็นการนำจุดแข็งมาป้องกันอุปสรรคเพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินภารกิจขอบเขตงานรับผิดชอบมีความชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษรและบริหารจัดการด้วยระบบธรรมาภิบาลสามารถตรวจสอบได้และมีเครือข่ายการทำงานกระจายหลายพื้นที่ และบูรณาการร่วมกับองค์กรอื่น ยืดความต้องการของประชาชนเป็นศูนย์กลางอันเกิดจาก เทคโนโลยี Disruption หรือในยุคที่เทคโนโลยีใหม่ ๆ หลั่งไหลเข้ามามีบทบาทต่อไลฟ์สไตล์การใช้ชีวิตของผู้คน ทุกธุรกิจ ทุกอุตสาหกรรม ล้วนได้รับผลกระทบ

กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategies)

กลยุทธ์เชิงรับ เป็นการเน้นตั้งรับจากภัยคุกคามและจุดอ่อนที่มีอยู่เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับสิ่งที่ไม่แน่นอนหรือความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น คือ เพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการตามความต้องการของประชาชนและนโยบายของรัฐ การรวมกลุ่มของเกษตรกรและสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งและส่งเสริมความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง

3.4 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS: แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นสามารถนำมาวางมาตรการและกำหนด แผนงานตาม ยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน ในระยะ 5 ปี โดยมี 4 กลยุทธ์ ดังนี้

แผนปฏิบัติการสำนักงานทหารพัฒนา ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

เป้าประสงค์ : ปลุกฝังค่านิยมของกำลังพลและประชาชนให้มีความรักชาติ ศาสนา และ สถาบันพระมหากษัตริย์

แผนงานโครงการ : โครงการแจกจ่ายพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ในวันสำคัญ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์ : พัฒนาศักยภาพของกำลังพล คน ชุมชนในพื้นที่ ให้มีภูมิคุ้มกันมีความมั่นคงแบบองค์รวม

แผนงานโครงการ : จัดทำโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและสหกรณ์ ด้านช่างฝีมือให้กับกำลังพล หน่วยทหาร ประชาชน และส่วนราชการ จัดทำโครงการพัฒนากำลังทหารโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทหารกองประจำการให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาอย่างเหมาะสม ตามความต้องการของทหารและศักยภาพของหน่วย พัฒนาศักยภาพของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาให้มีศักยภาพในการพัฒนาช่วยเหลือประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงและการช่วยเหลือประชาชน

เป้าประสงค์ : สนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาและการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง

แผนงานโครงการ : ผลิตน้ำเชื้อผสมเทียมสัตว์ จัดหาพ่อ - แม่พันธุ์สัตว์เพื่อสนับสนุนการขยายพันธุ์สัตว์ในเขตพื้นที่ตามแนวชายแดน

**ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาองค์กร ให้มีความทันสมัย มีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาด้านการ
บริการ การบริหาร และการจัดการสารสนเทศ**

เป้าประสงค์ : การพัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัย มีประสิทธิภาพผ่านระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

แผนงานโครงการ : โครงการวิจัย ประเมินผล และพัฒนาเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและสหกรณ์ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

**ตัวอย่างแผนงานและโครงการ สำนักงานทหารพัฒนา เป้าหมายในห้วงระยะเวลา 5 ปี
(พ.ศ.2566 - 2570) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่1**

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสมพระเกียรติ						
เป้าประสงค์	เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสมพระเกียรติ และสนับสนุนการดำเนินการโครงการพระราชดำริ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนนำแนวพระราชดำริมาขยายผลให้เป็นที่ประจักษ์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวไทย และเป็นสถาบันหลักที่สำคัญยิ่งในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข						
กลยุทธ์	ปลูกฝังค่านิยมของกำลังพลและประชาชนให้มีความรักชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์						
แผนงาน	แผนจัดทำการแจกจ่ายพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ในวันสำคัญ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา ฯ						
กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ปี66	ปี67	ปี68	ปี69	ปี70	ผู้รับผิดชอบ
จัดทำการแจกจ่ายพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ในวันสำคัญ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา ฯ	ประชาชนในพื้นที่ได้รับการแจกจ่ายพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ในวันสำคัญต่างๆ ตามจำนวนพันธุ์พืช / พันธุ์สัตว์ตามที่กำหนด	80%	85%	90%	95%	100%	นทส 1- 5 สำนักงานทหารพัฒนา

หมายเหตุ : นทส 1- 5 สำนักงานทหารพัฒนา คือ หน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ 1 ถึง 5 สำนักงานทหารพัฒนา

ตัวอย่างแผนงานและโครงการ สำนักงานทหารพัฒนา เป้าหมายในห้วงระยะเวลา 5 ปี
(พ.ศ.2566 - 2570) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	พัฒนาศักยภาพของกำลังพล คน ชุมชนในพื้นที่ ให้มีภูมิคุ้มกัน มีความมั่นคงแบบองค์รวมมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงพร้อมที่จะเผชิญปัญหาในทุกมิติ สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมีความสุข ยั่งยืนในการดำเนินชีวิตและพร้อม ปฏิบัติการทางทหารเมื่อได้รับการสั่งการ						
เป้าประสงค์	พัฒนาศักยภาพของกำลังพล คน ชุมชนในพื้นที่ ให้มีภูมิคุ้มกันและมีความมั่นคงสุขภาพองค์รวม						
กลยุทธ์	การพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของกำลังพล คน ชุมชนในพื้นที่						
แผนงาน	แผนงานการส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการเกษตรและสหกรณ์ ฝึกอบรมให้กับกำลังพล หน่วยทหาร ประชาชน และส่วนราชการ จัดทำโครงการพัฒนากำลังทหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งทหารกองประจำการ ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาอย่างเหมาะสมตามความต้องการของทหารและศักยภาพของหน่วย พัฒนาบุคลากรของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาให้มีศักยภาพในการพัฒนาช่วยเหลือประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง						
กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ปี66	ปี67	ปี68	ปี69	ปี70	ผู้รับผิดชอบ
โครงการการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นให้แก่ประชาชนและทหารกองประจำการ	ผู้เข้ารับการอบรมได้รับการอบรมอาชีพระยะสั้น ปีละ 4 ครั้ง	80%	85%	90%	95%	100%	สทพ.นทพ.

หมายเหตุ : นกส 1- 5 สำนักงานทหารพัฒนา คือ หน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ 1 ถึง 5
สำนักงานทหารพัฒนา

ตัวอย่างแผนงานและโครงการ สำนักงานทหารพัฒนา เป้าหมายในห้วงระยะเวลา 5 ปี
(พ.ศ.2566 - 2570) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	การพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงและการช่วยเหลือประชาชน						
เป้าประสงค์	สนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาและการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง						
กลยุทธ์	เกษตรกรได้รับการช่วยเหลือด้านการปศุสัตว์และลดค่าใช้จ่ายด้านการผสมเทียม						
แผนงาน	ผลิตน้ำเชื้อผสมเทียมสัตว์ จัดหาพ่อ - แม่พันธุ์สัตว์เพื่อสนับสนุนการขยาย พันธุ์สัตว์ในเขตพื้นที่ตามแนวชายแดน						
กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ปี66	ปี67	ปี68	ปี69	ปี70	ผู้รับผิดชอบ
การผลิตน้ำเชื้อโคแช่แข็ง (โคเนื้อสายพันธุ์ยุโรป) เพื่อสนับสนุนการขยายพันธุ์สัตว์	จัดหาโคเนื้อพ่อพันธุ์สายเลือดยุโรปและเอเชียที่ทีคุณภาพดี เพื่อให้สามารถผลิตน้ำเชื้อโคแช่แข็งได้ อย่างน้อย 2,000 หลอด/ตัว/ปี	80%	85%	90%	95%	100%	นทส 1- 5 สำนักงานทหารพัฒนา และ สทพ.นทพ.

หมายเหตุ : นทส 1- 5 สำนักงานทหารพัฒนา คือ หน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ 1 ถึง 5 สำนักงานทหารพัฒนา

ตัวอย่างแผนงานและโครงการ สำนักงานทหารพัฒนา เป้าหมายในห้วงระยะเวลา 5 ปี
(พ.ศ.2566 - 2570) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

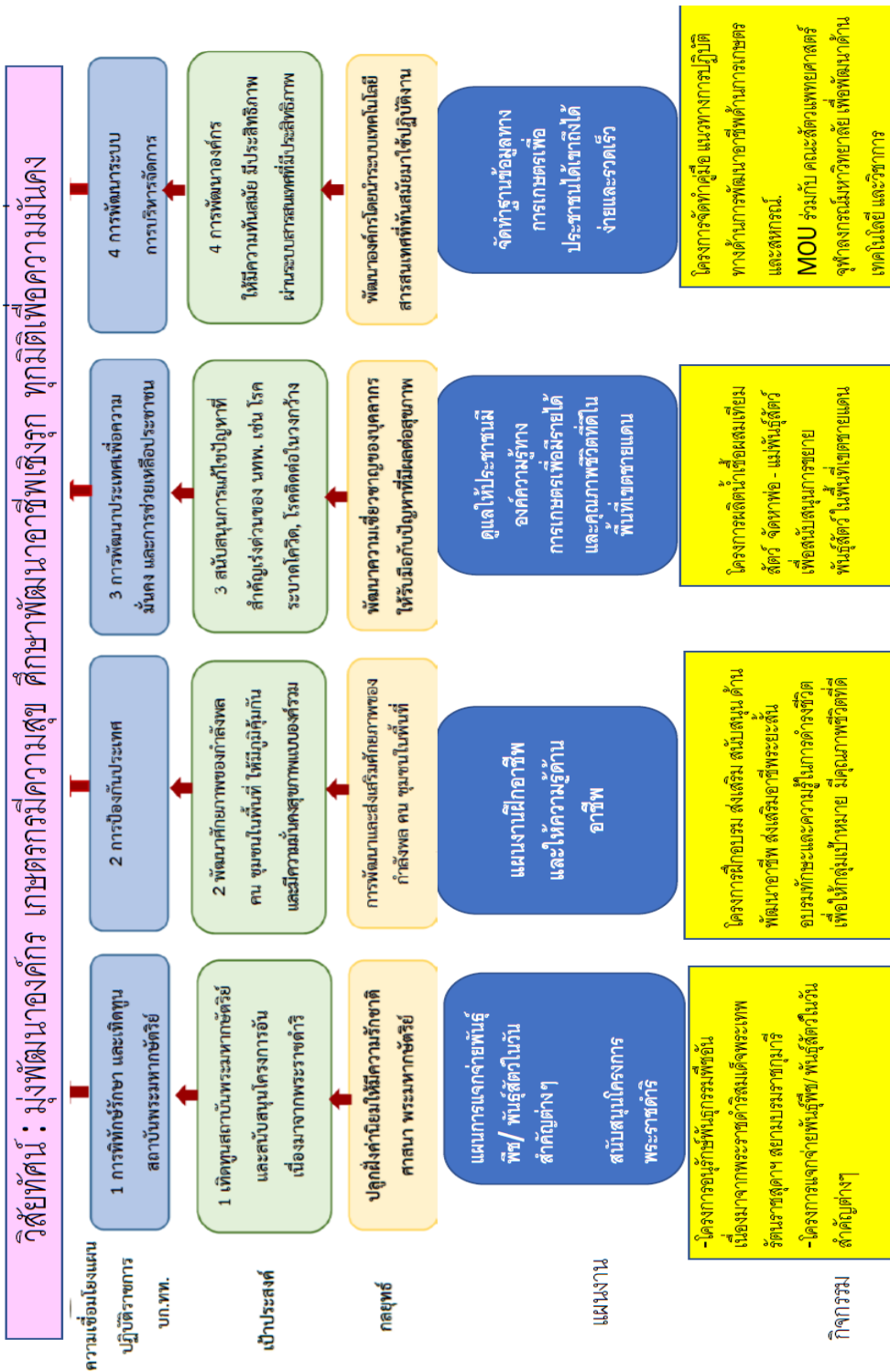
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ						
เป้าประสงค์	การพัฒนาองค์กรให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพ						
กลยุทธ์	พัฒนาองค์กรโดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้งาน						
แผนงาน	พัฒนาคู่มือการเกษตร						
กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ปี66	ปี67	ปี68	ปี69	ปี70	ผู้รับผิดชอบ
การจัดทำคู่มือแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตร และการพัฒนาร่วมกับมหาวิทยาลัยชั้นนำ	มีคู่มือที่เป็นที่ยอมรับและสามารถใช้งานได้จริงและมีการพัฒนาจากมหาวิทยาลัยชั้นนำ	80%	85%	90%	95%	100%	สทพ.นทพ.

หมายเหตุ : นกส 1- 5 สำนักงานทหารพัฒนา คือ หน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ 1 ถึง 5

สำนักงานทหารพัฒนา

3.5 แผนยุทธศาสตร์ (STRATEGIC MAP)

กรอบความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติการ

บทที่ 4

ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์

ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำแผนฯ ไปใช้

การจัดทำแผนปฏิบัติการ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 -2570) มีนโยบายหลัก ในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาอาชีพด้านการเกษตรและ สหกรณ์ และด้านช่างฝีมือ รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรให้กับกำลังพลของทหาร และบุคคลอื่น ๆ เพื่อ ผลด้านความมั่นคงและการพัฒนาประเทศตลอดจนการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม มีส่วนในการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เน้นการพัฒนาด้ว การเกษตรและสหกรณ์แก่ประชาชนในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศตามเขตที่ตั้งของหน่วย โดยจะ ปฏิบัติตาม 8 แผนงานหลักของหน่วยคือ เพื่อให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจ เชื่อมัน ศรีธาตต่อ กองทัพ

วัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติการของสำนักงาน ทหารพัฒนาฯ ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โอกาส และภัยคุกคาม ปัจจัยภายในทั้งจุดอ่อน และจุดแข็ง โดยการวิเคราะห์ SWOT Analysis และเพื่อค้นหาโอกาสพัฒนาต่อยอดการปฏิบัติการ และการให้บริการประชาชน โดยการใช้เครื่องมือ TOW Matrix ผลที่ได้ตำแหน่งยุทธศาสตร์ตกอยู่ใน ด้านจุดแข็งและโอกาสซึ่งถือว่าเป็น Star แสดงให้เห็นว่าองค์กรภาพรวมส่วนใหญ่มี ปัจจัยภายนอกที่ เป็นโอกาส และมีปัจจัยภายในที่แข็งแกร่ง เป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมสูงกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive)ต้องรักษาความเป็น Stars ให้ยั่งยืน ต่อไปและพัฒนางานต่อยอด อันนำไปสู่องค์กรที่มี ประสิทธิภาพการทำงานสูง และเอื้อประโยชน์แก่ประชาชนและมีแนวทางเพื่อการพัฒนาจุดแข็ง ดังนี้

1. สร้างการรับรู้ร่วมกัน ทบทวนความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ทบทวนความ เข้าใจในแผนราชการและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
2. ประเมินผลการปฏิบัติงานและนำข้อขัดข้องมาพัฒนาระบบ และปรับปรุง แผนในระยะต่อไป
3. บูรณาการแผนการปฏิบัติงานเชื่อมโยงกับงบประมาณอันจะส่งผลให้เกิดผล สัมฤทธิ์ตามแผนงาน

บรรณานุกรม

- กองการศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. (2563). *คู่มือการกำหนดยุทธศาสตร์ (STRATEGIC FORMULATION HANDBOOK) ฉบับปรับปรุง 2563*.
- กองบัญชาการกองทัพไทย.(2564). *RTARF_mission_vision*. วันที่ค้นข้อมูล 25 เมษายน 2566, เข้าถึงได้จาก https://www.rtarf.mi.th/images/PDF/RTARF_mission_vision.
- นักยุทธศาสตร์รุ่นที่ 15.(2565). *แผนปฏิบัติราชการ กองแพทย์ สำนักงานสนับสนุน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)*. เอกสารผลงานวิชาการ. ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
- ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร. (2551). *สภาพแวดล้อมในการทำงานและคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ของการปรับตัวในการทำงานของนายทหารชั้นประทวนของกองทัพบกที่บรรจุเข้ารับราชการใหม่สังกัดเหล่ากำลังรบ : การศึกษา 3 ระยะ*. วิทยาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พินิจ มีคำทอง. (2559). *การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสถานศึกษาด้วยเทคนิค SWOT Analysis (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. ขอนแก่น : หจก.โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์. (2564). *เอกสารศึกษาเฉพาะกรณีเรื่อง “คู่มือการจัดทำภาพอนาคตทางยุทธศาสตร์ (Strategic Foresight)” (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 – 2580 (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา)*. กรุงเทพฯ.
- หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา. (2566). *วิสัยทัศน์หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา*. วันที่ค้นข้อมูล 1 กุมภาพันธ์ 2566, เข้าถึงได้จาก <https://afdc.rtarf.mi.th/afdcintra/index1.html>
- McKim S.J.(2003). Health work environment. *Nurse leader (July – August)*, pp 15 -22.
- The Leading Source of Insights on Business Model Strategy & Tech Business Models. *What is the TOWS Matrix?* วันที่ค้นข้อมูล 17 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://fourweekmba.com/tows-matrix>.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นาวาโทหญิง โสภิตา ล่อใจ
วัน เดือน ปีเกิด	7 กรกฎาคม 2524
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	พยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
พ.ศ. 2547	หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางการดูแลผู้ป่วยโรคไตและไตเทียม วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
พ.ศ. 2549	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2556	หลักสูตรการพยาบาลโรคผิวหนัง รุ่นที่ 16
พ.ศ. 2556	ผู้เชี่ยวชาญการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม สมาคมโรคไต แห่งประเทศไทย
พ.ศ. 2557	หลักสูตรการล่าเสียงผู้ป่วยทางอากาศ รุ่นที่ 26
พ.ศ. 2559	หลักสูตรนายทหารเรือระดับต้น หลักสูตรทั่วไป โรงเรียน นายทหารเรือชั้นต้น รุ่นที่ 39
พ.ศ. 2559	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2563	หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง รุ่นที่ 120 สถาบันวิชาการป้องกัน ประเทศ
พ.ศ. 2564	หลักสูตรนายทหารอาวุโส รุ่นที่ 2 กองบัญชาการกองทัพไทย
พ.ศ. 2566	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รางวัลหรือทุนการศึกษา ทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2546 - 2548	ประจำ กรมแพทยทหารเรือ (พร.)
พ.ศ. 2548 - 2551	ครูพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ กศช.พร.
พ.ศ. 2551 - 2553	ประจำแผนกศัลยกรรม รพ.ทร.กรุงเทพ พร.
พ.ศ. 2553 - 2555	พยาบาล ฝ่ายบริการสุขภาพ รพ.ทร.กรุงเทพ พร.
พ.ศ. 2555 - 2558	นักสังคมสงเคราะห์ กองสุขภาพจิตและบำบัดยาเสพติด พร.
พ.ศ. 2558 - 2559	ประจำแผนกช่วยเหลือประชาชน กองกิจการพลเรือน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย
พ.ศ. 2559 - 2562	หัวหน้าแผนกประชาสัมพันธ์ กองกิจการพลเรือน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย
ตำแหน่งปัจจุบัน	ประจำหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา